

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 frt, 1/4 évre 7 frt, 1/2 évre 3 frt 50 kr,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

A szávaparti statárium.

Budapest, július 18.

(S.) Valamikor, nem is régen, úgy volt Szerbiában, hogy radikálisnak kellett lennie minden embernek. Radikális volt az egész hivatalos apparátus és akinek nem volt zsebében a radikális párt igazolványa, az ugyan hiába kereste az igazát a hatóság előtt. Most ugyancsak nagyot fordult odalenn a világ. Mig azelőtt radikálisnak lenni honpolgári kötelesség volt, most ugyanez főbenjáró bűn. Aki radikális, az el van készülve minden percben arra, hogy letartóztatják. A radikálisok terrorizmusát felváltotta a radikálisok ellen való terrorizmus.

Milán kegyetlenül használja ki azt az alkalmat, amelyet a gyilkos merénylet szolgáltatott neki régi ellenségei eltiprására. Hetek óta folytatja a razziát a radikálisok ellen szünet nélkül. Valósággal tobzódik a bosszu gyönyörűségében. Ebben sem ismer mérték-tartást, mint a hogy életében minden gyönyörűségnek fenéig ürítette a poharát. A bölcs, óvatos és erkölcsös hatalmak már fészkelődni kezdenek és állítólag komolyan gondolnak arra, hogy beleavatkozzanak Szerbiának abba a belső ügyébe, hogy hogyan kezelje a saját alattvalóinak a személyes szabadságát. Ha ez megtörténik, az mindenesetre kellemetlen lesz Szerbiának, mert a nemzetközi jognak sokféle nem kodifikált tételei között van egy, a melyet sohasem fognak kodifikálni, de azért mindig igaz marad, és ez az, hogy az erősebbnek mindig igaza van.

Kívánatos volna mindenesetre, hogy ne kerüljön a dolog a külföld komoly beleszólására. De a mértéktartás egyébként is nagyon óhajtható, nemcsak azért, mert ártatlan

emberek üldözése erkölcsstelen és visszataszító dolog, hanem azért is, mert a mértéktelen erőszakosságok nagyon olyan reakciót kelthetnek, amely szembe állíthatja a népet és a dinasztiait.

Nem szabad megfeledkezni arról, hogy a radikális párt egykor hatalmas seregét a vidéki parasztságból toborozta; a nép zömének érzelmei alapján ma is a radikálisok felé hajlanak. És ha a merénylet első hatása hasnált a dinasztianak és felfrissítette egy kicsit Milánnak erősen megkopott népszerűségét: viszont a radikálisoknak sem árt hat a mártírkoszoru. A radikálisok roppant erős, szívós fajzat. Imponáló energiával védekeznek most is, mikor pedig már alaposan benne vannak a hinárban. Az az utálatos merénylet ellenük fordította minden jóérszű ember lelkét; és egészen behizonyítottak látszik, hogy a gaztett terve ennek a mindenre kész politikai kompániának a műhelyében fundálódott ki. Csaknem bizonyos ma is, hogy nemcsak királygyilkosság szándéka, hanem hazaárulás is terheli a lelkét a párt főembereinek. És mégis tudnak maguk iránt részvétet támasztani, nemcsak hűveik körében, hanem országuk határain túl is. Kigondolnak egy képtelen mesét, s azzal védekeznek. Azt hiszik, hogy az udvar rendelte meg a merényletet, csak azért, hogy legyen ürügy a radikálisok kiirtására. És akadnak hívői még ennek a mesének is, holott a merénylő fegyvere töltve volt s Milán király még is sebesült. Az ördögbe is, vakmérő kis cselszövő az a Milán, aki hajlandó a hátát odatartani egy valóságos revolvergolyónak, csak azért, hogy könnyebben hurokra kapjon néhány radikális. Vagy talán Knezevics ur volt a fortélyos és miután megkapta először a díjat a rendőrségen azért,

hogy tréfából lövöldözzön a felséges generális urra, azután elment a radikálisokhoz és azoktól ujjabb díjat vett fel azért, hogy magja is legyen a játékpisztolyának? Nagy kópé lehet az a Knezevics.

De akármilyen bolond is ez a mese, nem maradt hatástalan. Az ember csak ember és az elnyomottak, az üldözöttek hamar pártját fogja. És amint a napló könnyebben tüzet fog, ha már egyszer égett, azonképpen a szerb nép körében könnyen lángra lobbanhatnak a radikális forradalmi érzések, ha látja egykori vezéreinek sanyargatását. A hatalom mellett szólhat az igazság — és ki tudja így messziről, talán az sem egészen — de az elnyomottak mellett szól a szenvedésük. A hajduk-ivadék Milán tudhatja, hogy a hajdukok vére nem vált még vízzé. Tizenhat éve sincs még annak, hogy az utolsó forradalmat leverte. Mennyi vérbe került ez akkor. Statáriummal kellett elnyomnia a forradalmat. Vigyázzon, hogy most ne csináljon statáriummal forradalmat.

A népek egyébként is van oka az elégedetlenségre. A rossz termés és egyéb bajok keményen sújtják a parasztot. A rossz esztendő jó szövetségük az izgatónak. És legjobb szövetségük az erőszak.

Az csak természetes, hogy Milán most él az alkalmával és meg akarja törni a radikálisok erejét. De visszaélni kár vele. Ha a bűnösöknek irgalmatlanul a fejükre tipor, az érthető. A politikában nincs helye az érzégtelen. De hajszát rendezni azok ellen is, akiknek csak annyi közük van a merénylet szerzőihez, hogy ők is radikálisok: ez nemcsak kegyetlen, igazságtalan, de nem is okos dolog.

Éppen ezért nem hiszszük, hogy sor kerüljön a hatalmak beavatkozására. Milán,

T Á R C A.

Apuli.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: *Latzkó Andor.*

Fütyülve szaladt ki a vonat az utolsó alagútból, és egyszerre, mint egy varázsütésre, megnyílt az utasok előtt a paradísiom. Rögön a töltés alján ott fehérlett a finom parti homok, belefutva a tenger égszínkének tükrébe; sirályok repkedtek a levegőben, vitorlák ragyogtak a messzeségből, és a nyitott ablakokon át a szellő becsapta az olajfaerdők édes illatát.

Onnan az alaguton még zivatar-felhők száguldtak az égen, nehéz esőcseppek csapódtak az ablakokhoz, és aztán egyszerre, eszeveszett sebességgel, tal a Capo verden, San-Remo felé.

A vonat száguldott, puffogva, sisteregve; mezőkön, országutakon át; ügyet sem vetve a kacérságra, melylyel a tenger hol elbujt előle a szakgatott sziklák mögé, hol megint kikaesintott ragyogó mosolyával.

Borzas asszonyfejek kandikáltak ki az ablakokon, valaki magyarára dugta ki olykor-olykor a karját; és a vonat rohant, eszeveszett sebességgel, tal a Capo verden, San-Remo felé.

Egy üres, másodosztályú szakaszban, dideregve gubbasztott egy ember az ablak mellett. Fejét mélyen beékelte az elkopott párnák közé, lába fölé ölig huzta a vastag uti takarót, és míg odakünn kacagva fitogtatta buja szépségeit a Riviera di Ponente, lehunytt szeme előtt még mindig szomorúan maradtak el a torinói sik-ság esőzött szántóföldjei.

Alatta egyhangú csattogással zakatoltak a kerekék, a harmincötórás utazás fáradsámai mozdulatlanná tették tagjait, és öntudatosan, ébren

alva, átálmodta még egyszer hét éves kinszenvedését...

Ott állott az oltár előtt, halványan, ünneplésesen; feje fölött szédítően zugott az orgona és a kezében ott érezte azt a parányi, fehér keztyűs kezét, melyért, boldogan sejtette, sok ezren irigykednek rá a háta mögött.

Büszkén, indult el az oltár mellől és diadalittasan hallgatta a sok elfojtott susogást, melyre mindenkit elragadott a felesége szépsége.

Álmában újra látja frakkba bujt főnökét, a mint titokban odahajol a füléhez és megsugja, hogy a mai nap öröme kétszázötven forintra emeli a fizetését.

De hol vannak az örömkönnyelek, melyek akkor végigöntözték tüzelő arcát? Hová lett a boldogság, mely akkor szinte gyötrelmesen markolt a szívébe? Hová lettek? Elmúltak?...

Nem, nem multak el, megvannak még! Átköltöztek egy édes, icipici teremtésbe, aki csupa hála és csupa szeretet, aki már nehezen várja, odalenn, Bordigherában.

És itt hirtelen eszébe jutott, hogy már közel járhat és kidugta fejét az ablakon.

A vonat rohant, a messzeségben már alig látszóttak San-Remo lapos háztetői; elől, Bordighera felé, a Capo nero kjszőgellő sziklaesücsa teljesen elzárt a kilátást. És ő mereven bámult maga elé. A lány, illatterhes levegő édes lehellellet csapódott az arcába, míg elszédült és úgy érezte, hogy két remegő, vékony karocska fonódik a nyaka köré és forró gyerekkajkak azt sugják a fülébe:

— Apuli!

Ezt! Ezt!... Ezért áldozott fel mindent, mindent, amit a jó Isten cserébe megkívánt; ezért mered szeme sováran a messzeségbe, hogy még egyszer érezze azt a szorító ölelést és még egyszer hallhassa azt az őszinte hangoecskát:

— Apuli! Apuli!...

Hirtelen eltűnt a csodaszép tájkép: a vonat beleszaladt a Capo nero alagútjába.

Igen, fekete idő volt az az első másfél esztendő, mikor örökös vesszőfutás volt még az élete! Mikor nem mert végig menni az utcán, mert minden ember azt kérdezte a tekintetével:

— Hogy került hozzád ez a csodaszép asszony?

Mikor mindenki, mindenütt csodálattal mérte végig a feleségét, és aztán megvetéssel tekintett át hozzá:

— Milyen jögon bitorlod te ezt az asszonyt?

És ő loppal, félénken, felpislogott a feleségére, és arcáról leolvasta a választ:

— Igaz! Áldozat vagyok! Odaadtam neki a szépségem, amelyre annyian áhitoztak; és ő nem adhat érte semmit, semmit! Legfeljebb egy szelet fagyalutot minden vasárnap délután!

És soha panaszszal nem illette, soha sóhaj el nem rebent az ajkáról, mindig ugyanaz a néma, resignált megvetés, amely elől a poklok fenekére szeretett volna menekülni. Tíz órai fáradságos munka után estende, mikor hazajött, mint a tetten ért tolvaj, lehorasztott fővel, szégyenkezve lépte át a tulajdon küszöbét.

Amíg megmentette a gyereket!

A második anyja lett szépségben, gráciában és az övé is volt, igazán, egészen! Az övé volt a mosolya, a szeretete, elég volt néha egy üveggyöngy karpercek, vagy egy kipingált fabubu és az apró karocskák tulboldogon fonódtak a nyaka köré és örömprepsve hangzott túlradó gyerekszívéből:

— Apuli! Apuli!...

És ezt akarta a jó Isten elvenni!

Az orvos már aggodva rázogatta a fejét, az apró fehér fogacskák véresen haraptak a kicserepedett ajkakát; és fájdalmasan tört elő a ziháló kis mellből:

— Apuli... vizet!... Vizet... Apuli!

aki mindenkiféle nagy eszes politikus, maga fog határt szabni a statáriális hajtóvadászatnak, mielőtt belátja, hogy ezzel nem azt a célt éri el, amelyre törekszik. És aztán végre is a bíróság fog ítélni. És a bírói ítélet sokat reparaálhat. Ámbár odalenn a Száva mentén a bírói ítélet is gyakran igazodik a pártcédulák szerint. De hiszen ebben az ügyben kivételes bíróság fog ítélni.

BELFÖLD.

A kiegyezés. Gróf Thun osztrák miniszterelnök ma *Ischbe* érkezett, a honnan — bécsi tudósítás szerint — holnapra várják vissza Bécsbe. A király délelőtt kihallgatáson fogadta az osztrák miniszterelnököt, aki azután részt vett a családi ebéden, majd Bécsbe utazott. A magyar kiegyezési törvények szentesítését és az osztrák 14. §. alapján kibocsátandó császári rendeletet bir szerint holnapután teszik közzé. Néhány bécsi lap és ezeknek nyomán több budapesti újság is azt írta, hogy *Szél* Kálmán is *Ischbe* megy a napokban. Mi erről a hírről nem vettünk tudomást, mivel alaptalansága egészen evidens volt. Most a *Budapesti Tudósító* a következő félhivatalos cáfolatot adja ki:

Több bécsi lapnak az a híre, hogy *Szél* miniszterelnök a napokban *Ischbe* utazik a királyhoz, nem felel meg a valóságnak. Ily utazásra egyáltalán nincs semmi ok. A miniszterelnök e héten *Rádon* marad, a honnét csak a jövő héten jön vissza a fővárosba.

Apponyi beszámolója. Gróf Apponyi Albert, mint minden évben, ez idén is őszkor beszámoló beszédet fog mondani Jászberényben. Már értesítette is választóit, hogy közvetlenül az őszi ülésszak megnyitása előtt körükbe fog érkezni.

A magyar-osékei mandátum. Nagyváradról táviratozva tudósítok, hogy Bihar megye központi választmánya ma *Szunyogh* alispán elnökletével a *Goldis* József lemondásával megüresedett magyar-osékei kerületben a választást július hó 29-ére tűzte ki. A jelöltek dr. *Kupsa* Viktor és *Fassie* Tódor, mind a kettő szabadelvűpárti programmal. A választási és szavazatszedő küldöttségi elnök *Bartók* Kálmán, második küldöttségi elnök *Géczy* János.

KÜLFÖLD.

Kormányváltás Belgiumban. Ugy látszik, a *Vandenpeereboom*-kormány napjai meg vannak számlálva. Az udvarhoz közel álló körökben beszélnek, hogy a király hajlandó elejteni a mostani kormányt

És nem volt szabad a kérését teljesíteni! És ő ott ült az ágya mellett és hallgatta a nyöszörgését és szinte látta, mint nyilallik gyermekébe a száraz, fojtó köhögés... És nem tudott segíteni!

És akkor, egyszer, kitámolygott a szomszéd szobába, leborult hosszában, arecal a földre, körmeit beleverte a hosszszáru szőnyegbe, és úgy fohászodott az Istenhez, hogy vegyen el mindent! Becsületet, tisztességet, mindenét vigye el, csak a gyereket hagyja meg, csak azt ne bántsa!

És egy hónappal később a gyerek elment az anyjával, sápadtan, szomorúan, gyötörve a köhögéssel. Lement *Bordighera*-ba, az örökös verőfényre, és magával vitte apulí négy havi fizetését.

Repült az idő, jöttek a levelek; hideg száraz, szivtelen irkafirkák; pedig egy kis szeretetért odaadta volna a szive vérért.

Repült az idő, és repült a pénz is; előleget már nem kapott, butora már nem volt, egy szál ruhája is már nagyon lekivánczolt róla. Nem volt semmije sem!

És ekkor, egy este, négy hét előtt körülbelül, ott ült az üzletben, késő este egymagában, és előtte a papiroson összefolytak a számok. Kalapált fejében a vér, remegett a keze és ujra, meg újra előszedte a levelet:

— Már alig köhög, ma már sétáltunk is; de küldj pénzt, mert már fogytán vagyok!

Honnét?! Honnét küldjön!...

Egy félév előtt tüzhálálra ítélt volna még mindenkit, aki önfeladta a más pénzébe markolt. Egy félév előtt ordított még benne a tisztesség, a becsületérzés, — most minden kiáltás belefutott egy sóhajszzerű susogásba, egyetlen egy szóba:

— Apulí!

Nem hallott semmit, csak ezt az egy szót hallotta: és éifékor már ott görnyedt a pénztár-

s állítólag már tudatta is *Vandenpeereboom* miniszterelnökkel, hogy ha a választási reform tárgyalására kiküldött bizottság nem fog eredménytelenné működni, akkor báró *Lambermont* minisztert fogja megbízni a kabinetalakítással s egyúttal felhatalmazta a képviselőház feloszlására s az általános választások kiírására.

A megszorult Unió. Az amerikaiak hencségi kedve lelohadt egy kevésbé: emberükre akadtak *Aguinaldoba*-ban, a filippinó-szabadságharcosok vezérében. A „szabadságért lelkesülő” Amerika meg akarja fosztani a filippini ezer sziget lakosságát hazájától és félév óta szárazon és vízen támadja a filippinókat. A hivatalos amerikai táviratok ugyan folyton arról mesélnek, hogy a filippinókat már széjjelrebbentette a szigetekre kiküldött amerikai aranyifjúság, de hát mint most kitudt, ezek a hírek primitív hazugságok. A „szabad Amerika” ugyanis a spanyolt is fölülmuló szigorú cenzurált rendszeresített a szigetekre. Maguk az amerikai lapoknak hadi tudósítói rántották le a leplet az amerikai hazudozásokról. Erről ma a következő értesülést kaptuk:

London, július 18.

A megnyugtató hivatalos jelentésekkel szemben az amerikai hadak állásáról a Filippini-szigeteken, tegnap New Yorkból hír érkezett, melyet a *Filippini-szigeteken tartózkodó összes hadi-tudósítók* adták és melyben kijelentik, hogy a hivatalos táviratok csupa valótlanosságot mondnak és tiltakoznak az ellen, hogy saját távirataikat megcsonkítják. Az igazság nem az, hogy a filippinók demoralizáltak, rendetlen, belső viszálykodás által is megosztott csapat, hanem ellenkezőleg *o'y erősen tartják magukat*, hogy új segédcapatok elküldése nélkül lehetlenség őket legyőzni. A táviratot Honkongig hajón küldötték a hadi tudósítók, mert attól féltek, hogy másként csak megcsonkítva érkezik New Yorkba.

A hágai konferencia. Hágából táviratozzák: A harmadik bizottság ma folytatta azoknak a javaslatoknak a tárgyalását, melyek a nemzetközi konfliktusok békés elhárításáról való megegyezésre vonatkoznak. Első olvasásban elfogadták a választott bíróságra vonatkozó cikkeket. Több módosítást utaltak az albizottsághoz a második olvasás számára való megvizsgálás végett.

Az Egyesült Államok megbízottjának indítványa ellen, amely arról szól, hogy a választott bíróság határozatainak revízióját bizonyos körülmények között megengedik, *Martens* (Oroszország) titkos tanácsos hosszabb beszédet mondott, míg *Hols* az Egyesült Államok javaslatát pártolta és *Lincoln* szavait idézte:

— *Nothing is settled until it is settled right!*

Végül a megbízottak *Asser* tanár indítványában egyeztek meg, amely közvetítő fogalmazást ajánlott és amelyet egyhangulag elfogadtak.

könyv felett, vakarókéssel a kezében, mosolylyal az arcán...

A vonat pedig már vitte a pénzt, a *Wiesel* cég pénztét, le, *Bordighera* felé.

És most, most mindjárt ott lesz ő maga is! A tárcája ismét meg van tömve pénzzel, hogy legyen a gyerekeknek miből meggyógyulni; bánja is ő, hogy mi történik Pesten, hogy mit kiáltanak utána a feldühödött emberek! Ő csak a gyermekét hallja majd, a gyermeke háláját, a gagyogó vallomást:

— Apulit szeretni!

Fent a hegyoldalon, a régi város végén, piszkos utcásonban állott a házikó. Töpreődött öreg asszony bóbiskolt az udvar közepén, almát hámozott és dűnyögött hozzá.

Megrémült, mikor az ember egyszerre neki-rontott. Nem is tudták egymást jó ideig megérteni.

Végre az asszony lassan, magyarázva, megértette vele, hogy kár volt így sietni.

A gyerek? Jó Isten! Két hónapja is lesz tán! Kivitték, meghalt, Isten nyugosztalja! Az asszony meg állt az új városba azóta, éli a világot, úgy hallik. Az ur talán valami atyafisága? De a feleletet már nem várta be a kérdésére. Sikoltva menekült a lakása felé.

Mintha tüzes vasat mártottak volna az agya velejébe, állati ordítással kapott fejéhez a férfi. Felemelte az öklét, hogy leüti az asszonyt! De megbénult a karja, megingott a lába, mert hirtelen, mintha a háta mögött állna; *Wiesel* ur, a főnök, beleordította a fülebe, rekedten, rikácsolón: — *Tolvaj, gazember, elvitted a pénzem!*...

És mintha százezer torokból visszhangoznék a kiáltás, úgy érezte, hogy körös-körül fejére dűlnék a házfalak.

A választott bíróságokról szóló javaslat 54-ik cikke, a mint a békekonferencia harmadik bizottsága most már első olvasásában elfogadta, a következőképen hangzik:

A felek megállapodásukban kiköthetik, hogy a választott bíróság határozatainak revízióját kéri. Ebben az esetben és feltéve, hogy a megegyezés nem rendel az ellenkezőt, a revízió iránti kérelmet ahhoz a törvényszékhez kell benyújtani, amely a határozatot kimondotta, és pedig csak újabb tény felmerülése alapján, amely tény az ítéletre elhatározó befolyást gyakorolhat és amely akkor, amikor az ítéletet kimondották, sem a törvényszék előtt, sem a revízió kérés előtt nem volt ismeretes. A revideáló eljárás csak a törvényszéknek olyan új határozata alapján lehet megkezdeni, amely határozatlan konstatálja új tény fenforgását és amely elismeri, hogy e ténynek döntő jellege van és amelyben továbbá benne van az a kijelentés, hogy a revideáló eljárás megkezdése iránti kérelemnek ezen az alapon eleget lehet tenni. A revízió iránti kérelem különben csak akkor fogadható el, ha a megegyezésben megállapított határidőn belül nyújtják be.

A harmadik bizottság legközelebbi ülése szerdán lesz. Remélik, hogy ezen az ülésen azt az öt cikket, amelyek a nemzetközi vizsgáló bizottságra vonatkoznak, elfogadják és azután elfogadhatják az egész javaslatot második olvasásában.

Szerbia deliriumban.

Budapest, július 18.

A szerb zűrzavart egyre növeli az a körülmény, hogy a külföld kezd rossz szemmel nézni a radikálisoknak mértéken túl való összefogását és nem hisz abban, amit a szerb kormány világgá kürtöl, hogy t. i. a cettineyi udvar vagy a *Karagyorgyevics*-család ludas a merényletben. A megrágalmazottak most minden áron tisztázzák magukat s eközben kevésbé épületes dolgokat mesélnek a belgrádi konak belső életéről.

Az első, aki a merényletben való részességét tagadja, a montenegrói fejedelem. Nálánál érdekesebb azonban *Karagyorgyevics* herceg nyilatkozata, amelyet Genfben egy újságíró előtt tett. Ezeket mondta:

— Sajnálom, hogy ebbe a csunya ügybe belekevertek az én nevemet is. A mi engemet illet, régóta nem foglalkozom aktuális szerb politikával. Várok, mert bízom tudom, hogy *Milán* tönkretesz az *Obrenovics*-dinastiát. Akkor aztán fölvirrad a *Karagyorgyevics*ek napja. *Milán* király az ő legjobb agitátora.

Én mindig ellene voltam mindenféle merényletnek. Megmondtam ezt már évek előtt híveimhez intézett proklamáciomban. Nem akarom, hogy őseim trónja vérrrel szennyezőssék be.

A mi a radikálisokat illeti, nem hiszem, hogy politikájuknak megváltoztatása épp most érdekükben állana. Azok a nehézségek, amiket *Milán* halmozott össze, túl nagyok és rövidesen kénytelen lesz azok előtt meghajolni. Az országban elégedetlenség van, a pénzforrások kimerültek, a hitel elfogyott. Legjobb a várás és a radikálisok várnak.

A *Milán* ellen intézett merénylet csakis a bomlás természetes processzusát tartóztathatja fel. Ez pedig bizonyára nem áll a radikálisok érdekében. Ne feledje, hogy 1880 óta ez már az ötödik merénylet, amelyért a radikálisok teszik felelőssé.

Minden jel arra mutat, hogy a mostani merénylet a rendőrség rendezte. Ha a radikálisok igazán merényletre gondoltak volna, száz és száz bátor ember találkozott volna, akik végrehajítják, de büntársakat meg nem neveznek. Nincs szükség olyan csavargó gazemberre, mint *Knezevics*, aki már az első kérdésre megnevezte a büntársakat. Jó volna, ha az európai sajtó tiltakoznék Szerbia legjobb fainak elítélése ellen.

Igy nyilatkozott *Karagyorgyevics* herceg; a rothadt állapotokat pedig, amelyekre beszédében célt, megvilágítja egy Németországban megjelent könyv: *Aus der neuesten Hof- und Staatgeschichte Serbiens*. Ez a könyv nem annyira *Milán*-t, mint inkább *Sándor* királyt mutatja be felette kedvezőtlen módon. Ugy írja le a fiatal uralkodót, mint testileg és szellemileg fogyatékos embert, aki éppen ezért nem is házasodhatik meg. A konakban folyó élet a könyv szerint minden kritikán alul áll. Van benne egy udvari bál leírása, amelyen a fiatal uralkodó is részt vett.

ing anyja vaskarja onnan el nem távolította. A bál leírása így végződik: Másnap a belgrádi hivatalos lap a bálteremben elvesztett s később megtalált tárgyak jegyzékét közölte. Jellemző, hogy mi mindent hagytak ott a szerb királyi család vendégei. A jegyzékben a többi közt szerepel egy női keztyű, egy üres pénzárca, egy kézelő-gomb, egy cylinder és egy — mellfűző...

Köln, július 18.

A *Kölnische Zeitung* belgrádi jelentések alapján azt írja, hogy a merénylet dolgában indított vizsgálat szálai Montenegróba vezetnek és összefüggésben vannak Karagorjyevicsel, aki állítólag kevéssel a merénylet előtt titokban a szerb határon tartózkodott. A lap kiemeli, hogy a szerb királynak joga volna az összeesküvők ellen a legnagyobb szigorúsággal eljárni, de azért jól teszi, ha mérsékli magát.

Róma, július 18.

A *Popolo Romano* a montenegrói kománynak római főkonzuljához intézett hivatalos táviratát közli, amelyben a kormány kijelenti, hogy a montenegrói fejedelmi családnak egyik tagja sincs bármiképpen is a Milán király ellen elkövetett merényletbe belekeverve. Petrovics Blazo nem távozott Cettinyéből. Petrovics Blazót, aki Belgrádban tartózkodik, tévedés következtében fogták el, de csakhamar szabadlábra helyezték a szerb kormány mentegőzése közben. Miklós fejedelem a legjobb viszonyban van Sándor királlyal. Minden Cettinyében szervezett összeesküvésről szóló vád teljesen alaptalan.

Zimony, július 18.

A szerb hivatalos lap mai száma közli Gruics Száva, Nikolics Andra és Gjája Jovan volt radikális miniszterek nyugdíjazását; a nevezettek eddig rendelkezési állományban voltak. A nyugdíjazás kizárja a jövőben való reaktiválást.

Pétervár, július 18.

Gruics tábornok szerb követ külföldre utazott.

Belgrád, július 18.

A belügyminiszter rendelkezése tegnap el akarták fogni dr. Dimitrievics Lázár szemendriai orvost a Milán elleni összeesküvésből kifolyólag. A mint Dimitrievics megtudta, hogy elfogatási parancsot adtak ki ellene, a szemendriai (szendrői) vár romjai közé menekült s a vár egyik bástyájáról a Dunába vetette magát. Holttestét mindeddig nem sikerült megtalálni.

Zimony, július 18.

Regnerovics Glisát, a *Novi Dnevni List* című radikális lap szerkesztőjét a rögtönítélő törvényszék vizsgálóbírája letartóztatta és megszüntette a lap további megjelenését. Ribaracot ma Sándor király és Milán külön kihallgatáson fogadták.

Brankovics patriárka táviratilag üdvözölte Milán királyt szerencsés megmenekülése alkalmából, amire Milán táviratban válaszolt.

Harc egy világrészért.

— Anglia Transvaal ellen. —

Budapest, július 18.

A földgömb lassankint az angol-szászoknak birtokává válik. A kis európai szigetország hatalmát kiterjeszti a világ minden részére és mohó hódítási éhségét képtelen csillapítani. Egy földrészt már az övé: Ausztrália. Egy másiknak, Ázsiának, legműveltebb részei nagyobbára az ő jogára alatt állanak. Észak-Amerikában a hatalmas kiterjedésű Kanadát sikerült maguknak megtartaniuk. Afrikában a világkereskedelemnek összes fontos pontjain a brit lobogó leng. Övé tényleg Egyiptom, a Suez-csatornával, délen pedig a Fokföld. Mindez kevés. A világhódításhoz szokott angolszász faj nem akar Afrikában más hatalmasságot tűrni: legyen minden az övé. Széles, szinte ijesztően nagy tervet kezd éppen most megvalósítani: egész Afrika meghódítását. Kezdődik ez a terv a transvaali köztársaság elfoglalásával. Erre évek óta készülődik Anglia. Ha Transvaal, gazdag aránybányáival és gyémántmezőivel az övé, akkor kiépítik az afrikai transzverzális vasutat, amely a Fokvárostól elvezet Alexandriáig. S minden, ami e hatalmas kereskedelmi út mentén fekszik, Angliáé lesz és angol zsebekbe zsúfolja az aranyat.

Ez a terv. Már szállítják a kiviteléhez szükséges dum-dum lövegeket és regimenteket a dél-afrikai köztársaság partjaira.

Az angolok nemcsak a legújabb korban, de már ezelőtt 200 évvel arra törekedtek, hogy egész Dél-Afrikát hatalmukba kerítsék, sőt már 1600-ban voltak európaiak a búrok és az angolok közt. S az ember nem foithatja el csodálkozását, ha látja, hogy

a maroknyi búr nép majd 300 évig meg tudta védeni függetlenségét. Lépésről-lépésre kiszorították őket az angolok, ők azonban a helyett, hogy megadták volna magukat, mindinkább észak felé vonultak nyájaikkal, új lakóhelyet választván, s mikor az angolok erre is jogcímet tartottak, megint vándorbotot fogtak a kezükbe.

Érdekes egy nép a búr nép. A szívósságot hollandi atyáiktól örökölték, akik oly makacsul küzdöttek az angolok és a spanyolok ellen. De míg a hollandok közmondásos kitartással ragaszkodtak honuk rögéhez, addig afrikai fajrokonak rendkívül mozgékonyak. Ha a szabadság, vagy a haza forog kockán, inkább feláldozzák hazájukat, csak hogy szabadságukat megőrizzék.

A korábbi időkben az angolok ellen talán jobban tarthattak volna magukat, ha egységesek lettek volna. De 1852-ben három köztársaságra szakadtak, melyeket csak 1860-ban egyesített a búrok Washingtona, Prätorius.

A század első felében a zuluaktól elhódították Natált, de egy angol csapat megszállta Natál egyetlen kikötőjét, s Natál azóta angol gyarmat. A búrok Natált föladták, s tovább vándoroltak, a Vaalfolyóhoz, hol már előbbi kivándorlásokból származó búr teleprek találtak. Ezek segítségével a szabad Oranje-államot alapították, de az angolok ide is utánuk mentek s rájuk erőszakolták a brit szuverenitást. A búrok többsége megint vándorbotot fogott kezébe és Prätorius vezérlete alatt átmekkelt a Vaalfolyón, hogy megalapítsák negyedik hazájukat, Transvaalt. Az angolok előnyomulását megakadályozandó, Prätorius 1852-ben szerződést kötött az angolokkal, amelynek értelmében Transvaal függetlenül intézheti a maga ügyeit.

De mi egy szerződés a kapzsi angolok előtt. 1877-ben Transvaalt is anektálták s ennek fejében min tönféle jót, iskolákat, vasutakat, távirót ígértek a búroknak, de semmit sem tartottak meg. A búrok mozogni kezdtek s mivel az angolok a zulukkal is el voltak foglalva, a búrok elhatározták, hogy lerázák az angol igtát. Meg is kezdtek a harcot. Az angolok Wolsley tábornokot küldték oda egy csapatral, de a búrok két évi harc után mégis lerázták az angol jármót. Sir Hercules Robinson, a fegyvergyarmat kormányzója és Sir Evelyn Wood tábornok Prätóriában, Transvaalnak fővárosában ünnepélyen kénytelen volt kijelenteni, hogy az annexió megszűnt s a búrok ismét szabadok.

Nemsokára azután felfedezték a transvaali aranymezőket s ez ismét nagy veszedelmet jelentett a búr függetlenségre. Csapatostul özönlöttek Transvaalba az idegenek, főképp pedig az angolok, ez által egy megerősítven a köztársaság angol elemeit, hogy például 1890-ben a 119.000 lelket kitevő búr lakosság közt 60.000 volt az angol. Azóta ez a viszony mindjobban a búrok hátrányára alakult, úgy hogy az angolok immár elérkezettnek látják az időt Transvaal végleges, alapos meghódítására.

A búrok majd megint kivándorolnak, feljebb észak felé s ha majd az illető terület félig-meddig civilizálták, az angolok megint ott fognak teremni s a számukra megoldozott területet elfoglalni. A szegény búrok tehát voltaképpen az angolok számára kaparják ki a gesztenyét Afrikában.

Nemrég kalandorokkal akarták Transvaalt megkaparítani, számítván a johannisburgi angolokra is, de a búrok ébersége visszaverte Jameson martalócait s keresztet vont Rhodesnek slatomos terveire. Amit esellel nem lehetett elérni, most erőszakkal fogják megcsinálni. Annyi a mesterségesen előidézett surlódás az angolok és a búrok közt, hogy a háboru elkerülhetetlen, már csak azért is, mert Transvaal elkerülhetetlenül szükséges Anglia és Rhodes nagyra-vágyó tervéhez.

Az angolok fegyverkeznek is, alig mulik el hónap, hogy tetemes mennyiségű hadiszert ne szállítanak Dél-Afrikába. Viszont a búrok is készülnek az utolsó, élethálál-harcra.

Ha kitör a háboru, rendkívül elkeseredett és hosszantartó lesz a harc. Ismeretes a búrok elszántsága és bátorsága, nemkülönbön kormányuknak okossága és óvatossága. Ez Jameson rablótámadása alatt is bebizonyult. Transvaal békelelétszáma ugyan csak egy tüzérhadtestből áll, 29 tiszttel és 342 emberrel. De háboru esetén az összes fegyverfogható lakosságot fegyverbe szölitják, ami 30.000 főből álló sereget tesz ki. Kitűnő egy anyag ez, amelylyel szemben az angolok legalább is 40.000 embert lesznek kénytelenek állítani, ha ugyan nem többet; mert az előbbi harcokban jelentékeny tulerővel sem bírtak a búrokkal.

Ehhez járul még az a különbség, hogy Transvaal legújabbán véd- és dacsözvétséget kötött Oranje-állammal, ami hadseregüket háboru esetén 50.000 emberre emeli.

London, július 18.

A *Times* cikket közöl a transvaali kérdésről, amelyben a következőket mondja: Ha a transvaali *volksraadban* a haladó pártiak bölcös és hazafias faredozásainak sikerülne keresztülvinni Milner kívánásainak azt a minimumát, amelyet már nem lehet csökkenteni, a dél-afrikai kérdést valóban megoldanák. A lap reméli, hogy a mostani körülmények között senki sem fogja megkísérteni, hogy Schreiner fegyvergyarmati miniszterelnököt nyilatkozatra bírja. A fokföldi parlamentben való tárgyalás most csak kárt, valószínűleg nagy, helyre nem hozható kárt tenne.

Amsterdam, július 17.

Néhány lap annak a roménynek ad kifejezést, hogy a németalföldi kormány az Angolország és a délafrikai köztársaság közötti viszályban *fel fogja ajánlani a közvetítést*. Minthogy a hágai békekonferencián képviselt összes államok megbízottai kíváncsiak ismerték el két hatalom közötti viszály esetén a közvetítést, a kormánynak ilyen lépése megfelelő a konferencia humanitárius eszméjének. A lapok azt hiszik, hogy Hollandia hajlandó a közvetítést a transvaali nép számára följajlanlani. Még ha a felajánlás eredménytelen volna is, a faradozás morális hatása már magában véve kedvező hatna a Transvaal-kérdésre.

Esterházy újabb leleplezései.

Budapest, július 18.

Kifogyhatatlan találékonysága még most sem hagyja cserben *Walsin-Esterházy* őrnagyot. Még mindig abban reménykedik, hogy megmenti a bőrt, ha ügyes ráfogással befeketi Dreyfust és a revízió előmozdítót. Az ulánus-levelek kitűnő szerzője újabb könyvvel gyarapította meg a francia irodalmat s e könyvben végre előáll a „valódi, visszavonhatatlan és végleges” leleplezésekkel. Hogy mi foglaltatik ennek a derék munkának egyetlen fejezetében, arról a következő táviratunk számol be:

Páris, július 18.

A *Matin* mai számában egy fejezetet közöl *Esterházy* nek legközelebb megjelenő könyvéből, a melyben ez a maga módára és eljárásának igazolására mondja el a *bordereau* történetét.

A *bordereau* — így beszéli *Esterházy* — magam gyártottam és pedig *Sandherr* ezredesnek, a kémkedő iroda akkori főnökének parancsára. Először az ezredes tollamondása után ceruzával irtam meg a szövegét, majd lemásoltam tintával és közönséges üzleti borítékba tettem. *Schwartzkoppen* akkor Berlinben volt. Az alkalom kedvezett. Biztosak voltunk benne, hogy könnyű szerrel sikerülni fog a *bordereau* a német nagykövetség palotájába becsémpészni, a nélkül, hogy az közvetlenül *Schwartzkoppen* kezébe kerülne és annak majd, vagy az ezredes íróasztaláról közvetlenül, vagy pedig a követségi palotának portáspályából egy a német nagykövetségnél szolgáló francia kém által ellopadni.

Igy is történt. Még ugyanazon a napon, midőn a *bordereau* a nagykövetségnél deponálták, el is lopták *Schwartzkoppen* nek a portáspályában levő levelezékrenyéből. A *bordereau* tehát sohasem jutott a német katonai attasé kezébe, aki azt sohasem látta, még kevésbé szakította össze és dobta a papirkosárba. *Schwartzkoppen* különben ezt *Casella* utján többször ki is jelentette már. A *bordereau* tökéletesen sértetlen volt, minthogy azonban szükséges volt, hogy a célja érdekében mintegy hivatalos színezet adjanak neki, kis darabokra tépték, hogy ráfoghassák, hogy a német nagykövetség papirkosarából került elő. *Sandherr* a *bordereau*ban mintegy váltót állított ki ama bűnhalmazról, amelyet *Dreyfus* re nem bizonyíthatott rá. Régtóta tudták, hogy Németországnak szállítottak információkat, amelyek mind a hadügyminisztériumból kerültek ki. Tudták ezt a Berlinben levő francia kémektől, akikre azonban nem bivatkozhattak, minthogy különben a legnagyobb veszedelemnek tették volna ki őket és azonfelül Franciaországot is súlyosan kompromittálták volna. Lehetetlen volt még csak cölözni is ezekre a kémekre. És ezért mondhatták a hadügyminiszternek joggal, hogy lehetetlen az igazságot közhírré tenni és ezért voltak az összes hadügyminiszterek is, akik a berlini kémkedő ügynökeik működéséről tudtak, *Dreyfus* bűnösségéről meggyőződve.

Ez volt a *dreyfusardok* legnagyobb erőssége, akik igen jól tudták, hogy ezzel az igazsággal nem léphetnek elő. Ezért buktattak meg egy hadügyminisztert a másik után abban a reményben, hogy végre találnak egy minisztert, aki minden sújtó bizonyíték ellenére teljesíteni fogja kívánásait, minthogy senki sem fog merészelni ezekre a „zo-

nyitkokra hivatkozni. A dreyfusardok rátaláltak Gallifette. A célzások, amelyeket Schwartzkoppen maga nekem mondott, azt bizonyítják, hogy ő sejtett valamit. Mindez terhelte Dreyfust, akit különben a berlini kémkedő ügynökök pontosan megjelöltek.

És ezért esküdhetett a szegény Henry ezredes jöbhiszeműleg arra, hogy Dreyfus bűnös. Az az állítás, hogy következménye lehet annak, ha a német nagykövetséget belekeverik a dologba, szélhámos fogás volt. Ezzel csak a közönség szemébe akartak port hinteni. Csak a Berlinből jövő információknak leleplezése vonhatott volna maga után súlyosabb következményeket. Ezért kellett a *bordereaut* megírni. Biztosan tudom, hogy *Merier*, *Boisdeffre* és *Gonse* tábornokok mindent tudtak és helyeselték. És *Mercier* ezért nem is habozott a hadbírósnak a titkos aktákat is megmutatni, amidőn *Boisdeffre* és *Sandherr* az utolsó pillanatban attól féltek, hogy a *bordereau* egymaga nem fogja a bírakat *Dreyfus* bűnösségéről meggyőzni. Főlösből a titkos dossier kérdését tovább bolygatni. Maguk a hadbírósság tagjai bebizonyítanák, ha a hivatalos titoktartás alól felmentetnének, hogy *Dreyfust* törvénytelenül ítelték el. De akkor hallgassák meg az összes tanukat, mondja meg a hadügyminiszter a teljes valóságot és meglátják, hogy *Dreyfust* igazságosan ítelték el.

Boisdeffre tábornok 1897. decemberben becsület-szóra kijelentette, hogy *Esterházyt* sohasem ismerte, vele sem közvetve, sem közvetlenül összeköttetésben nem állott. *Esterházy* mai leleplezéseiből azonban az tűnik ki, hogy mindezeket a cselszövegeket ő maga inspirálta és vezette csak azért, hogy *Esterházyt* megmentse. *Boisdeffre* találta ki azt az ügyetlen mesét, hogy *Dreyfus* „*Brownin*” kapitány álmán alatt szerzett magának *Esterházytól* kéziratot és ennek segítségével másolta a *bordereaut*. Ugyancsak *Boisdeffre* akarta minden áron megakadályozni, hogy a *bordereaut* újra megvizsgálják. Midőn erre *Esterházy* védője, *Tezenas*, aki akkor a vezérkar makinációjába még nem volt beavatva, azt követelte, hogy szakértők hasonlítsák össze *Dreyfus* és *Esterházy* kezeirészt, ezt a kérést *Boisdeffre* parancsára utasították vissza. Végre azonban *Scheurer-Kestnernek* a szenátusban tett intervenciójára mégis el kellett rendelni a szakértői vizsgálatot. *Esterházy* akkor *du Paty de Clam*tól a következő levelet kapta:

A szakértőket kijelölték; holnap megtudhatja neveiket. Mind megbízható emberek. Legyen nyugodt és tartsa be föltétlenül határozatunkat.

Esterházy így végzi ezt a fejezetet:

Közeledik az a nap, amidőn én lépek fel mint vádló. A tábornokok engem, *Henryt* és *Paty de Clamot* eljettették. Ha ártatlannak tudtak engem, akkor eljárásuk aljas; ha pedig bűnösnek tartottak, akkor legbecstelenebb cinkostársaim voltak. Akkor üljenek ismét törvényt fölöttem, de fölöttük is!

Páris, július 18.

Esterházy az az állítás, hogy ő a *bordereaut* *Sandherr* parancsára írta, hogy *Dreyfus* bűnösségét bebizonyíthassák, nyilván valótlanság. Ez már abból is kitűnik, hogy ő saját kezeirészt írta az egészét és sehol sem próbálta *Dreyfus* kezeirészt utánozni. A berlini titkos ügynökök jelentései pedig részint hamisítványok, részint pedig utólag megrendelt írások.

Brüsszel, július 18.

Az *Independance* jó forrásból arról értesül, hogy *Carrière*, a rennesi haditörvényszék elnöke, bizonyíték és alapos vád hiányában egészen el fogja ejteni a vádat *Dreyfus* ellen.

Páris, július 18.

Az akadémiai tanács *Syveton* reimsi liceumi tanárt, a *Ligue de la patrie française* kincstárnokát egy esztendőre felfüggesztette hivatalától, mert hallgatói előtt a *Dreyfus*-ügyet fejtegette.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Július 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fűrdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgáljon szíves tudomásul, hogy kiadónkunk, amint a címvaltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztassanak tehát eny rövid levelezőlapunkat

fölhasználatától akkor se visszaradni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadónkunk minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben ohajt lenni kedves közönségével.

HIREK.

Válasz

Thury Zoltánnak.

A helyettes főkapitány és a hordár-egyesület elnöke talán nem sietnek majd a válaszzsal s nem sokat törődnek az ön szöke hölgyével, aki konok üldözője ellen hiába keresett védelmet a sarki rendőrnél.

Válaszolok én, tisztelt barátom.

Elsőbben is végezzünk a hordár urral, aki az aszfaltbetyár megbízásából megkérdezte az ön szöke hölgyét, hogy ki van zárva a tisztességes közeledés? Ez a hordár nem érdemli az ön haragjának villámaint s ha ön ugyanakkor azzal bízta volna meg, hogy a szemérmes jöltévő helyett játszsza a mentő angyal szerepét, a hordár ur éppen olyan készséggel vitte volna el a husz pengőket valami szerencsétlen családfőnek, aki a házbérét még most sem tudta kifizetni. De ön nem bízta meg a mentő angyal szerepével, ellenben egy jól öltözött fiatal ur megbízta az ön szöke hölgyének kipuhatólásával — és ez is valami. A hordár ugyanis hordár, akit csak azért fizetnek meg, amiért megoldozik és nem bankigazgató, akinek akkor is fizetés dukál, ha fűrdőre megy némi szórakozás okáért. A válogatás és a distingválás nem igen tartoznak a hordárerevények közé, sőt némi tulzással azt kérdezhetné öntől az illető hordár, hogy mi okon legyen ő válogatásabb, mint némely ügyvéd, aki nem igazságos ügyek, hanem módos felek képviselőjét keresi.

Próbálta volna meg az ön szöke hölgye a következő módszert. Mikor a hordár az aszfaltbetyár megbízásából közeledett hozzá, ad neki egy vizont-megbizást. Ilyenformán:

— A harmadik utcában, itt és itt megtalálja a férjem. Kap egy forintot, ha öt perc alatt ideszélti.

A hordár azt felelte volna:

— Futok, nagyságos asszonyom. Kezeit csókolom, a férje nyomban itt lesz.

Ezt felelte volna, mert ő hordár s a piros sapkáján bádögba vágva hirdeti mindenkinek, hogy ő *közszolga*. Megfelelő számu fillérek ellenében örömmel áll szolgálatára a fiesurnak is, a nagyságos asszonyok is. Még nagyobb örömmel mind a kettőnek. Mert a hordárnak családja is van s a pénznek nincs szaga. Csak hozzon a hordár mentül többet haza.

Következik a vádlottak sorában: a rendőr.

Nem vagyok ökö, hogy védelmezem. De históriai alapon neki is találok mentéséget. Ha ön végiglapozza a francia forradalom történetét, ráakad egy okos francia mondására. Az a francia már a forradalom előtt megmondta:

— Ha valaki azt mondaná rólam a rendőrségnek, hogy elloptam a notredame-i templom legnagyobb harangját s most zsunak viselem az óraláncomon, én hálóingben és papucs nélkül futnék a határig. Mert az a rendőr nem tartozik vizsgálni, hogy viselhetem-e óraláncot a notredame-i harangot, de rám teszi a kezét, ha azt a szót hallja, hogy — *loptam*. És ha azt mondaná neki, hogy elloptam a menyasszonyom szívét, akkor is bekísérne. Mert lopni tilos.

Ez az, kérem. A sarki rendőr sem ért a finomabb mérlegeléshez. Még azt sem szabad tőle követelni, hogy okos legyen. Mert ha okos volna, püspököknek menne és nem rendőrné. Bizonyos szavakon azonban köte-

lesség szerint megakad. Ha az ön szöke hölgye azt mondja neki: „ez az ur folyton a nyomomban van” — vállalt von és azt feleli: „bánon is én!” De ha az ön szöke hölgye véletlenül azt mondta volna: „az istenért, mentsen meg, az az ur üldöz” — akkor a sarki rendőr okvetlenül tett volna valamit. Először, mert ezt a szót érti. Másodsor pedig, mert az üldözésben valószínűleg „hatáskörbe való illetéktelen beavatkozás”-t ismert volna fel.

Üldözni ugyanis csak a — rendőrségnek van joga.

Marad utolsónak: az aszfaltbetyár. Azt ön nem üti. Én sem ütöm. Bizzuk mind a ketten az Uristenre. Az talán jobban is ért hozzá . . .

K.

Budapest, július 18.

— Személyi hírek. Bécsből jelentik: *Jenő* főherceg katonai szolgálati ügyben négy napra tervezett utazását ma megkezdte. — *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter a nyári szünetek előtt e hó 20-án esütörtökön tart utolszor kihallgatást. A miniszter kizárólag hivatalos helyiségében fogad.

— György herceg örökölt. *Morinengo* Plátó ur, egy gazdag athéni kereskedő 200,000 drachmát érő vagyonát *György* királyfira, Kréta kormányzójára testálta. A királyfi természetesen elfogadta ezt a kedves meglepetést s a pénzből nagyobb összeget juttatott a krétai inszegeseknek. Ezzel talán kissé megerősödik a megingott pozíciója, mert a krétaiak igen nagyon értéik a pénz beszédét.

— A német császárné balesete. *Berchtesgadenben*, a *Königssee* vadregényes vidékén, ahol a német császárné a hercegekkel a nyár legnagyobb részét tölteni szokta, ma súlyos baleset érte *Augusta Viktória* császárnét. *Bartholomae* környékére, a hegyek közé rándult ki a császárné a hercegekkel, akik lóháton mentek anyjuk kocsija mellett. A sűrű erdő szélén gyalog folytatták az utat, aztán nekivágtak a meredek hegyi ösvénynek. Itt történt, hogy *Augusta Viktória* császárné *elcsuszolt és kifcamította a lábát*. A császárnét visszavitték a kocsijához s gyorsan orvost hívtak. A balesetről táviratilag értesítették *Vilmos* császárt.

— Az orosz trónörökös temetése. *Pétvárról* táviratozzák, hogy a trónörökös holteste július 25-ikén érkezik oda és másnap fogják eltemeni. *Abbas-Tuman* a cárevis halála óta valóságos bucsujáró hely. Naponta ezen meg ezen érkeznek távol vidékről, hogy a trónörökös ravatalánál elvégezzék ájtatosságukat. *Borshomban* a gyászmenetet a nemes-ség és számos deputáció fogja üdvözölni.

— Kitüntetett ezredes. A *Vilmos* német császár nevével viselő 34. gyalogezred új ezredese, *Appel* Mihály minap mutatkozott be *Vilmos* császárnak, aki magyar ezredes parancsnokának ez alkalomból a porosz királyi vörös sasrend 2. osztályu jelvényeit adományozta. A kitüntetett ezredes tiszteletére *Kassán* az ezred tisztikara fényes lakomát rendezett.

— Dewey tengernagy Triesztben. *Triesztből* jelenti tudósítónk: Holnap érkezik meg *Dewey* az *Olympia* amerikai hadihajón Triesztbe. Üdvözlésére ma *Harris* nagykövet, *Herdtika* főtitkár és *Bechler* tengerészeti titkár Triesztbe utaztak. A nagykövet a monarkia összes amerikai konzuljait Triesztbe rendelte *Dewey* fogadtatására. *Dewey* rövid idő múlva ismét visszatér hajójára, hogy a legrövidebb uton hazájába hajózzon, ahol nagy ünneppélyvel akarják fogadni. Jelenleg betegeskedik és az éghajlatváltozástól remél könnyebbülést, lehet, hogy *Karlsbadba* is ellátogat, az sincs kizárva, hogy Ausztria valamely kies vidékét keresi fel üdülés végett.

— A legsötétebb Udvarhelymegyében. Udvarhelymegyében az oláh-tyukosi temetőt éjjelente esendőrök őrzik. Az eset ugyanis a faluban, hogy kiűtött a marhák között a lépfene. A kis tehének egyre-másra fordultak föl s a szegény buta nép összesugott és az okát kereste a bajnak. Meg is találták bölesen. Persze, hogy a boszorkányok csinálták a nyavalyát, még pedig az a két vén asszony, aki nemrégiben halt meg. Éjjel tehát fölstedelőzködtek a férfiak, kimentek a temetőbe, fölásták a két halottat, fejével darabokra vagdosták őket, hogy véglegesen meghaljanak, a szívüket vaslapáton, mindenféle hókuszpókuszok közepette körülhordozták a temetőben, s aztán visszadobálták az egészét a sírokba s újra elföldelték. A lépfene pedig csodálatosképpen erre se szűnt meg, sőt még több dögölt el a sovány kis jármos állatokból. Arra megint összegyülekezett tanácsba a falu s azt határozták, hogy még több boszorkányság gyanujával terhelt vénasszonyt kell fölászni — és végérvényesen ártalmatlanná tenni. Azóta esendőrök vigyáznak a temetőre.

— **Jámbor vallás.** Egy kopott kis lengyel-zsidó jött föl ma hozzánk. Szegény, iszonyuan kopasz fanatikus ember, aki egy tizenhatodas fűzetkével a világot akarja meghódítani magának. A fűzet német, de hát mit csináljon szegény, ha nem tud magyarul. Galiciában a mi nyelvünket nem igen tanulhatta meg, pedig neki szüksége van ránk is, a kirgizekre is, a cserkeszekre is, az egész világra. Egy kis vallásoskát csinált össze a már meglévőkből. Becsületes szegény kis vallást, amihez a paragrafusok az O-Testamentumból, a Koránból vannak összeszedve. **O maga se mondja, hogy újat produkált, sőt tiltakozik az ellen, hogy ő reformátor.** Dehogy... Csak azt mondja szegény, hogy annyira már a vallás, hogy nem tud eligazodni közöttük az ember, hát a legjobb egy kivonatot. Csupa jó tanács a vallás s még az az előnye is megvan minden egyebek felett, hogy nem kell külön formákkal átlépni vele a többi vallásból. Mindenki elvégezheti ezt a saját lelkiismeretével, minden ceremónián nélkül. Citalunk az új hit sarkalatos tételeiből néhányat. Például egész bölesen hangzik a III. fejezet 4-ik verse, amiben az áll, hogy: az adósságot nem szabad letagadni. (Hát a váltó mirevaló, ő jámbor ember! Nem lehet azt ma már letagadni.) Tovább azt mondja: — Senkit se verj meg, de különösen az apádat és anyádat ne. A tilosba se szabad eljánni. Közrendőri paragrafusa is van az öregnek. Azt mondja például, hogy ügyelni kell, hogy a házunk táján olyasmi ne legyen, amiből veszedelem származhatik, például: nyitott gödrök, dűlendező falak, könyveműn rakott tűz és a többi. Ha valaki a vízbe esik, ki kell menteni. Ha valakit gyilkosok támadnak meg, nem a gyilkosoknak kell pártjukat fogni. A szegény özvegyek feje alól nem kell ellicitálni a párnát. Ha húst akarsz enni, ne élő állatból vágd ki a vesepegyét, hanem előbb öld meg a marhát. — (Hát ugy is szokás?) Praktikus tanács az is, hogy az unoka ne vegye el feleségül az öreganyját. Szóval jámbor s itt-ott sületlen tételeken alapszik az új hit, aminek különben nemzetközi vallás a neve.

— **Petőfi ünneplése.** Bartók Lajos, a Petőfi-Társaság alelnöke, ma Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszternél, Zsilinszky Mihály vallás- és közoktatásügyi miniszteri államtitkárnál és Gromon Dezsőnél, a honvédelmi minisztérium államtitkárnál tiszteltgette a Petőfi-ünnepség ügyében. Szombaton, július 30-ikán este egy nagyobb különvonat indul Budapestről Segesvárra háló- és étkezőkocsikkal, ahol eszernap reggeli 10 órák az egykori csatatéren veszi kezdetét az ünnepség. A műsort a Petőfi-Társaság tagjai töltik ki. Bartók Lajos nyitja meg elnöki megnyitó beszéddel, Bartha Miklós emlékbeszédet mond, Endrődy Sándor költeményeket szaval Petőfitől, Rákosi Viktor felolvas, Jókai Apotheozisát elszavalja E. Kovács Gyula, a kolozsvári Nemzeti Színház művésze és a Petőfi-társaság tagja. Az emlékszóbor megkoszorúzásában résztvesz az országgyűlés koszorúja, amelyet Tallián Béla képviselőházi alelnök beszéd kíséretében fog felajánlani, az összkormány és a kultuszminiszter nevében Zsilinszky Mihály államtitkár fogja megkoszorúzni Petőfi emlékének beszéd kíséretében. Az ünnepségen részt vesz a kolozsvári honvédeknek is, Gromon Dezső honvédelmi államtitkár kijelentette, hogy az illetékes ténnyarancsnoksághoz intézendő kérelem teljesítését — ha erre netalán szükség volna — támogatni fogja.

A budapesti egyetemi ifjuság július 20-ikán, csütörtökön este hét órák a Petőfi ünnep tárgyában rendkívüli közgyűlést tart, a központi egyetem I. számú tantermében. Az egyetemi ifjuság Petőfi-ünnepét rendező bizottsága felkéri a Budapesti tartózkodó egyetemi hallgatókat, hogy az ülésen minél számosabban jelenjenek meg. Fel-szólítja továbbá a bizottság azokat a vidéken tartózkodó egyetemi polgárokat, akik a Segesváron rendezendő ünnepségeken részt akarnak venni, szándékukat a bizottságnak (Budapest, Kecskeméti-utca 2. sz.) legkésőbb július 27-éig jelentésük be. A bizottság a budapesti Egyetemi Kör segítő alapja javára Petőfi emléklapot ad ki, melynek szerkesztésével ifj. Gebhard Károlyt és Hamway Ödönt bízta meg.

A 48-as honvédek országsszerte nagyban készülődnek a július 30-iki Petőfi-ünnepükre. Az országos honvédegyletek központi bizottságának választmányát öttágu küldöttség fogja képviselni a segesvári Petőfi-ünnepélyen. A küldöttség, amelyet Illés Bálint országgyűlési képviselő vezet, két babékoszortat visz magával.

A Petőfi-ünnep székely bizottsága Székely-Udvarhelyen megalakult. Elnöke Ugron Gábor, alelnöke Koczár Árpád, jegyzővé Szo Rezső választottak meg. Székely-Keresztúron a rendező-bizottság szervezésére Barabás Lajost, Sándor Domokost és Pap Mózeszt kérték fel.

A Petőfi-ünnepély rendezését Miskolcon a Köz-művelődési és Muzeumegyesület vette kezébe. Az ünnepélyt szeptemberben fogják megtartani, miután egy nagyszabású ünnepély rendezése július 30-ikára már kihivhatatlan. Az ünnepélyt eredetileg június hónapra tervezték s arra a Petőfi Társaság is megígérte közreműködését s most ez az ígért is egyik

oka annak, hogy az ünnepélyt szeptemberig halasztják el, mert a Petőfi Társaság ígértét július 30-ikán, amikor az olyan sok felé van elfoglalva, igénybe venni nem tartják helyesnek.

— **Öngyilkos író.** Grácban ma iszonyu módon vált öngyilkossá Bergner Rudolf író, aki Erdélyből költözött oda évek előtt. Irodalmi munkássága mellett állatvédő-egyesületek alapításában találta örömét s ezen a révén is közbecsületet szerzett. Nemrég differenciák támadtak az általa alapított egyesületekben s ennek következtében Bergner lemondott tiszteltetbéli állásairól. Bergner már régen észrevette környezete, hogy súlyos ideggyógybeteg s azért vizsgálóorvos intézetben helyezték el. Ma a szomolyzat a beteg író egy bokorban találta meg eszméletlenül. Tizenegy sebből vérzett, amelyeket fél-méter hosszú bottal ejtett magán. Három szúrás átjárta egész testét s valószínűleg halálát fogja okozni a szerencsétlen írónak.

— **Gyászjelentés.** A Pulszky-család kiadta a hivatalos gyászjelentést Pulszky Károly elhunytáról. Ez a gyászjelentés így szól:

Özvegy Pulszky Károlyné, szül. Márkus Emília, mint neje a maga nevében, gyermekei Teréz és Romola nevében, valamint dr. Pulszky Ágost, Hampel Józsefné szül. Pulszky Polyxena, Pulszky Garibaldi mint testvérek fájdalommal jelentik

Dr. Pulszky Károlynak
a M. Tud. Akadémia tagjának,
46 éves korában Brisbaneben (Queensland, Ausztrália) történt elhunytát.

Nyugodjék békével!

A gyászjelentésben egy szó sincsen a szerencsétlen ember halálának körülményeiről, és az elhunyt neve alá azok közül a címek közül, amelyeket valamikor használhatott, csak egy jutott: a *Magyar Tudományos Akadémia* tagja. Elvezette minden címét, amelyhez a politika, a nagyvadász és az összekötöttek juttatták, csak az az egy maradt meg a sírja számára, — az, amelyhez lángelméje és tudományos munkássága segítette. A halott sírfeliratában van némi tanulság az élők számára.

— **Az árvák pénze.** Makóról táviratozza tudósítónk: A makói főkapitány tegnap délelőtt letartóztatta Csala Ferencet az ottani árvaszék első ülnökét. Csala Ferenc még a múlt év folyamán elikkasztott egy árvatömeghez tartozó földterület eladásából befolyt 1200 forintot. Még egy második följelentést is tettek ellene, mely 500 forint elikkasztásával vádolja.

— **Kovács István.** Merőben szürke név, talán el is méltóztatott felejteni már... Ez az ember, akit Mócsán megvallattak olyanformán, hogy az iszonyatos kínok nyomoréká tették. Azóta kegyelemből szállópasztort csináltak belőle, mivelhogy egyéb foglalkozásra képtelen. A teste teljesen össze van verve, égetve, zuva s valószínűleg vannak neki belső sérülései is, mert különösen a bíró rugásait érzi még mindig — a hasában. A csendőrökre teljességgel nincs panasz, bármennyire is szeretnék a szolgabíró, számvévő, jegyző és bíró urak azokra háritani a bünt. Két pofot kapott a csendőrmestertől, amikor guzba kötötték, de azt — azt mondja — nem is veszi rossz néven. Az már így szokás. Ez az ember fölkereste ma laptársunkat, a *Magyarországot*, amely elsőnek adott hírt arról az aljas-ságról, a mi Mócsán — sub titulo vizsgálat — lefolyt a megköszönté az újságíró uraknak, hogy felpanaszolták az ügyét. Megmutatta a testét is. A csuklóján ökölnyi vörös daganatok vannak ma is. Oda taposta be Szabó Kálmán szolgabíró ur a csendőrláncot s azért jött csak ilyen későn, mert a spiritusz, a mivel a derek számvévő tönkreégette a lábát — derekasan működött, he-tékig nem tudott járni. A legborzasztóbb sebei a csipőjén vannak... Szóval, dokumentum a teste arról, hogy hőhőrmódra bántak vele. Még orvosi bizonyítvány se kell ahhoz, hogy elhigye az ember.

— **Eltűnt nagykereskedő.** Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy Schön György ottani keményítő-nagykereskedő nyomtalanul eltűnt. Schön tíz év óta jónévű kereskedő a bécsi piacon, azelőtt Brünnben fűszerkereskedő volt. A hitelezők, akik legnagyobb részt bécsi gyárosok, azt hiszik, hogy Schön Amerika felé vette útját. Az eltűnt kereskedő adósságai 150.500 forintot tesznek. Schön Bécsben képviselője a *fűtői keményítőgyárnak*.

— **Házasságok.** Faltys Ottokár, a Magyar Általános Hitelbank tisztviselője, eljegyezte Kozáky Alicot, Kozáky Gyula székesfővárosi főmérnök leányát. Polgár Adolf augusztus 3-ikán esküszik a chassyi anyakönyvi hivatalban Gallet Cécile kisasszonnyal. Neumann Fülöp 23-ikán esküszik örök hűséget Krakovics Paula kisasszonnyal Miskolcon.

— **A vagyonos osztályhoz!** Egy öngyilkos ma egy kézbesíthetetlen levelet írt. Hiányosan jelölte meg ugyanis a címet; ezt írta a borítékra: *A vagyonos osztályhoz!* Ugyan kihez vigyék ezt a levelet? Kit is érdekel Rosenthal Ignác tönkrement gabonakereskedő tanácsa, amelyben azt ajánlja a vagyonos osztálynak, hogy ne engedjék a szegény embert elpusztulni? Ötvenegy éves ember volt Rosenthal Ignác, hát maga is érezte, hogy az ő tanácsa így pár sor írásban semmi, hát délelőtt fölment a Károly-kört 9-ik számú ház negyedik emeletére és onnét leugrott az udvarra. Meghalt. Elkészült a halálra, nem akart rájesszeni a közönségre, amelynek olykor-olykor imponál egy éhező családapa öngyilkossági kísérlete. Négy levelet találtak Rosenthal Ignác zsebében, az egyik a vagyonos osztálynak szólt. No, ezt már biztosan örültségének a szuperlatívusában írta, mert épp észszel csak nem fordult volna ez a kis féreg a vagyonos osztályhoz... Így ítélkezik, akinek a zsebében meg van a pénz, amiből holnap megreggelizik, megoszonnázik, megébedel, megoszonnázik, megvaországzik és elkölti kapucinerét. A másik három levelében már van valami ráció; a *Chevre Kadistól* azt kéri, hogy temessék el, a rendőrségtől, hogy gyöngyöden tudassák a hirt családjával, és a feleségétől meg a négy lányától, hogy bocsássanak meg neki. Különbözn kicsiny, szürke tragédia az egész. Mert Rosenthal Ignácnak furcsa passziói voltak, igazán furcsa. Nem kártya, nem bor, nem totalizátor, nem orfeum, még csak bőrze sem, tandijakra, meg könyvekre pazarolta a pénzt. Az eredmény: tönkrement, — de az egyik leánya orvosnövendék, a másik leánya most tette le a gimnáziumban az érettségit, a harmadik tanítónő. Ott laktak a Rottenbiller-utca 29. szám alatt, ha nem pazarolta volna Rosenthal Ignác ilyen haszontalanságokra a pénzt, ma talán már villája is lehetne Budakeszin, vagy Nagy-Maroson, így azonban csupán egy szám a törvényszéki orvostani intézet bonc-jegyzőkönyvében. Így van az, ha reményre dolgozik az ember és nem a Tartoziék és Kvetel rovat kedvező konjunktúrára. Utópista lesz belőle, aki azt hiszi, hogy egy kis meghalás révén a vagyonos osztályhoz is eljut a szava. És utolsó pillanatában is más javára in spe cselekszik: talán jobb lesz a sora ezental a szegény embernek... Ez a Rosenthal Ignác nagy poéta volt, nagy szívvel, mély érzéssel, okos fővel, mindhiába: a hausse vagy a baisse inkább hoz valamit a konyhára, mint a remény.

— **Gyilkos vicomte.** A párisi előkelő társaság egy ismert nevű tagja, vicomte d'Assaly, ma megölte Párisban félvilági barátját, akire feltékenykedett. A vicomte három revolvergolyóval halálosan találta a leányt. D'Assaly vicomteot, akinek lovai a párisi versenytereken gyakran futottak, elfogták.

— **Az utak csatái.** Nyögnek az utak. Vég-telenségük varázsát féltik tán annyira, hogy oly szilaj háborúságba keveredtek a hitvány, rabló emberrel. Egy talpalatnyt sem adnak el ingyen, vér jár minden rögrét, izzadság minden göröngyért. Mióta az Arno menti mocsaras utak a Hannibal felszeméért adták el szűzességüket, azóta napról-napra milliók vérért isszák be mohó gyűlölettel.

S a kis rabló, a maga fajtájának szívósságával mégis harcra száll az utak végtelenségével. A messzeségek nyugalmát dinamit patronok robbanása zavarja meg s csákányok villannak meg a hegyek oldalában. Bontják a földet. Hiába simul szerelmes ijedséggel egyik rög a másikra, hiába szakadnak le féktelek, dühös üvöltéssel a sziklák, az utak meghódolnak, megörnyednek, összekuporodnak a hódító rabló előtt. Aztán ott fekszik a nagy, öreg Gulliver, tehetetlenül, leköttözve, lenyűgözve hosszan futó acélpáncokkal s nagy, ziháló mellén keresztül vas kocsikban szaladgálnak az apró, törpe, de győztes emberek.

Most is folyik a harc. Fent, magasan, az ötven fokos hidegségben didergő északi földek ellen küzd most az ober. Ott, ahol összebujnak a rögök és sziklák s egymáshoz fagyva hallgatják a fehér messzeségekbelől süvítő szelek zugását. Nem adják olesón a tisztaságukat, segít nekik az ég, a nap, amely sötétséget borít a rablókra, segít a földnek a hideg, mely megfagyasztja a hódítókat kenyerét, s segít a szél, amely szemükbe szórja a jeget, a havat.

A kusszavaraik utak, amelyek most a világ egyik legnagyobb vasutját építik, rettentesen védik a tisztaságukat. Kétezer munkás, hiába robbantja naponként a sziklává fagyott rögrét, reggelre újra megfagy a talaj. Éjszákára hóba vajt barlangokba menekül az ember, az állat meg elpusztul odakünn a hideg éjszakában. A kenyérből reggelre jég válik s az éhségtől, szenvedéstől megrokkant embereket, külön kórházba szállítják.

Sok a sebesült a csatatéren. De az urak is nyögnek. A sinek már Kusszavaraig vannak lefektetve s nemsokára itt is tehetetlenül, megval-salva fog feküdni a nagy Gulliver.

— **Amerikában pusztul a magyarság.** Mi, szegény magyarok már nemcsak németesedünk, oláhosodunk, tótosodunk, hanem oroszosodunk is. Nem itthon, hanem Amerikában. Szóval: bennünket még a messze idegenben is fenyeget az a veszedelem, ami ellen idehaza nem tudunk eléggé küzdeni, hogy kivetkőztessek a magyarságunkból. Az oroszítás nem új dolog odaát az új világban. Régi panasz, ami nem maradt Amerikában, hanem keserves levelekben megírva átvándorolt mihozánk is — de nem sok eredményel. Az Amerikában élő görögkatolikus vallású magyarok nagy része földhöz ragadt szegény. Az oroszoknak pedig olyan rengeteg sok a pénzük, hogy még vásárra is jut belőle. A görögkeleti pópák és tanítók pénzzel, ígérettel s itt-ott egy kis szelíd nyomással is a maguk egyházába esbítják át a magyart — ott aztán elkezdődik az oroszítás. Ellenállás pedig alig valamicske. Az amerikai magyarok most újra memorandumot küldtek haza, amiben segítséget kérnek az oroszítás ellen. Azt írják, hogy úgy egyházukat térítették el a görögkeletiek. A memorandum így vázolja a veszedelmet:

Hogy fogalmat nyújthassunk az orosz szikmatikus egyház rohamos gyarapodásáról, hivatkozunk a World Almanachra, melynek adatai szerint 1894—1895. évben az orosz szikmatikus egyháznak volt az Egyesült-Államokban 12 temploma 13.501 hívővel és 200.000 dollár egyházi vagyonnal. Azóta e szám megkétszereződött. Természetesen csakis a mi rovásunkra, miután Oroszországból — csekély kivétellel — csupán zsidók vándorolnak ki, akik itt épp oly kevésbé hajlandók a szikmatikus egyházba lépni, mint otthon. A fölhozott adatok mindennél érthetőbben bizonyítják, mily veszedelmes ellenfél reánk az orosz szikmatikus egyház, mely fölhasználva a mi laza összefüggésünket vagy jobban kifejezve, egyházi szervezeteinket, szabadon pusztít s szed áldozatokat sorainkból. Ez adatok egyuttal azonban arról is tanúságot tesznek, hogy a latin főpásztorok vezérlete e létért való harcunk vezetésére be nem vált, legnagyobb részben azon okból, mivel ez idegen vezérek nencsak hogy nem lelkesednek ügyünkért, hanem abból önző érdeket kovácsolva, mindenáron maguk is hasznot akarnak. Nekünk egy oly vezér kell, aki értsen minket. Az orosz szikmatikus ágensek pénz s ingyen-pap ígéretekkel elosavarnak a hitközségek azon tagjainak fejét, kikre a templomok táblázva vannak, — elrabolják keserves egyházi szervezeteinket, indirekte az apostázis kényszerhelyzetébe hozva ezáltal a vallásunkban hűen megmaradni óhajtó hitsorsosainkat is. Négy templomot és számtalan hívőt veszítettünk már el e makináció folytán, mely nem volna lehetséges, ha lenne saját egyházi főnk, kire templomainkat ráirathatnánk.

Az amerikai magyarok kérelmének leglelkesebb protektora **Ferczak Gyula** s a többi görög katolikus püspök is szívén hordja az ügyet. Miért nem lehet hát akkor megmenteni a magyarjainkat?

— **Elhalasztott sorsolás.** A fumei iparkiallítási sorsjegyek húzásának július 15-ikén kellett volna megtörténnie. A sorsolást közbejött akadályok miatt csak szeptember 15-ikén tartják meg.

— **Halalozás.** *Belusi Baross Kálmán*, Baranya vármegye nyugalmazott arvaszékülnöke ma reggel Budapesten meghalt. A boldogult 44 éves volt s elhunytát özvegye, rassói *Rassovsky Paula* és két kis gyermeke gyászolják. Temetése folyó hó 20-án délután 4 órakor lesz a kerepesi temető halottasházából.

Kiss Gábor ev. ref. lelkész ma szélhűdés következtében Pápán hirtelen meghalt.

— **Időjárás.** Az országos meteorológiai intézet jelentése szerint 1899. július 18-án zivataros esők voltak szórnyosan az egész országban, 1—5 mm. esett: *Arvaváralján, Magyar-Óvárott, Ó-Gyallán, Fiumében és Akna-Szlatánán;* 6—10 mm. *Pécsen és Szolnokon;* 10—20 mm. *Kolozsvárt és Boifalun, Debrecenben* pedig 40 mm. Azonkívül jégeső volt *Pécsen* erős záppal, de nem tett károkat.

Külön jelentés érkezett *Várpalatárdáról*, hol szintén heves zivatar volt, mely károkat is okozott. Az országban a hőmérséklet egyébként változatlan.

— **Öngyilkos köfaragó.** A Csepelsziget északi csucsan tegnap egy fiatal ember holttestét fogták ki a Dunából. Zsebében egy *Krassy Béla* nevű szülő keresztlevelet találtak. A rendőrség megállapította, hogy *Krassy Béla* július 6-án tűnt el anyjának *Ambros-utca 9-ik szám* alatt levő lakásáról. Végzetes tettének okát nem tudják.

— **Katonaszen és cigánymusika a Hirmondóban.** Holnap (szerdán) este 8 óratól 11 óráig fel-

valva egy *katonai zenekar* és két *cigánybanda* hangversenyét fogja közvetíteni hallgatói szórakoztatására a *Telefon-Hirmondó*.

Leégett vasuti szertár.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, július 18.

Borzalmas hír járta be ma délelben a fővárost. Azt beszélték, hogy a nyugoti pályaudvar lángokban áll. Szerencsére a hír ebben a formában tulzolt volt. A sűrű füstfellegek, amelyek elborították a nyugoti pályaudvar környékét, a Magyar Államvasutak nyugoti főműhelyéből táplálkoztak, amelynek a műszaki műhelyszertára valamivel tizenkét óra után lángokban állt. Pár perc alatt óriási közönség verődött össze a veszedelem színhelyén és különös szerencse, hogy emberéletet nem követelt a tűzvész áldozatul. A műszaki szertárban fölhalmozott tömördek zsiradék, petroleum, benzín és hengerolaj ugyanis óriási detonáció kíséretében fölrobbant. A tüzőltök ettől fogva már csak a szomszédos épületek megmentésével foglalkoztak, a szertár teljesen leégett.

Háromnegyed egyre járt, amikor *Reich Izsák* géplakatos és *Bojner* portás észrevették, hogy az első számú raktár tetején a két kémény között levő ablakon át sűrű füst gomolyodik elő. Rögtön jelentést tettek *Gajdacs Imre* raktárnoknak, aki azonnal a kulcsokért sietett és kinyitotta a raktárt.

Az első számú raktár a Podmaniczky-utcai beemenet mellett, amely az Eötvös-utcával szemben van, jobbra emelkedik. Minleg ötven méter széles és száz méter hosszú épület, amelyet a válaszfalak négy részre osztanak. A Podmaniczky-utca felé eső első nagy helyiségben különböző robbanó és gyulékony olajok, kátrány, benzín, petroleum és csepű, megkenderkő van beraktározva. A raktár közepére felhalmozott kenderkő tömeg teljesen lángokban állott. A raktárnak rögtön megadta a vészjelést a munkások gyorsan együtt voltak és hozzáfogtak a mentéshez.

A tűz ezalatt átcsapott a közelében volt hordókra, amelyekben benzín volt. Hatalmas detonáció kíséretében robbantak szét egymás után a hordók és az égő folyadék bámulatos sebességgel vitte tovább a veszedelmet. Míg a munkások nagy önfeláldozással menteni igyekeztek s valóban dicsejete méltó bátorsággal hengergették ki a hordók egy részét, egymásután megérkeztek a tűzörségek is. A központ az V., VI., VII., és VIII. kerületi tűzörség sebes vágatással rohogott elő.

A tüzőltök három oldalról fogták az oltáshoz. Néhány pillanat múlva tizenöt csépből ontották a vizsugarakat az égő raktárra. A raktárban ezalatt egyre terjedt a tűz, a robbanások sűrűn követték egymást. A tüzőltök munkáját rendkívül megnehezítették ezek a robbanások, mert folytonos életveszedelemmel fenyegette őket, másrészt a fejlődő füst miatt is csak nehezen tudták a tűz fészékéhez férkőzni. A városi, az önkéntes, a gyári tűzörségek megfeszített erővel hozták a szivattyukat, tömlőket, de hiába, mert a Podmaniczky-utcai főcsapot csak tegnap csatolták be a főhálózathoz és így az ma még nem funkcionált. Amikor ezt a megdöbbentő fölfedezést tették, a rendőrség kitelefonált a kaposztásmegyéri vízvezetéknek, hogy annyi vizet ereszessenek a Podmaniczky-utcai főcsapba, mennyit csak lehet. Kaposztásmegyeren percek múlva intézkedtek, úgy hogy vagy tíz percig a nyugati pályaudvar rezervoárjából kellett gyenge vizsugarakat a mind hatalmasabban égő tüzkatlanra bocsátani. *Pekáry* főkapitányhelyettes, *Czajlik* rendőrtanácsos, *Bornemissa* főparancsnok, *Lickl* főfelügyelő, dr. *Dienes* kapitány, *Köpf* és *Bockelberg* felügyelők nagy számú gyalogos és lovas rendőrséppal tartották fenn a rendet. A helyőrség részéről *Schadeck* 86-as őrnagy és *Makanevics* Alfred 38-as hadnagy vezetése alatt vonult ki a készület. Az utcákat ezalatt egészen megtöltötte a kiváncsiak óriási tömege. A Teréz-köruton, a Podmaniczky-utcaiban és a mellék-utcaiban egymás hátán szorongtak az emberek.

Bent a tüzőltök viaskodtak az elszabadult elemmel. Hasztalan ontották a vizsugarakat, a lángoló folyadék egyre magasabbra csapkodta tűznyelvéit. A tűz átharapódzott hamarosan a tetőre is és ekkor már a raktár-rész teljesen lángokban állott. A tüzőltök most már a lokalizálásra fektették a főszűrt. Óriási erőfeszítéssel dolgoztak a munkások is. A tüzőltök szivattyuinál mindenhol a vasuti munkások szivattyúzták felváltva csoportonként a vizet, máltal az összes tüzőltök, az időközben szintén meg-

érkezett önkéntes tüzőltökekkel együtt az égő raktárban dolgozhattak.

Az égő raktárépület balszárnyában van berendezve *Zala György* szobrász műterme, ahol most a művész gróf *Andrássy Gyula* lovasszobrárt mintázza. A veszedelem kitörésekor a szobrász-művész éppen műtermében volt és sietve fogott a mentéshez. A munkások segítségével több szoborművet vittek ki a szabadba. Aközben a mestert érzékeny kár is érte, amennyiben az *Andrássy*-szoborhoz való lótanulmányának hátsó felét letörték.

A tüzőltök fáradhatlan munkásságának az volt az eredménye, hogy két óra tájban már lokalizálva volt a tűz. Hatalmas lángnyelvek törtek ugyan még elő, de a továbbterjedés veszedelme már el volt hátrítva. Ekkor érkeztek hordókat kihengergették az utcára. Ekkor érkeztek meg *Ludwig* Gyula miniszteri tanácsos az államvasutak igazgató-előnöke és *Rohonczy* térparancsnok, akiknek *Daróczy* Rezső állomásfőnök tett jelentést a veszedelemről.

A folytonosan alázuhogó vizsugarak aztán lassankint elnyomták a lángokat, a füst azonban még mindig sűrű felhőkben gomolyodott elő. Körülbelül félnegy óra tájban végre a tüzet egészen eloltották. A leégett raktár borzalmasan szép látványt nyújtott. A tetőzetből csak néhány megszennvedett gerenda maradt. Benn a raktár belsejében itt is, ott is füstölög csomók hevertek. Közöttük dolgoztak a tüzőltök, amíg az izzó zsaratnokokat fellapátolták és leloccsolták. Ebben a munkában két tüzőltök meg is sérült. Négy óra felé az egyes őrségek egy erősebb őrséget hátrahagyva hazatértek, az utcákon azonban még mindig nagy néptömeg bámulta a füstölög romokat.

Tolsztoj Tatjana grófnő.

Budapest, július 18.

Tolsztoj Tatjana grófnő, a hirneves orosz író leánya, tegnap két hónapi tartózkodás után Bécsből visszautazott Oroszországba.

A gróf csak annyit sürgönyözött:

— Jere!

És hiába való volt a bécsi barátok minden igyekezete, a fiatal grófnő hajthatatlan maradt, és minden marasztalásra csak annyit felelt:

— Nem lehet, apa hivat!

A kisasszony sok érdekes részletet mondott el apja életéből, többek közt elárulta azt is, hogy *Tolsztojn*k egyetlen könyve sem megy addig nyomtatásba, míg ő, a leánya nem olvasta!

— Apa azt írja, hogy már befejezte legújabb regényét, de azért a *Feltámadás* nem jelenhetik meg addig, a míg én itt vagyok. Előbb együtt átnézünk minden könyvet, apa javítgat, én tanácsolok; ez, a mint ő mondja, a *gondolatok végleges tisztázása*.

A hevenyegyes aggrastynak, a mint leánya beszéli, még pompás egészségnak örvend. Lovagol, biciklizik és éjszakákat virraszt át a munka mellett. Ha egy-egy hosszabb lovaglás megviseli, már gyengeségről panaszkodik, de hallani sem akar arról, hogy fiatalos kegyteléseit abba hagyja.

Néhány hét előtt *Tolsztoj* grófnő végig nézte Bécsben a *Sötétség hatalma* című darab előadását és állítólag nagyon meg volt elégedve az előadással, a melyben édes atya munkáját bemutatták. Ez alkalommal érdekes párbeszédet vont az orosz és német színészek közt, körülbelül e szavakkal:

— A németek nagyon komoly, lelkiismeretes, szorgalmas színészek, de az oroszok sokkal eleve-
nebbek, sokkal több bennük a melegség, és főképp sokkal nagyobb *realizmussal* játszanak. Ez pedig véleményem szerint nagyon fontos dolog! Azt, hogy a bécsi cenzura sokat törölt a darabból, nem csodalom. Oroszországban körülbelül ugyanezekkel a törlésekkel kerül színre a *Sötétség hatalma*. A valóság ellen azonban sohasem ír az édes atyám, ebben tévedtek a bécsiek. Csak a visszaéléseket ostromozza, melyeket a vallás cégére alatt elkövetnek. De különben atyámat sokszor félreismertek és nem egy teljes valótlanúság kering róla a közvéleményben. Többek közt láttam fényképeket, állítólagos pillanatfelvételeket atyámról, amint a czárral a *hágyai* békekonferencia felől tanácskozik. Nos, — atyám sohasem beszélt még II. *Miklós* czárral! Olvastam az újságokban nyilatkozatait, melyeket állítólag II. *Miklós* czárról, a *Dreyfus* ügyről és még sok egyébéről tett. Egytől egyik hokimányok voltak. *Atyám az első perctől fogva hitt Dreyfus ártatlanságában és csodálja Zola hősi bátorságát*. Azt szokta mondani, hogy ijesztő módon szaporodik az olyan igazságügyi gyilkosság-

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körut 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, finan-
ciroz találmányokat és bejelent-
ségeket.

Felvilágosítás díjtalan.

gok száma, mint amilyen a *Dreyfus-éset* volt. És hozzá teszi mindig, hogy egyik legfőbb feladata lesz a jövő reformátorának a törvényhozás újjászervezése.

Sok mindent mesélt még *Tatjana* grófnő, sok érdekes vonást atyja jelleméből; de a legérdekesebb részleteket intimitásokról tekintik bécsi ismerősei, és titokban tartják.

Egyetlenegy mondása szivárgott még ki a nyilvánosságra, az őszinte vélemény, melyet *Lueger* úrról mondott:

— Örülök, hogy a bécsiek végre védekezni kezdenek polgármesterük ellen, és reményem, hogy nonszörvényeket vetnek garázdálkodásainak!

Ezt azonban csak akkor mondta, mikor már a vonathoz hajtatott!

Mert az oroszok megszokták az óvatosságot.

Intervjúk milliommokkal.

Budapest, július 18.

A *Pearsons Magazine*, ez a neves angol folyóirat júliusi füzeteiben az eredményét közli annak az ankétnek, amelyet a leghíresebb amerikai milliommokkal tartott erről a bizonyára érdekes kérdéssel: *Hogyan lehet az emberből milliomm?* Néhány intervjújt mi is átvesszünk.

Charles Broadway Rous:

(Mellékeve: a vak milliomm. Pályáját falun kezdte, mint szatócs. Huszonnégy milliója van.)

— Sem az időtől, sem a helytől, sem a szerencsés körülményektől nem függ a siker bizossága, hanem merőben magától az embertől, és mentől szélesebb működésünk tere, annál nagyobb az eredmény. Szorgalom, becsületesség, takarékoskosság és pontosság föltételei a biztos és tisztességes nyereségnek. Ne kérj kölcsön és ne hitelezz és ne végy üzletárságot magad mellé! Ezek a legveszedelmesebb mérgek az üzleti világban. Tanulj nem-et mondani, ez a legokosabb bevétel és eladóra nézve egyaránt. Gyors üzletek kisebb nyereséggel egyre nagyobb és nagyobb sikerre vezetnek!

C. Collis P. Huntington:

(200 millió. Nagyon kedves ember, aki szívesen szolgál fölvilágosítással.)

— A legbiztosabb út a meggazdagodáshoz — a *hallgatóság*. Naponta bizonyos időn át komolyan kell dolgozni, a közönséges bizalmat kell ébreszteni ígéreteink iránt és meg kell tanulnunk, hogy még a legkellemetlenebb vevőkkel szemben is szeretettel méltóan maradjunk. De sohase bizzunk a „bizalomraméltó tanácsadóknak”. Hallgassunk terveinkről, ez a legfontosabb! Ha aztán már alaposan meggondoltuk a dolgot, akkor rajta, cselekedjünk bátran és határozottan!

Russel:

(400 millió. Az amerikai milliommok fejedelme. Nagyon lakonikus ember.)

Fiatal embernek sohase kell kétségbeesni! Ha sikert akar, legyen becsületos, szorgalmas és takarékos!

D. O. Mills:

(Selfmademan. Krajcár nélkül kezdte, ma 100 milliója van.)

Naponta nyolc órát kell aludni, tizenhét óránál pedig nem szabad többet dolgozni. A többi időt csupán olyan mulatságra szabad fordítani, amely lelkünket fölemeli, testünknek pedig nem árt. A váltókat az esedékes nap előtt kell kifizetni és minden öt dolláros bankjegyből egy dollárt félretenni.

Andrea Carnegie:

(Szintén selfmademan. Vasut-király. Valóságos ember, aki sok jótékonyt gyakorol.)

— Okosabb, ha kis haszon mellett biztos uton haladunk, mint ha nagy haszon reményében bizonytalan eszközökhöz nyulunk. A meggazdagodás eszközei: 1. pontosság, 2. gyors cselekvés, 3. hidogvár, 4. takarékoskosság és 5. mérsékletes munka. Inkább semmitse dolgozni, mint tulokot. Különböző mit érnek a milliók? Nem ezt fogják tőlünk egyszer kérdezni, hanem azt, hogy mit tettünk embertársainkért?

Hethy Green:

(A világ leggazdagabb asszonya. 240 millió vagyonát ház- és telek-spekulációval szerzte.)

— Az ut a boldoguláshoz igen egyszerű és éppen ezért nem tudják sokan megtalálni. Az első föltétele annak, hogy egy asszony meggazdagodhas-

sék, az önállóság. Ne lesse estétől reggelig, hogy mások mit cselekednek, hanem cselekedjék maga.

Ime így szólnak a milliommok és ha hinnünk lehet nekik, hát egyáltalán nem kell *szerecsse* ahhoz, hogy valakiből milliomm legyen. A többi emberiség persze más véleményen van.

Uj ország.

Budapest, július 18.

A yellow-creeki most termékeny és virágzó völgy rejti magában azt a kísérleti állomást, mely az emberiség megvalósított álmának a gyakorlati hasznavehetőségét figyel. Észak-Amerika százezernyi csodabogara közt talán ez a regénybeli minta után felépített város a legesodálatosabb. Bellamy Eduard tán maga sem hitte, hogy egyhamar akadnak olyan emberek, akik a Looking backwardban leírt recept szerint, valóságos, köből, földből összehordott várost építenek.

Öt évvel azelőtt a *The Coming Nation*, magáévá tette a Bellamy társadalom-politikai programját s elhatározta, hogy az abban kifejtett alapelveken új államot alapít. 1893-ban közzétett felhívásában felhívta a kommunista munkásnépet, hogy csoportosuljon az eszme megvalósítására. A felhívás nem maradt siker nélkül. Csakhamar annyi pénz gyűlt be a *Coming Nation* szerkesztőségében, hogy M. E. B. Lonsbury főszerkesztő ezer négyszögméternyi területet vásárolhatott. 1894-ik évben már annyira jutottak az eszme megvalósításában, hogy a megvásárolt terület bejáráhatóságot s hozzá kezdhettek a rajta levő szűz erdő vágatásához. Néhány nappal a munkálatok befejezése után az új országnak első lakói, egy cipész, gépész, csizmadia, pék, kádár s még egyéb ipart űző emberek, is megjöttek. Eleinte sátrakban laktak s sátorban helyezték el a *The Coming Nation* szerkesztőségét is. Augusztus tizenegyedikén jelent meg először a *Coming Nation* az új hazában, melynek a *Ruskin* nevet adták. Ugyanazon napon ötevenzer előfizetőt rendelt meg az új város egyetlen, hivatalos közlönyét. Ma már fényes palotában van a szerkesztőség és Ruskin városa valóságos európai fővárossá nőtt meg.

A munkarendszer az új országban tisztán azon elveken épült fel, melyeket a Looking backwardban Bellamy kifejtett. Mindenki legjobb képességei szerint végzi munkáját s csak annyit termelnek, amennyire szükség van. A tőkeképződés tenát teljesen ki van zárva. Minden munkás egyenlő fizetést kap, minden óráért kijár a megfelelő díjazás. Az értékek megmérésére azonban nem a mi társadalmunk nyomorúságának szerzőjeül elismert pénzt használják, hanem állami utalványokat. Az olcsóság bámulatos. Egy csésze théaért tizenegy utalványt, egy kávéért hetet, egy nadrágért 37, kalapért 15 utalványt fizetnek.

Az új országnak jelenleg 2500 lakója van és a már 1894-ben megszerzett ezer négyszögölnyi területhez hozzávásárolt földdel együtt 1800 négyszögöl kiterjedésű.

A valóra vált utopisztikus regényábrándból teremtett ország felvirágzását nagy örömmel fogadják azok, akik a régi világ romjain akarnak új országokat felépíteni. De nem az új elvek nagyszerűsége virágoztatta fel Ruskin várost, hanem az az évezredes egyszerű szabály, hogy ahol komoly munkával, vállalva dolgoznak az emberek, ott a yellow-creeki elhagyott völgyekben is magasra nő meg az élet.

FŐVÁROS.

(*) **Pályázat a metropolvasut.** A főváros tudvalevőleg a metropolvasut ügyében felkérte a minisztert, hogy ezen vasut új variásvonalaira vonatkozólag hozott póthatározatát hagná jóvá és a vasut engedélyezése érdekében tenné meg a további lépéseket. A variásvonal a Bálvány-utca, a Bécsi- és Koronaherceg-utcaikon és a Kigyó-téren vonulna végig, a szárnyvonal pedig a Kálvin-téren, Soroksári-utcaon és a Boráros-téren vezetne. A metropolvasut ügyében pénteken, 21-ikén délután öt órakor érkezik le a kereskedelmi miniszteriumban *Hegedűs* miniszter előkzete alatt.

(*) **Pályázat alapítványi helyekre.** A székesfőváros tanácsa pályázatot hirdet az *Országos Nőképző Egyesület* budapesti tanintézeténél megüresedett hat alapítványi helyre egy belakó és öt bejáró növendék számára. E helyekre a székesfőváros tanácsa bir kijelölési joggal. A benakasra kijelölendő növendék az intézetben teljes ellátást, gondozást és kiképezést nyer, a bejárók tandíjmentességben részesülnek. A kérvényeket legkésőbb július 31-ig a székesfőváros tanácsának iktató-hivatalába (Ujváros-ház, földszint) szándék be.

(*) **A német nyelv a magánépitési bizottságban.** A Radetzky-laktanya vezetősége kérvényt adott be a fővárosokhoz az iránt, hogy a II. kerületi paszari gyakorlóterén szerszámkamart építhessen. A bizottság azonban a kérvényt figyelembe se vette, mert a vezetőség német nyelven mutatta be a terveket.

(*) **Adókvetés.** A fővárosi adókvető-bizottságok holnap, e hó 19-ikén, a következő helyrajzszámú III. osztályú keresetadó javaslatokat fogják tárgyalni: a III. kerületben 1203—1275 számú; a IV. kerületben 605—610 számú; az V. kerületben az első bizottság 798—840 számú; a második bizottság 1417—1429 számú; a VI. kerületben az első bizottság 3934—3950 számú; a második bizottság 3453—54 számúok hátralevő parcellái; a VII. kerületben az első bizottság 5251—5252 számú; a VIII. kerületben az első bizottság 6157—6169 számú; a IX. kerületben 9375—9381 számú.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Szulamith — huszonötödéször.** Csodák csak egyszer szoktak megenni Budán, — példa rá a példaszó. És ime, a *Kisfaludy Színház* ma este huszonötödéször telet meg, huszonötödéször került Szulamith. Ennek a páratlan sikernek persze örvendeznek a Kisfaludy Színház színészei, akik a télen már az ügyeletes rendőrtisztviselő előtt is játszottak. Más nem volt ott. Ma este fénylokor valamennyien összegyűltek a színpadon és ovációban részesítették *Kövessy* Albert igazgatót, aki a darabot fordította és *Donáth* Ede karmestert, aki az operát hangszerezte. Az igazgató megköszönte a színészeknek buzgó működésüket, ezután díszes ezüstveretű ébenfa dirigáló pálcát nyújtott át *Donáth* Ede karmesternek, aki meghatva mondott köszönetet a szép ajándékért. Egyébként a mai jubileumi előadás is csupa taps és kihívás volt.

** **A Budai Színkörben** holnap tartják a tizenegyedik üdonság próbáját. A *Singer-gyár*, amelyet *Kövessy* Albert irt. s melynek zenéjét *Barna* Izsó szerzte, előreláthatólag a második kaszadarábjára lesz a színkörnek. — *Makó* igazgató egy eredeti magyar nyitányt fogadott el előadásra, melyet *Eisenbach* Sándor, a M. Kir. Operaház tagja irt. A nyitányt először a Petőfi-ünnepélyen fogja előadni a zenekar.

** **Sudermann Hermannál.** *Sudermann* Hermann, a németek szerencsés drámaíróját, akinek egészségi állapotáról legutóbb aggasztó hírek keringtek, meglátogatta a *Berliner Tagblatt* egyik munkatársa *Blankensee*-ben, a költő kedvelt Tusculumában, amely *Trebbin* mellett a brandenburgi tartományban fekszik. Német kollegánk erről a látogatásáról a következőket írja lapjának:

Blankensee, ez a meglehetősen nagy terjedelmű uradalom *Thümen* báró, *Sudermann* kebelbarátjának a tulajdona, akitől a költő több évre kibérelte, hogy a saját maga rögen dolgozhassék idylli magányban.

— Amikor — mondá *Sudermann*, — legutolsó darabom: *A három darutól* premierjén az első felvonás után láttam, hogy a közönség nem igen lelkesedik, noha szívem vérvél irtam, — egyszerre csak eszembe jutott: Ott van *Blankensee*, odáig nem ér el a világ! És megvizsgáltódtam, megnyugodtam. Ugy-e bár *Klára*? — fordult oda feleségéhez.

— Ide is eljönnek a levelek és a posta! — mosolyog a derék asszony, de föl is sóhaj. Elvégre neki kell válaszolnia arra a tenger sok levélre, amely a költő címére mindenféle ügyekben, mindenfelől érkezik. Autogrammok, kézirat, emlékvors, proteció, koldulás stb. stb.

Az irtó nem igen szeret a tinta felé nyulni, mert a pennán szíve vérvé válik.

Éppen most hozzák a reugeteg postát és az egyik levél örömhirt hoz.

— Mama jövő héten érkezik ide! — kiált fel *Klára* asszony.

Az öreg *Sudermann* hetvenkétéves matróna, tele életerővel és érdeklődéssel minden iránt, — minden évken hét-nyolc hétre érkezik *Blankensee*-be, a hol új erőt merít a bős litván tél elviselésére. *Sudermann* édes anyja megérkeztekének a híre ifjúságára emlékezteti. Valami különös melabú fogta el a költőt, amikor azokról az évekről beszél, amelyek a legszebbek az emberi életben, vagy legalább azoknak kellene lenniök.

— Mindaz, a mi lettem, — ugymond *Sudermann*, — a viszonyok, sőt jómagam ellenére lettem. Atyám akarata ellen tanultam, — és az egyetlen tanulmány, amelyhez foghattam, a filológia nem felelt meg sem a természetemnek, sem addigi nevelésemnek. Aztán a retentó nélkülözések azokban az években, amelyekben csak úgy duzzadunk az életerőtől, — amíg végre néhány sikert arattam...

— Annál nagyobb az öröm érzete most!

— Ne higgye azt! Ott marad meg a lelkünk fenekén sőtét alapul a mélabus ifjuság emléke.

Ilyen mélabus ember *Sudermann* Herman, aki a jelenkor összes német drámáiról közül tagadhatlanul a legszerencsésebb.

** A kintornás lord. *Fejér* Jenő, a *Betyárvilág* zenéjének szerzője új háromfelvonásos operettet fejeztet be. Az operett címe *A kintornás lord*, librettóját *Heltai* Jenő írta. A szerzők a darabot a Népszínházhoz nyújtják be.

** A Városligeti Színkörben holnap szerdán *Offenbach* gyönyörű operettje, az *Orpheus a pokolban* kerül színre. *Hennequin* nagy sikert aratott *A titkár* ur című bohózatát csütörtökön adják először, *Zempényi* Gyula fordításában.

** Megvont színházigazgatói engedély. Az Országos Színészegyesület felterjesztést intézett belügyminiszterhez, hogy *Bácskay* György színházigazgató engedélyt szüntesse meg, mert az igazgató nem tett eleget a társulatával szemben fennálló kötelességeinek. A belügyminiszter a felterjesztés értelmében határozott és utasította valamennyi törvényhatóságot, hogy *Bácskay*nak előadásokra helyhatósági engedélyt ne adjanak.

** *Öbudsavarában* holnap este 9 órakor kezdődik a *Házi tanító* című kacagató bohózat előadása.

Elopták a Hamlet-paródiát.

Budapest, július 18.

Jó minapában azt a megfeszítő kommissiót kaptam a *Dalos Színház* igazgatójától, hogy parodizáljam meg a Hamlet tragédiát. Hamletről lévén szó, stíluszerűnek találtam egy ideig habozni, de egy rövid monológ után dialógra fanyaldtam, azaz előleget kértem és neki láttam a munkának.

A dolog elég vidáman ment, valahányszor a Shakespeare-magyarázókra gondoltam, mindig akadt egy parodisztikus ötletem. Már tul voltam a *lét és nem lét* nagy problémáján, mikor egy kínos incidens megzavarta a munkát. A színház irodájából ugyanis elopták a felöltömet. No de ez a ruhadarab bármily szükséges is a mostani szezonos időjárásban, elvégre mégsem az a bizonyos primadonna, a kiről azt állítják, hogy pótolhatatlan. De az én felöltömnek komplikációi voltak: a zsebemben öt jelenet volt készen a Hamlet-paródiámból.

Ez fáj, mert azt velem soha senki nem fogja elhitetni, hogy ezek a jelenetek nem voltak briliánsul megírva. De sebem nem sokáig sajgott, egy monológ megvigasztalt. Ime a vigasztaló monológ szó szerinti szövege:

... A paródia nem sokára színrekerül. Ha bevállik, a siker mámorában könnyen elfelejtem vesztegemet. Ha ellenben nem válik be, akkor így fogok szólni az ócsárló kritikusokhoz: Hja, elhiszem, a legjobb részét elopták a felöltőmmel együtt. Ha önök azt hallották volna...

Szóval megsírtattam felöltömet és vigan befejeztem a paródiát. De most jön a diabolikus fordulat. A tegnapi posta ugyanis visszahozta az ellopott kéziratot, persze felöltő nélkül. A becsületes megtaláló visszaküldte frankólanul. Azt írja kísérő sorában, hogy reá és az irodalomra nézve teljesen értéktelen. Sőt az utóiratban még meg is leckéztet, hogy mért kötekedem a britt szellemóriással, minek parodizálom Hamletet?

Mondhatom, hogy ennél impertinensebb kabátolvajjal sohasem volt dolgom. Az adott körülmények között mindenesetre sokkal honettebb dolog lett volna tőle, ha nem a kéziratot, hanem a felöltőt küldte volna vissza — frankó. Mert az ellopott öt jelenetet már úgy a hogy pótoltam, de a felöltőt még sehogy.

Senki sem veheti tőlem rossz néven, hogy azóta nemtelen bosszuterveket forralok az ösmeretlen tettes vagyis saját külön kabátolvajom ellen. Mert paródiát lopni igazán paródiája a tolvajmesterségnek. Aki pedig a saját mesterségét nem becsüli meg, az nem formálhat jogot a mások becsülésére. Erről szó sem lehet, kivéve természetesen, ha a felöltömet is visszaküldi.

Várom a première napjáig és el vagyok szánva az esetleges szinpadai kudarcot a nyomorult tolvaj nyakába háritani.

A Dalos-Színház falain pedig falragaszokon fogom hirdetni: *Óvakodjunk a paródiatolvajoktól!*

De csak magyarul, mert nálunk sem a publikum, sem a zsebmetszők nem igen tudnak franciául.

A *Gare aux voleurs* tehát felesleges, legalább is olyan felesleges, mint az az öt jelenet, amit nekem a tolvaj visszaküldött.

Luoián.

EGYESÜLETEK.

(A bányászok egyesületének közgyűlése.) Az Országos magyar Bányászati és Kohászati Egyesület ez évi közgyűlést augusztus 26., 27., 28. és 29-én *Szepes-Iszlán* tartja meg kirándulásokkal kapcsolatosan. Maga a közgyűlés 27-én lesz, melyen gróf *Teleki Géza* fog elnökölni.

(A F. M. K. E.) *Igló* írja tudósítónk, hogy a F. M. K. E. szepesvármegyei választmányja gróf *Csáky Zeno* elnöklele alatt ülést tartott, amelyen a magyar nyelv terjesztéséért négy tanító 50—50 forint jutalomban részesült.

TÖRVÉNYSZÉK

Egy javaslat.

— A törvénytelen gyermek joga. —

Budapest, július 18.

Az alkotmány-utcai törvényszéki palotában most egy egész család ül vizsgálati fogságban. A vizsgálóbíró, *Drill* Béla, becses materiát kapott ezuttal, kivülé nem is törődik más a bebörtönzött családdal. Ami végre nem is csoda. Az embernek kissé kellemtelen, ha véletlenül rokonságban van *Wohlschein* Juliával, annak a szegény fuocskának az anyjával, akit a nagyanyja, meg az anya hugai ládába zárva éhezettek. Napjában néhányzor el is verték, kinozták, szóval preparálták a halálra. A *Wohlschein*-család öt tagja ül vizsgálati fogságban, köztük *Jellinek* *Wohlschein* Juliána pár hónapos csecsemője is. A tizenegy esztendő törvénytelen leányát a X. kerületi előjáróságra bízták, neki már nem adtak helyet a fogságban. Nemde elég szép kép?

Arról a családról, amely egy gyöngye gyermeket rendszeresen kinozt, elég szó esett már. Valakiről azonban a törvényszéki rovat eleddig csupán egy közbevetett mondatocskában emlékezett meg: az apáról. Hát apa is van a játékbán? — kérdezi a humanizmus leplező burkolódzó társadalom. Apa?! Hiszen egy házasságon kívül született gyermekről van szó. Az apa, — a vizsgálat alkalmával jutott nyilvánosságra, — egy fővárosi rendőrkapitány. Ugyan ki vetne rá követ azért a kis — kellemetlen végű — kalandért, hogy nolens volens apa lett? Ám a vizsgálóbírónak nagy a feladata: tudott-e az apa arról, hogy mit csinálnak gyermekével azok, akiknek — akár közvetve, akár közvetlenül — megfizette gyermeke gondozását? Szóval, ha nem frázis a humanizmus, amelyet megfertőzettek akkor az apa nem játszhatik tovább bujósdit.

Egy öttagú család van a börtönben: tulajdonképpen ez csak egyike azoknak a vérlázító tragédiáknak, amelyeknek egy ártatlan lélek az okozója. A vérlázító pedig az, hogy a tragédiában csupán a szerencsétlen gyermek, a nem kevésbé szerencsétlen anya és rendszerint a gyermek — lucus a non lucendó — gondozója szerepel.

Körülbelül hatvanezer gyermek sorsát világítja be a *Wohlschein* Béláé. Olyan szám, hogy bátran meg lehet borzadni, ha arra gondol az ember, hogy ugyan mi is dukál a jogrendből, meg az igazságból a házasságon kívül született gyermeknek?*) Egy kis négyes füzetet írt erről a kérdéstről dr. *Márkus* Dezső, királyi törvényszéki bíró, népszerűsítő jogirodalmunknak ez az erőssége. Csupa panasz, csupa vád és csupa szegény, ami ennek a füzetnek a nagy tudással összegyűjtött adataiból kiviláglik. Azok a törvényes intézkedések, amelyek — állítólag — védik a törvénytelen gyermek jogát, — kevés kivétellel — szemen szedett hazugságai az igazságnak és az emberszeretnek.

A francia code civil — a szüktetés esetét kivéve — nem engedi meg az apasági keresetet. Ez a törvény a nők erkölcsét akarja javítani. Közel jár a céljához az eredmény — csak tessék francia novellákat olvasni. Óriási irodalom harcol Franciaországban az apasági kereset mellett. Az ifjabb *Dumas* nyílt levelet írt *La recherche de la paternité est interdite* címmel, ezt a tendenciát belevitte csaknem mindegyik munkájába. *Daudet* *Jackja* ugyancsak ebben a körben mozog. *Coppée* a *La coupable* című regényében egy főügyészt állít elének, aki az általa vádolt gyilkosban törvénytelen fíra ismer, akiről mit sem akart tudni. Most megmenti, kivándorol vele és megházasítja azzal a nővel, aki pénzért kínálta szerelmét a gyilkosnak, hogy orvosságot szerezhesen halálos ágán fekvő gyermekének, akinek a törvény

szintén elrejtette az apját. Hatalmas érvek, eddig azonban vajmi keveset használtak.

A balga, az olasz, a spanyol, az orosz és a román törvénykönyvek szintugy embertelenek, mint a francia. A legkegyetlenebb azonban az angol jog. *A filius nullius* még anyjával sincs rokonságban, a senki gyermekét házassággal sem lehet törvényesíteni.

A másik véglet Montenegro. Itt az apaszázharminc tallért kötelek az anyának fizetni, vagy megházóvni a gyermeket, ha pedig nő, akkor a százharminc talléron fölül még hat havi börtönnel is büntetik kenyer és víz mellett. A házasságon kívül született gyermek atyja hagyatékában teljesen egyenlően örököl a törvényes gyermekekkel.

Az előbbiekhöz képest az osztrák polgári törvénykönyv rendelkezései, amelyek tudvalevőleg Magyarország erdélyi részeiben, Fiumében, a volt katonai határvidéken és Horvát-Szlavonországokban is érvényesek, elég méltányosok.

Magyarország törvénykönyvében vajmi kevés szó van a házasságon kívül született gyermekekről, ennek kétségkívül az az oka, hogy az 1868. LIV. törvényoikk életbeléptéig az egyházi bíróságok ítéltek ebben az ügyben, természetesen a kánonjog szerint. Az 1877. XX. törvényoikk a vitás esetekben a bíróságokhoz utalja az ügyet. A magyar joggyakorlat — felső bíróságaink dicsősége — elég emberségesen bánik a házasságon kívül született gyermekekkel. De azért sok, nagyon sok igazságtalanság csuszik be a rendelkezésekbe. A tartási kötelesség tizenkét-tizenöt évet, vajjon a törvényes gyermeket, aki a szülői szeretet, a családiasság, a nevelés, a gondozás áldását ismeri, szabadjára engedik már ilyen korban?! Igazságtalanság megfosztani az anyát annak a lehetőségétől, hogy közvetlenül perelje gyermeke nevében az apát. A törvényesítés az elismerés és az örökbebefogadás az apa önkényétől és jóakaratótól függ.

A könyörtelen jogszabályok alkotói — jegyzi meg a szerző — férfiak, akik megbocsátják egymásnak az erkölcsi rend megsértését. Az állam a legnagyobb büncselekményeket is időleges büntetéssel sújtja, csak a nő bukását nem lehet expialni. És ha már a nő bukását könyörtelenül is bünteti a jog, miért bünteti a gyermeket, akinek egyedüli bűne az, hogy megszületett?!

Az igazság és az emberséggel követeléseit csak úgy elégíti ki a törvény, ha — indítványozza többek között a tudós szerző, aki tudvalevőleg az igazságügyminisztérium kodifikáló osztályában működik — kimondjuk:

1. Ha az apaságot megállapították, a törvénytelen gyermek élvezi a törvényes gyermek számára biztosított összes családi és öröklési jogokat.
2. A keresetet a kiskorú anya is megindíthatja.
3. Ha az apaság nem bizonyítható be, az anya szülői hatalmat gyakorol gyermeke fölött.
4. Az anyával és rokonságával szemben a gyermek minden körülmények között azokkal a jogosítványokkal bir, mintha törvényes volna.

A reform ezenkívül határozottan követeli — si pater incertus — a többek felelősségét. Utópiának fogják mondani ezt a reformot — ugymond a szerző — de amennyi aggodalom van az ellenérvekben, ugyanannyi a kegyetlenség, az egoizmus és a frivol cinizmus.

A gyermekvédelem, a közegészségügy és a közbiztonság csekély számu idealistái megformálhatnák ezt a reformot a gyakorlat számára. Érdemes a fáradságra, — hiszen évenként hatvanezer lélek jogáról van szó.

(K-u.)

§§ A Splényi-Engel-ügy. A báró *Splényi* Ödön ellen folyó bűnygyben tudvalevőleg a törvényszék egy előnyomozat és két pót-előnyomozat után újra pót-előnyomozat végzésére utasította *Oláh* András vizsgálóbíró. A törvényszék a végzés ellen a királyi ügyészség, amely azon az állásponton van, hogy a törvényszék előtt fekvő anyag alapján már értelmes határozat hozható, — felebbezett a táblához. Itt ma referálta az ügyet *Horváth* Béla táblai bíró. A tábla azzal küldötte vissza az iratokat a törvényszékhez, hogy hozzon értelmes határozatot a vizsgálat elrendelése vagy az eljárás beszüntetése iránt.

§§ A gyermekinsók. A büntető törvényszék vádtaácsa ma délben foglalkozott azzal a felebbezéssel, melyet dr. *Török* Sándor és dr. *Sgalitzer* Gyula mint a *Wohlschein*-család védői adták be a törvényszékhez a vizsgálóbíró vizsgálatot elrendelő végzése ellen. A törvényszék nem adott helyet a felebbezésnek és a vizsgálati fogságot elrendelő végzést megerősítette azzal a megokolással, hogy *Wohlschein* ellen rendkívül súlyos büntény gyanuja nyert megerősítést.

*) A házasságon kívül született gyermek joga. Irta dr. *Márkus* Dezső. Grill kiadása. Ára: 20 krajcár.

§§ A hála. Nemsokára Somosköy nevének a hirhedségével fog vetekedni a Virág Laczkó Béláé, aki ellen ma ismét lejelentés érkezett az ügyességhez. A tehetséges ifju meglopta a saját védőjét! Mikor ugyanis a múlt hónapban kiszabadult a fogságból, védője dr. Török Sándor magához vette az irodájába és másolási munkát, meg boríték címezést bízott reá. Pár héti Virág Laczkó Béla kifogástalanul viselkedett és szorgalmas volt. Néhány nap előtt azonban az ügyvéd irodavezetője három forintot bízott reá azzal, hogy hozzon a szomszéd trafikból bélyeget. Laczkó Béla el is hozta a bélyeget, aztán vége lévén a hivatalos óráknak, eltávozott az irodából. Egy óra múlva a trafikból számlát hoztak föl az ügyvédnek tizenöt forint árú bélyegről. Laczkó ugyanis a trafikban azt mondta, hogy az ügyvéd nincs otthon és sürgős beadványra kellene a bélyegek és nem három forint árut vitt, hanem tizenöt forintért. A három forintot és tizenkét forintnyi bélyeget zsebre vágta és azóta nem jelentkezett dr. Töröknl.

§§ A nyilvánossággal való fenyegetés. Fischer Soma kereskedő zsarolás miatt emelt panaszt Rosenberg Zsigmond kereskedő ellen, aki azt írta neki, hogyha nem fizeti meg a tartozását, „hírlapilag ingyen fogja nyugtázni”. A törvényszék és utána a tárgya meg a kuria is zsarolást látott ebben a felállításban és vád alá helyezte Rosenberget. Ma volt ez ügyben a végtárgyalás, melyen dr. Füredi Mór, a panaszos képviselője és dr. Gruber Lajos kir. alügyész Fischer meggúntetését kérték. Dr. Guthi Soma védő azonban azt érvelt, hogy a vádlott nem fenyegetőzött becsületsértő vagy rágalmozó állítás közzétételével, tehát nem zsarolt. A törvényszék szintén erre az álláspontra helyezkedett és felmentette Fischert.

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közöltéknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Aradon a legfelénkebb helyen egy sarok üzlethelyiség

melyben 50 év óta fűszerüzlet van, f. é. szeptembertől kiadó. Bővebbet íj. Klein Mór könyvkereskedésében Aradon.

TÁVIRATOK.

Elítelt tüntető.

Bécs, július 18. A munkások ringstrassei séta-tüntetésének résztvevői ellen való folytatólagos tárgyaláson két tüntetőt egy beti, egy tüntetőt pedig három napi fogsággal büntettek csoportosulás és engedetlenség miatt. Maleket, aki erőszakkal akarta megakadályozni egy tüntetőnek a letartóztatását és egy rendőrt torkon ragadott, hat hónapi börtönnel szigorított súlyos büntőre ítélték.

Pörbefogott képviselők.

Róma, július 18. A radikális Italia arról értesül, hogy az olasz kamarában történt botrányok miatt néhány képviselőt ellen indított pört augusztus végén fogják tárgyalni. Az újság szerint Defelice és Rampollini képviselő a vádlott.

A cortex munkája.

Madrid, július 18. Holnap a régens-királyné elnökléte alatt minisztertanács lesz. A belügyminiszter kijelentése szerint a képviselőházat most nem rekesztik be, mert a pénzügyminiszter ragaszkodik ahhoz, hogy a költségvetés tárgyalását megkezdjék, miután az adósság egyenlegére vonatkozólag az ellenzék által javasolt tervezetet nem tartják kielégítőnek. A képviselőház elfogadott egy indítványt, mely szerint Castelar nevét az ülésteremben lévő emléktáblán megörökítik.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, július 18. (Gabonapiac.) Külföldi jelentésekre a hangulat nyomott volt. Buza és rozs egy márkával csökkent. Zab ártartó. Az idő zivataros.

Berlin, július 18. 1899. július 15-iki bankkimutatás. Aktivák: Érkészlet árfolyamképes német pénzben, aranyrudakban vagy külföldi érmeben, fontját 1892 márkával számítva 846,554.000 (+ 19,424.000) márká. Birodalmi kincstárjegyek 22,243.000 (+ 781.000) márká. Más bankjegyek 16,612.000 (+ 3,450.000) márká. Váltók 834,162.000 (- 61,294.000) márká. Lombard követelések 76,366.000 (- 18,004.000) márká. Értékpapírok 10,499.000 (+ 138.000) márká. Egyéb aktívák 90,715.000 (- 2,994.000) márká.

Passzívák: Alapítók 120,000.000 (változatlan) márká. Tartalékalapok 30,000.000 (változatlan) márká. Jegyforgalom 1156,188.000 (- 94,268.000) márká. Egyéb naponta esedékes kötelezettségek 567,464.000 (+ 35,259.000) márká. Egyéb passzívák 23,549.000 (+ 511.000) márká.

Berlin, július 18. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyeszetes magyar aranyjárdék —. Magyar koronajárdék —. Osztrák hitelrészvény 236.75. Osztrák-magyar államvasút —. Déli vasút 33.90. Északnyugati vasút —. Elhavölgyi vasút —. Orosz bankjegy

kézpénz 216.15. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Frankfurt, július 18. Árfolyamok júliusra. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 236.50. Osztrák-magyar államvasút —. Déli vasút 33.50. Osztrák arany —. Olasz járdék —. Laura-kohó —. Harpeni —. Discont —. Alpesi —. Bécs bankjegyesület 136.50. Szilárd.

New York, július 18. Liszt helyben 2.85. Buza júliusra 76.3/4, szeptemberre 76.1/4, decemberre 78.3/4. Tengeri júliusra 38.—.

Chicago, július 18. Buza júliusra 70.1/4. Tengeri júliusra 33.7/8.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

K. Z. Páris. Ez már régen vitás kérdés azok közt, akik nem gondolkoztak róla. Ha valaki (magyar ember) Párisból levelet ír Budapestre, címezze magyarul. A címzett nevét és az utcát csak itt olvassák el, tehát ez magyarul írandó. Ha Pestről ír Párisba, a nevet és az utcát franciául kell írnia. Az legtöbbször affektálás, hogy külföldi magyarok idegen nyelven címezik leveleiket. A főelv tehát: amit a francia posta olvas el (az ország, város nevét) azt lehet franciául is írni; amit pedig a magyar posta olvas el (utcát, nevet) azt magyarul. És viszont.

A. b. o. 1. Kérdése nem elég szabatos. Vegyes házasságnak nevezik a különböző keresztény felekezetekhez tartozó házastársakat, most azonban csak polgári házasságot ismer a törvény. A 14 napig tartó kihirdetéshez szükséges; a két fél születési bizonyítványa, esetleges korábbi házasság megszűnésének igazolása (halotti anyakönyv kivonata, bontó ítélet stb.) szülők vagy gyám beleegyezéséről nyilatkozat a kiskorú félre nézve, igazolása annak, hogy a férfi nem áll sorhadi szolgálattal kötelezettsége alatt. Az anyakönyvezető követelheti a személyazonosság igazolását is, de fel is mentheti a feleket okiratok felmutatása alól. A kihirdetést annak az anyakönyvezetőnek kell elrendelni, kinek kerületében a házasság egyikének rendes lakóhelye van s a kihirdetést 14 napig tart, de felmentést is kapni. Mindkét fél lakóhelyén ki kell hirdetni s ha ott még 3 hónapig nem laknának, az előbbi lakóhelyükön is. Ez az anyakönyvezető aztán bármely más anyakönyvezetőt felhatalmazhat. 2. Az átvétel kilátásai egyrészt a hivatalnok képességeitől, másrészt az üresedésről függenek, Ausztriában pedig még külön honosságot is kellene szereznii. 3. Ez idén már nem hívják be. 4. Magyar bélyeg nem érvényes, de megfelelő pénzüsszeget melékelhetni.

Régi előfizető. Bármelyik magyar könyvkereskedésben megrendelheti. Petőfit fordították németre: Dux Adolf, Kertbeny, Szarvady, Neugebauer László, Meltz Hugó, Aigner Lajos, Teniers A., Sturm, Schnitzer és mások. Összes művei egy egészben nem jelentek még meg németül.

G. J. Hetes. Dehogy van abba beleszólása a törvénynek. Akár tüzet is rakhat vele.

G. J. Kötelek. A járuléka az év első két hónapjában egyszerre s külön felhívás nélkül fizetendő, ennek elmulasztása esetén pedig a közdok módjára hajtandó be, tehát az 1883. évi 44. t.-c. 58. illetőleg az 1881. évi 60. t.-c. 54. §-a értelmében az évi „rendes fizetésnek legfeljebb egy harmada és ez is csak úgy vehető végrehajtás alá, hogy a végrehajtást szenvedő részére évi 800 ft a foglaláson túl is érintetlenül fennmaradjon.” A lefoglalás tehát törvénytelen.

M. Gy.-né. Bármily nehezünkre is esik ezt üzeni, kénytelenek vagyunk vele. A nagyságod pártfogoltja nem is olyan jól, hogy kiadhatnók. A kéziratot szives kivánsága szerint — megsemmisítettük.

83,540. sz. elonoztó. A nagyatyja vagyona az első házasságból származó 7 és a második házasságból származó 2 gyermek között egyformán, a nagyanyáé ugyanannyi az utóbbi két s az előbbi házasságból származó 4 gyermek közt oszlik meg. A második házasságból származó 2 gyermek tehát fejenként 1/3 részt kap az apai és 1/6 részt az anyai vagyonból. Ezen vagyon térgredelent és lemenő örökösök hányában visszazsall az ágra, vagyis az apai az apára, az anyai az anyára s ha azok nem élnek, a 2/3 rész a hét apai — a 2/3 rész a négy anyai mostoha testvér. Ha ezen fölül is van vagyon, az az örökagyó házastársat, annak nemlétében az örökagyó szüleit, vagy azok leszármazóit egyenlő arányban illeti.

Herkulesfürdő — 100. Elvből nem közlünk ilyesmit. Annaira nem, hogy még a közlemény alá írott szép név miatt se tehünk kivételt. A kéziratot eltettük. Ha parancsolja, szivesen visszaküldjük, vagy eljuttatjuk másfelé.

Fernande. Bármennyire követeli is tőlünk a ridegséget, képtelenek vagyunk eljjeszteni önt az irástól. Tehetség van a munkájában, kicsillan belőle. Perze még fejletlen minden tekintetben. Próbálgassa...

Anonimus. Annaira népies, hogy a mi közönségünk nem mulatna rajta.

D. B. Nagyvárad. Már nem emlékezünk reá, melyik számunkban közöltük, de gondoskodtunk róla, hogy azt a napokban hivatalból megkapja.

H. A. Arad-Gáj. 1. Igen, nős, családos emberek is fölvesznek, a nőtleneknek azonban előnyük van. 2. A fölveteli kérvény az illetékes kir. pénzügyigazgatósághoz intézendő. Négy polgári iskolai előképzettség kell s azonkívül orvosi bizonyítvány arról, hogy egészséges testalkatu. 3. A pénzügyőri biztosi állás már középiskolai érettségi vizsgálatához van kötve, külön szakvizsgát is kell tenni. 4. Ime a ranglétra és zsold: vizgázó 90 kr, fővizgázó 1 frt 10 kr, szemléző 1 frt 40 kr napenként. A pénzügyi biztos 800—1000 frt évi fizetést és 175—350 frt lakópénzt, a főbiztos 1000—1200 frt évi fizetést és 200—400 frt lakpénzt kap. 5. Az ön által is említett szaklapokon kívül minden napilap. 6. Szabály szerint nem kaphat újra állami alkalmazást.

Sch. S. Budapest. Szives figyelmeztetésére a kiadóhivatal már intézkedett, hogy előfizetésének lejáratá október 31-ére kiigazítottassék. Üdvözlét.

Gyógykovács. A harmadik polgári iskolánál kell kezdeni az osztályvizsgák pótlását. — S. J. Homárom. Nem szolgálhatunk vele. Tessék a budapesti rendőrséghez fordulni, az bizonyosan is neri annak az urnak az életrajzát. — Jogász. Osztályvizsgát kell tennie a VIII. osztályból s aztán érettségi. Mindenesetre pedig engedélyt kell kérnie a közoktatásügyi minisztertől. — Vasutas. Legyen meggyőződve, hogy mi ezentul is tőlünk telhetőleg támogatni fogjuk igazságos törekvéseiket. — H. S. Szepes-Ofalu. Ha nincs államszámveteli vizsgája, nem veszik föl. Esetleg fölveszik, de akkor záros határidő alatt meg kell szereznie az államszámveteli képzését.

Beküldött versekről.

A. J. E fajta verseket mi nem közlünk. Küldje ezeket is az említett élelaphoz. — Csalóka álom. Nem közölhető. — K. P. Ön kritikát kér a verséről és megjegyzi, hogy ez az első kísérlete. Meglátszik — H. E. Nagyon szomorú története és nagyon régi. Meglátszik rajta, hogy az írója azzal ült az asztalhoz, hogy: — Na, most valami roppant szomorú dolgot írok! Sikerült, de nem úgy, ahogy ön gondolta. — Remény. Ön is azt írja, hogy ez első kísérlete. Reméljük, hogy a többi jó lesz. Mert ez nem az. — A. J. Tiz kis költemény között csak egyet találunk, amely esetleg, sok elnézéssel, megütné a mértéket: azt, amelyik a *diófa kérgéről* szól. Próbálja meg, talán ír még ennél is jobbat! És az aztán már jó is lesz. — Budapest—Páris. És ön azt hiszi, hogy ez vers? — Egészet nem adhatjuk ki, de az utolsó szakaszt ideiktatjuk elrettentő példának:

Ha nincs nékem sok hozomány,
Szépségemet elhagyomány
A völegény itt hagyomány:
Mit keresek akkor hát?

Ezt már csakugyan mi is szeretnők tudni. — Sz. I. Tudom. Nem közölhető. — St. B. Isten bizony nincs bennünk egy makulányi rosszakarát sem; de hát tehetünk-e arról, hogy ön rossz verseket ír? Ez pedig megint nagyon rossz. — Mind hiába... Sajnáljuk, de nem felel meg. — Oszkár. Dehogy haragszunk. Csak aztán ön se haragudjék. — N. E. Gymnázista. Küldje csak el kéziratban, azt a kisasszonyt talán érdekli, hogy ön hervad, mint: *poros uton virágszál*. De vigyázzon, nehogy az édes apja kapja kézhez, mert az *kaporolja!* — Egy abonnens. Hogy mi a véleményünk? — Inkább elhallgatjuk. — Gizl. Ne írjon több verset! Mert aki betéve tudja Petőfi verseit, és aztán ilyet ír a halála napjára, az sohasem fog jó verset írni. — St.—k. Desső. Ön szó szerint ezeket írja levelében: „Ígérem, igyekezni fogok, hogy ez első kis versemet számos más kövesse. Da ha a vers helyessége ellen valami kifogásuk volna, kérem azt velem közölni.” Nos hát volna egy kifogásunk. Ön ugyanis *A sors* című komor hangon írt költeményét így fejezi be:

Ha csűf műved bevégezted,
Gyönyörködve szemlélgeted,
Tovább vonulsz felkacagva:
Ha! Ha! Ha! Ha! Ha! Ha!

Az utolsó sora sántit: hat Hal kevés; nyolcon alul nem futja ki. De különben elég jó költemény. — Ambió. Nagyon nehéz dolog ám szigorú bírálatot mondani, mikor valaki megírja a levelében, hogy leány, és tizenhét esztendő. Ha tekintetbe vesszük ezeket az enyhítő körülményeket, akkor elég jó a vers, de még így sem adható ki. — E. A. Tanács. Sok jó verset olvasott, azt látjuk, és van is némi érzék. Gyakorolja magát! — Bekocs. Nem. Az ön versében két rim van: égetett — tégedet és megelletelek — benned. Nem tudott két jobb rimet találni? — Maneo. Nem rossz vers, de nem is jó; ha minden ilyen verset kiadnánk, kisorolna a lapból minden egyéb. — S. J. K. Imádkozzék inkább prózában; azt a jó Isten is biztosan szivesebben hallja. — Newton. Balásfalva. Ön utbaigazitásokat kért tőlünk, hogy kell verset írni, ha ez esetleg rossz volna. Jegyezze tehát meg magának, hogy a vers első kelése az, hogy érteime legyen. Az önének pedig nincs. — H. B. Legnagyobb sajnálatunkra nem közölhető.

KÜLÖNFÉLÉK.

A tó dalaiból.

— Feleki Sándor fordítása. —

Sima tavon szerte árad
A hold szende, méla fénye,
Fonva halvány rózsaszínűt
A sásnak zöld füzérébe.

Ott a dombon szarvas halad
S hosszan néz a csöndes éjbe;
A sás között a szárnyas had
Meg-megremeg néha félve.

Le kell sütnöm könnyes szemem
S lelkem mélyén általrezeg,
Mint est-ima szép csöndesen
A rád való emlékezet.

Lenau Miklós.

† **Rektor mint statisztikus.** A Clark-egyetem rektora Amerikában azonkívül, hogy lelkes híve Lombrosónak, gyógyíthatatlan statisztikus. Mindent statisztikailag kezel, s hogy nem a riog tudós szárazságával foglalkozik éppen a statisztikával, azt legújabb kimutatása bizonyítja. Arról csinált legutóbb statisztikát, hogyan büntetik meg a gyermekokat az ó nevelőden bábuikat. Micsoda nehéz munka lehetett az, amíg a sok interjú elvégezte a sok gyerekcsobában. Hát az eredmény a következő lett. Negyvenegy gyermek büntetésül az ágyba dugta a bábuját, harmincegy megverte, harminckettő megkorbácsolta, huszonöt leszidta, husz bezárta a szekrénybe, tizenhárom szobafogságra ítélte, tizenkettő hosszabb fogságra ítélte, tizenhét több órai némaságra ítélte, tizenegy hevesen megrázta. Hét kis lány jól a szájára csapott a bábujának, hét pedig különösen humánus lelkecske volt és csak alaposan a lelkére beszélt a rosszkedő bábunak. Mellékesen még azt is kinyomozta a tudós rektor ur, hogy százötvenhárom gyermek a porcelánbabát, százötvenhat a kétszersültből valót, hatvankilenc a kaucukbabát és hat gyermek a fabábút szereti a legjobban. Még arról is csinált a Clark-egyetem rektora statisztikát, hogy milyen neveket adnak a gyermekek a bábuiknak. Százkilencvenkilenc lányka a barátnője nevét adja a bábujának, nyolcvanhatet a saját magukét adják oda, ötvennégyen valami fantasztikus nevet találnak ki, huszonhatan egyszerűen dollynak (bábu) nevezik a bábuikat. Végül még azt is megtudjuk, hogy nyolcvannyaló gyermek a bábuját tejlel neveli fel, hetvenöt kenyérral, hatvanöt hússal, negyvenöt vízzel, harminchárom bonbonnal, huszonhét kétszersülttel, tizenkilenc krumplicsal, kettő

puddinggal és édességekkel, négy sóval, és ugy tovább. Többet igazán nem követelhetünk a Clark-egyetem rektorától.

† **A rakoncátlan Junius.** Junius hónap nagyon rakoncátlanul viselkedett. Nem fért meg a bőrében és nem volt egyéb passziója, mint az, hogy jó lenne kissé kiforgatni ezt a földet a sarkából. A rakoncátlanokodásairól a lemergi földrengést megfigyelő állomás számol be, amely júniusban tizenhét földrengést észlelt. Volt olyan nap, amikor a műszer két ízben is földrengést jelzett. Különösen gyakoriak voltak a zavarok 26-ikán és 27-ikén. Ekkor volt földrengés *Civita Vecchiában*, amely a lakosságot oly nagy rémületbe ejtette, hogy nagyobb része szabad ég alatt töltötte az éjszakát, ugyisintén ekkor volt földrengés a toszkánai és modenai Appennineken. Földrengés volt június 28-ikán Triestben is, ami a lemergi állomáson nem volt jegyzékbe véve.

† **Mennyi az asszony?** Erre az éppen nem érdeklentek kérdésre a következő táblázattal válaszolt egy francia statisztikus:

1000 férfitre esik	asszony
Portugáliában	1091
Svéd és Norvégországban	1061
Angliában	1058
Spanyolországban	1044
Finnországban	1044
Svédországban	1041
Németországban	1039
Ausztria-Magyarországban	1034
Dániában	1028
Hollandiában	1023
Franciaországban	1025
Belgiumban	1001
Olaszországban	995
Szerbiában	988
Bulgáriában	952
Romániában	944
Görögországban	906
Bosznia-Hercegovinában	869

Az egész számításból pedig kitűnik, hogy egész Európában hét millióval több az asszony, mint a férfi. Hét millió agyszűz élne tehát Európában, még akkor is, ha minden férfi megházasodnék.

Pedig nem házasodik.

† **Yami a halász.** Pierre Lotinak van egy regénye, a címe: Az izlandi halász. Főalakja, Yami a halász az életben is megvolt, csakugyan halászatot kereste a kenyerét Port-Evanban, s a becsületes neve Flourey Vilmos volt. Ez a legény ismerte Lotinak a könyvét és tudta, hogy benne van róla szó. Ezért még nem haragudott volna, de azért már nagyon dühös volt, hogy a szerző végül a tengerbe

veszejti. Pedig szegény Flourey csakugyan a tengeren pusztult el mostanában, mintha csak jóslat volna hát, amit a költő megírt. A baj most már a szomorú végben csak az, hogy Yami az életben két öreg embert hagyott hátra, apját, anyját, akik magamagukkal tehetetlen népek. És még van egy sötét része a dolgoknak. Az öregeknek fia ily veszték el sorra mind a tengerbe, mint a Vilmos.

† **Automobil-ágyu.** Franciaországban az ideiglenes hadgyakorlatok az ordonnánc-szolgálatban felhasználják az automobilt, Angolországban tovább mennek egy lépéssel és az automobillal a tüzérségnél tesznek kísérletet. A richmondi kiállításban, amelyet nemrégiben nyitottak meg, ott látható egy automobil-ágyuak mintája. Az ágyu egy Simms nevű elektrotechnikus szerkesztette, amelyen Maxim-mitrailleuse-szerkezet egy automobillel kapcsolatban és ettől eltekintve a francia hajó-revolverágyuhoz hasonlít. A mitrailleuse egy petróleum-quadrivale-en nyugszik, amelynek sebessége óránként huszonnyolc kilométer. Az ágyu vezetője hátul ül, mögötte van a motor, amely pedállal irányítható. Jobbról-balról az ellenséges golyók ellen az ágyut kettős, nagyon könnyű, de azért erős ellentállásra képes nikkel-erőnyök védik, éppen úgy, mint a francia hetvenötmilliméter-ágyuknál, negyvenöt foknyi hajlással a vízszinteshez. Az ágyu vezetője, aki előtt két láda van nyolc-tíz ezer tölténnyel, kitanult tüzér, miközben gyorsan tovább halad az ágyuval, egymásután lövöldözhet, vagy adhat jelet, a legnagyobb gyorsasággal töltheti meg menetközben az ágyut. A célzást egy könnyen mozgatható szerkezet segíti elő, amely egyszerűen védőül is szolgál. Olyan lovas hadtestek számára, amelyeknek tüzér, vagy gyalog fedezet kell, különösen hasznosak lesznek ezek az automobil-ágyuk, ha ugyan be fognak válni a gyakorlati használatban.

† **A zajongók névsora.** Amikor Waldeck-Rousseau miniszteriuma beköszöntött, tudvalevőleg nagyon zajos ülés volt a kamarának. Különösen Galliffet-t, az új hadügyminisztert támadták erősen s a zajos közbeszólások csak úgy röpöködtek. Galliffet, noha nem készült felszólalásra, mégis sokat jegyzetelt és egyre-másra kérdezgette a miniszterársaitól, hogy mi a neve ennek, vagy annak a közbeszólónak.

— De hát mit csinál? — kérdezte végre kíváncsian az egyik miniszter.

— Hisz látja. Följegyzem ezeknek az uraknak a nevét.

— Aztán minek? Talán agyon akarja lövetni őket?

— Ó nem. Meg akarom őket hívni ebédre.

REGÉNY.

A más büne.

(27) — Amerikai detektívregény. —

Írta: JULIAN HAWTHORNE.

A felügyelő elejtette a ceruzáját és lehajolt, hogy fölvegye. Az az ölet, hogy egy tolvajt előéretet utján is el lehet csipni, nem volt minden humor nélküli. Nem akarta azonban, hogy lássa a mosolyát, s mikor a ceruzáját föl emelte, már ismét egészen komoly volt.

— Még ha ezen az uton meg is találná a bűnöst kisasszony, hátra volna még a bizonyítás. Az esküdtek azt hirdették, hogy ön téved és fölmentenék. Öszintén szólva nem hiszem, hogy valamelyik bíróság ilyen alapon kiadná az elfogatási parancsot.

— Nem is szándékom nekem, hogy ilyen módon járjak el — felelte Paula kissé elpirulva — de ha meggyőződtem arról, hogy azt az embert ismerem, találnék ellene elég bizonyítékot is, hogy a világot meggyőzzem. Ha már egyszer ismerni fogom, a többi már könnyű lesz.

— Hát én csak annyit mondhatok, hogy bárcsak megtalálná.

— Nem jöttem volna ide, hogy csak ennek az elmondásával terheljem önt — folytatta Paula, miközben erősen ránézett a felügyelőre. Közölni akartam önnel valamit, ami rávezethetne arra, hogy ki a tolvaj s akkor ön talán már a segítségemre lehetne a felkutatásában. Ugy hiszem, tudja, hogy Percy nem volt az egyetlen bűnös? A felügyelő kijelentette, hogy ezt nem tudta.

— Másik bűnösnek a neve Jerrold volt s több esztendővel ezelőtt halt meg. Volt ok an-

nak a föltevésére, hogy a halálát gonosz szándék idézte elő. Azt az embert, akit gyanuba fogtak, törvényszék elé állították, a dolgot többször tárgyalták, de a vádlottat, miután egy esztendő töltött vizsgálati fogságban, végre is fölmentették. Kijelentette, hogy meg fogja magát beszúlni rajtunk. Nem választhatta ezt a módot a bosszura?

A felügyelő kezdett érdeklődni a dolog iránt.

— Ki volt az? — kérdezte.

— A neve Dupen Horace, orvosnövendék volt.

— Beszélje el csak mindazt, amit tud, talán visszaemlékezhetem az esetre.

— Amikor bátyám a gimnáziumot odahagyta, elhatározta, hogy orvos lesz és itt New Yorkban meg is kezdte az orvosi tanulmányokat. Eljárt előadásokra és kórházakba. Nagyon vig lelkiüti volt, társai kedvelték, egy kicsit megzondolatlannal élt. Jókérdő volt, de könnyen izgatható és a többiek szerették is ingerelni.

— Halála a következőképpen történt: Egyik társuk tiszteletére, aki bevezette az egyetemet, lakomát adtak. Dupen Horace volt éppen az ünnepelt, akiről beszéltem. Azt hiszem, ravasz ember volt; sohasem láttam, de ő és Jerrold igen jó barátok voltak. Még tíz, tizenkét volt jelen azon a lakomán. Meglehetősen sok bort ittak s a társaság hangos lett. Ingerelni kezdtek egymást. Végre fölállott Dupen, hogy beszédet mondjon. Bátyám, aki mellette ült, tréfával, kacagással többször félbeszakította. Dupen dühös lett, fenyegetődzött, vagy valami sértőt mondott, elég az hozzá, a bátyám egy boros üveget vágott az arcába. Dupen felugrott és az öklével csapott rá. Küzdelem támadt közöttük; de a bátyám volt az erősebbik és olyat ütött az arcába, hogy átbukott egy széken. A többiek aztán szétválasztották őket. Kis idő múlva bátyámnak a haragja elszállt és ki akart békülni Dupennel. Dupen visszautasította, a többiek azonban rábeszéltek, úgy hogy végre nevetett is, kezét nyújtotta a bátyámnak és kielentette, hogy egészen megbékült. Később

azonban az egyik fiatalembernek azt mondta, hogy le fog még számolni Nolennel. Eppen távozóban voltak már, amikor a dolog történt, de utána még maradtak, tovább ittak, Dupen oda ült a bátyám mellé, újra, meg újra megtöltötték a poharát, ő maga azonban csak látszólag ivott, míg nem a bátyám teljesen részeg lett és bolond dolgokat mivelt. Ejjfel már elmúlt volt s a fiatal emberek kezdtek hazá szállingózni; Dupen azt mondta, hogy a bátyámat ő fogja hazakísérni. Akkor én a szüleimmel déli fűrdőn voltam, mert anyám beteg volt és Jerrold külön lakott. Dupennel együtt ment el. Ámbar még megállott a maga lábán, de gondoskodni nem tudott magáról. Lakása a huszonharmadik uton volt, nyugatra, meglehetősen messze. Az ajtó, amely fölé oszlop és tetőzet borult, csaknem egy magasságban volt a gyalogjáróval. Téli éjszaka volt, de az utat nem fedte hó. Amikor a vendéglőből távoztak, nem volt még egy óra, és két óra tájban a rendőr, aki a huszonharmadik utat őrizte, az oszlopos tető alatt a földön fekvő talált valakit. Megvizsgálta azt az embert és látta, hogy estélyöltözék van rajta és felöltöz. Esméletlenül feküdt, zsebei üresek voltak, de a külső erőszaknak semmi nyoma nem látszott meg rajta. A rendőr ittassnak tartotta, kopogott a házon, s miután kitűnt, hogy ott lakik, segített a házbelleknek, hogy a szobájába vigyék. A házban lakott egy orvos is, aki a bátyámat megvizsgálta, s akkor kisült, hogy a dolog kissé gonoszabbul áll, s a mellett gyanus is. Az orvos ugyanis bátyám fején a fül mögött daganatot talált, amelynek valami tompa eszköztől kellett támadnia, mert a bőr nem volt megsérülve; de az ütés agyvelőrázkódást idézett elő. Röggl felé a bátyám egy kicsit magához tért, s amikor a sérülése felől kérdezték, Dupenről mormogott valamit. Határozott feleletet azonban nem lehetett kiperésni belőle. Táviratot küldtek nekünk Old Point Comfortba, ahol tartózkodtunk.

(Folytatása következik.)

+ A kereskedő. Egy kereskedő nagy veszteséget szenvedett vállalkozásaiban. Fianak, aki érte- sült a dolgról, szigorúan meghagyta, hogy senki emberfiának ne szóljon a csapásról. A fiu megígérte, hogy néma lesz, de mégis megkérdezte apjától, hogy mi az oka a tilalmának.

— Fiam — felelte a kereskedő — azok a vesz- teségek, amelyek a kereskedőt érik, ha még olyan nagyok is, nem jelentik neki a legnagyobb szeren- csétlenségét; sokkal gonoszabb rá nézve a szánalom, amelyet a nyilvánosságban maga iránt kelt. Mert a világ csak azoknak a rangját és tekintélyét ismeri el, akiknek mindenben kedvez a szerencse, míg azt, akinek csak egyetlen balsikere volt is, már sokkal kevesebbre becsüli.

+ Maoskamenedékház. Mrs. Gordon derék sziv. Londonban is, mint mindenütt a világ nagy és kisebb városiban divat elmenni nyaralni, zöldre, tengerparti fürdőbe. A házat benefalinozzák, csak- nem legököntelenen elcsukják minden rossz szán- dékkal lévő tolvajok, gazemberek elől és aztán el- utaznak. Hát a szegény maoskák? Bizony azokat ritkán részesítik a nyaralás gyönyöreiben. Azok ott- hon maradnak és bitangolnak, éjszakánként keserves nyávogásokat visznek véghez, mivel nyilván nem igen akad gondtalan ember, aki minden nap tejjel trak- tálja meg őket. Hát Mrs. Gordon szomorú tapasztala- totok teherrel e bus elhagyatottságra jutott cicák és kandurok körül és megalapította a macskamene- dékházat. Egy-egy macskáért egy forint és ötven krajcárt kell fizetni minden héten. Kóbor macskákat önként is befogad a menedékház, azokat aztán a visszatérő nyaraló kiválthatja, ha éppen kedve tartja. Ilyen szép intézetet alapított a jó Mrs. Gordon.

reskedő Lugos, Bübel Ernő be nem jegyzett keres- kedő Grác, Pollák Salamon kereskedő Kassa, Kraska T. cipőáru-készítő Gross-Meseritsch, Ullmann Kálmán kereskedő Bécs, Teich Rachel diszműáru kereskedő Tarnopol, Bonicelli Ferdinánd (hagyaték) Triest.

Szesz. A kontingens nyerszesz ára Buda- pesten 17.60 forint pénzben, 17.75 forint áruban. Bécs- ben 18.80, illetve 19. — forint.

Borjuvásár. (A budapesti marhavásártéri vá- sári pénztár részvény-társaság tudósítása.) Felhajtás: Belföldi élő borju 511 darab, leölt borju — darab, növendékmarha — darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. Árjegyzések: Belföldi élő borju 28 krajcártól 35 krajcárig, elsőrendű — kraj- cárig, kivételesen — krajcár, növendék marha — kr. Élő bárány — forintig páronkint. A vásár kezdetén az irányzat élénk volt, de később ellanyhult. A vásár vége felé a mult heti árakat je- gyezzük.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-árakodónál lévő székes-fővárosi sertéskon- zumvásár-árjegyzése 1899. július 18-án. Készlet 105 darab. Érközött 1012 darab. Összesen: 1117 darab. Eladatott 927 darab. Maradt 190 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. sulyban 44—45. — krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 43.50—45. — krajcárig, 320—380 kgr. sulyban 43—45. — krig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 40—42 krajcárig. Malacok 37—40 krajcárig kilonkint. 100 kilogrammonkint elősulyban, páronkint 45—50 kiló és a vételár elengedése mel- lett. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásár- csarnokban ma megtartott sertésvásáron bejelentet- tek: 9635 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 4006 darab fiatal sertést, 5419 darab magyar hizott sertést, — nehéz sertést, összesen 9425 darabot. Az irányzat nagyon lanyha.

Jegyzések: krgknt élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) első rendű sertés 37—38 — kr, kivételesen 38½ krajcáron, középminőségű sertés 36—38 — krajcár, könnyű sertés 37—38 krajcár fiatalsertés 34—43 krajcáron.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A Magyar Agrár és Járadékbank részvény- társaság 4½%-os zálogleveleire, melyeknek első ki- bocsatását egy a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó- bank, a bécsi Unionbank és a berlini Berliner Han- dels-Gesellschaft vezetése alatt álló konzorcium vette át, az aláírás f. hó 25-én fog megtörténni. Az aláírás alá kerülő záloglevelek névértéke 12 millió korona. Ezen címletek minden év február, május, augusztus és november 1-én esedékes szelvényekkel vannak ellátva, 4½%-kal kamatoznak és 50 év alatt teljes névértékben sorsolás útján fizettetnek vissza. A Ma- gyar Agrár- és Járadékbank lemond arról a jogról, hogy ezeket a zálogleveleket 1908. január 1-ig kon- vertálhassa. A záloglevelek adómentesek, óvadékké- pesek és községek, testületek, alapítványok, gyámol- tak és gondnokoltak pénzeinek gyümölcsöző elhe- lyezésére alkalmasak. Az aláírás árfolyam 200 ko- rona névértékenként 99 frt 80 kr a folyó évi május hó 1-jétől az átvétel napjáig járó 4½% kamatokkal együtt. Aláírások elfogadtnak a Magyar Leszámitó- lo- és Pénzváltóbanknál és a Magyar Agrár- és Járadékbanknál Budapesten, a Magyar Leszámitó- lo- és Pénzváltóbank fiókjainál Pozsonyban, Fiumében és Kolozsvárott, a Berliner Handelsgesellschaftnál és az A. Schaaffhausen'scher Bankverein-nél Berlinben, a Deutsche Effecten und Wechselbanknál Frank- furtnban, az Amsterdamsche Banknál Amsterdamban, a Coates Son and Co. cégnél Londonban és az Unionbanknál Bécsben és Triestben.

Az Osztrák-Magyar Bank állása július 15-ikén a következő volt: Bankjegyzőforralom 666.261.000 frt (— 8791 frt); ércérték-készlet 516.279.000 forint (—426.000 frt); váltótárca 162.335.000 frt (—10,598.000 frt); lombard-üzlet 22,264.000 frt (— 1,276.000 frt), adómentes bankjegytartalék 62,220.000 frt (+8,439.000 forint).

Az államvasutak bevételei. A magyar királyi államvasutak bevételei június hónap az ideiglenes ösze- állítások szerint 7,179.300 forintot tettek, amely ösz- szeg a mult év június havi végleges bevételeit 28 000 forinttal mulja felül. A folyó év első felében a bevé- telek majdnem 42 milliót tesznek ki, 1,6 millióval többet, mint a mult év első felében; e többlet való- szinűleg még nagyobb lesz, ha az utolsó évrnye- gyed bevételeiről szóló végleges összeállítások el- készülnék.

A gabonacampagne küszöbén. A tömegesebb áruszállítások beálltával a magyar királyi államvasu- tak igazgatósága a kereskedelemügyi miniszter en- gedelmével az idén is külön intézkedéseket léptet életbe oly célból, hogy a tömegforgalom akadályta- lanul lebonyolítható legyen. A kivételes intézkedése- ket a magyar királyi államvasutak igazgatósága közö- leszi s érvényességük tartama a gabonaforgalom le- bonyolításának idejére terjed.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditor-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelent: Katz A dolf bejegyzett kereskedő Bécs, Hatal Sándor ke-

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, július 18.

A sürgős kínálat és mérsékelt kereslet követ- keztében csak árengedménnyel létesülhetett buzá- ban 10.000 métermázsza forgalom. Az áresés eleinte 10—15, később 15—20 krajcár volt. Repcebén az irányzat élénk kínálatra ellanyhult. Rozs 10—15 kraj- cárral ocsóbb.

Egyéb gabonaneműekben csekély volt a for- galom.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 9 frt 50 kr, 100 mm. 79 k. 9 frt 60 kr, 100 mm. 79 k. 9 frt 40 kr, 200 mm. 77-8 k. 9 frt 40 kr, 200 mm. 77 k. 9 frt 45 kr, 200 mm. 77-5 k. 9 frt 22½ kr, 100 mm. 77-5 k. 9 frt 32½ kr, 2500 mm. 77-2 k. 9 frt 35 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 30 kr, 200 mm. 76 k. 9 frt 20 kr, 200 mm. 76 k. 9 frt 15 kr. Fehérmegyevidéki: 150 mm. 77-5 k. 9 frt 35 kr, 300 mm. 76-5 k. 9 frt 27½ krajcár. Pestmegyevidéki: 600 mm. 81 k. 9 frt 67½ kr, 100 mm. 79 k. 9 frt 60 kr, 100 mm. 79 k. 9 frt 45 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt 40 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt 37½ krajcár. 100 mm. 76-5 k. 9 frt 30 krajcár.

Bácskai: 540 mm. 73-4 k. 8 frt 75 kr. Ujbuza: Tiszavidéki: 500 mm. 80 k. 9 frt — kr, kev. 300 mm. 78-5 k. 8 frt 70 kr, üszkös. Mind 3 hónapra.

Rozs: 100 mm. 7 frt — krajcár. 100 mm. 7 frt — kr, 200 mm. 6 frt 94 kr, 200 mm. 6 frt 90 krajcár. 200 mm. 6 frt 85 kr. 200 mm. 6 frt 80 krajcáron kocsiha.

Árpa: 100 mm. 5 frt 75 krajcár. Zab: 200 mm. 5 frt 90 krajcár. 200 mm. 5 frt 52½ kr.

Tengeri: 1000 mm. 4 frt 80 kr, 200 mm. 4 frt 82½ kr kocsiha.

Készpénzfizetés mellett.

A készru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Table with columns for commodity types (búza, rozs, árpa, zab, tengeri) and their prices in various units (bánsági, tiszavidéki, pestvidéki, fehérmegyei, bacska, román, szerb, bolgár). Prices are listed in forint and krajcár.

A határidőszlet folyamán a következő köté- sek történtek:

Table showing settlement amounts for various commodities: Buza októb., Rozs októb., Zab októb., Tengeri júliusra, Tengeri augusztusra, Tengeri 1900. májusra, Repce augusztusra.

Déli egy óraker a következő záróárakat állapít- tották meg hivatalosan a tőzsdén:

Table of exchange rates for various commodities: Buza júniusra, Buza októberre, Rozs októberre, Zab októberre, Tengeri júliusra, Tengeri augusztusra, Tengeri (1900.) máj-ra, Repce augusztusra.

Délután fél 6 óraker zárul:

Table of exchange rates for various commodities: Buza októberre, Rozs októberre, Zab októberre, Tengeri júliusra, Tengeri augusztusra, Tengeri 1900 májusra, Repce augusztusra.

A budapesti értéktözsde.

A mai tőzsdén ismét csak üzletlenség és stagnáció volt minden téren és az egész forgalom a csekély coulissejétekra osztrák hitelben szorítkozik. A többi értékekben ritkaságszámba megy egy kötés; miért is árfejlődésről nem is lehet beszélni.

A mostani tartózkodást különben, a nyári szü- netről eltekintve, még annak is lehet tulajdonítani, hogy Londonban a pénzviszonyok tovább rosszab- bodnak, a bécsi spekuláció pedig a nehéznék igér- kező ultimóállás miatt inkább könnyíteni akar en- gagementjén.

Mint az alanti jegyzésekből látható, valamennyi forgalomba került papírnál nem volt említésre méltó árvaltozás, csak Rimamurányi javult 1 frrtal a bécsi vasúrtékek emelkedésére.

Az előtözsde üzletlenség, de tartott. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 387,25—, Osztrák hitelrészvény 378.—378.60. Osztrák-magyar államvasuti részvény 345.60—346.25. forinton.

A déli tőzsde nyugodt.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 387,40—387.60. Osztrák hitelrészvény 378.10—378.50. Osztrák-magyar államvasut 345.60—345.70. Rimamurányi vasmű 309.—, Közúti vasut részvény 371.—371.50 forinton.

Az utőtözsden az irányzat mérsékelt forgalom mellett nyugodt maradt.

A 4 órai záratkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 378.70. Magyar hitelrész- vény 387.50. Leszámitóbank 258.25. Rimamurányi vasmű részvény 312.—. Osztrák-magyar államvasut 345.50. Közúti vaspálya 371.—. Városi villamos vasut 214.50 forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Table of exchange rates for various banks and institutions: Magyar általános hitelbank, Osztrák hitelintézet, Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar ipar- és kereskedelmi bank, Magyar jelzálog hitelbank, Magyar leszámitoló bank, Rimamurányi vasmű, Budapesti közúti vasp. részj., Déli vasut, Osztr.-magy. államvasut, Bpesti városi villamos vasut.

A hivatalos záratok a következők voltak:

Table of official closing rates for various banks and institutions: Magyar Államadósság, Osztrák Államadósság, Idegen Államadósság.

Table of exchange rates for various banks and institutions: Bankok részvényei, Takarékpénztárak részvényei.

Table of exchange rates for various banks and institutions: Biztosító társaságok részvényei.

Table of exchange rates for various banks and institutions: Belső biztostó irs., Bécsi élel- és járá- dék-biztosítási-társ- ság, Német biztostó- irs., Elő márc. által.

Table of exchange rates for various banks and institutions: Fonclere, Lloyd viszontibiz., Német biztostó- irs., Pannónia viszontib- z.

Table of exchange rates for various banks and institutions: Fonclere, Lloyd viszontibiz., Német biztostó- irs., Pannónia viszontib- z.

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table listing various bonds and interest rates, including 'Belvárosi lakarekp.', 'Egyes. f. v. takarekp.', 'Kisbirtokosok zálogl.', etc.

Előbbségi kötvények.

Table listing priority bonds such as 'Adria előbbségi kötvény', 'Közúti vasút', 'Budapesti önk. vasút', etc.

Gőzmalomok.

Table listing steam mills like 'Concordia', 'Előb. budapesti', 'Erzsébet', 'Lujza', etc.

Bányák és téglagyárak részvényei.

Table listing shares in mines and brickworks, including 'Erzséfalva', 'Budapesti téglagyár', 'Egyesült téglagyár', etc.

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Table listing shares in iron works and machine factories, such as 'Gadányi gépgyár', 'Danubius', 'Ganz', etc.

Könyvnyomdák részvényei.

Table listing shares in printing houses, including 'Athensium', 'Franklin', 'Kosmos', etc.

Külföldi vállalatok részvényei.

Table listing shares in foreign companies, such as 'Ait. vassz. kősz.', 'Bécsi villamos', 'Első magyar vasút', etc.

Értékpapírok részvényei.

Table listing shares in securities, including 'Adria tengerhaj.', 'Bécsi tengerhaj.', etc.

Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets from various locations like 'Bazília', 'Bécs', 'Budapest', etc.

Pénznemek.

Table listing banknotes and exchange rates for 'Vért arany', '50 frankos arany', '50 márkás', etc.

Külföldi váltók (ára).

Table listing exchange rates for 'Amsterdam', 'London', 'Német piac', etc.

Határidőre kötött értékpapírok.

Table listing time-bound securities like 'Aranyjegy', 'Kölcsönjegy', 'Magy. hitelbank', etc.

A budapesti terményüzlet.

A terményüzletben a szezon szerinti hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő ár-folyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna 36.—40.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 26.—28.— forint, Vörös erélyi... Vörös bányási... Kőözsepmű 31.—35.—, Nagyszemű 35.—39.—, Disznószőr: budapesti 51.50—52.— forint, vidéki... T. Táblaszalonna: légszáritott vidéki... városi 4 darab 42.—42.50 forint, 3 darabos 44.50—45.— forint, füstölt 46.50—47.50 forint, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 10.75—11.— forint, 120 darabos... forint, 100 darabos 12.50—13.— forint, 85 darabos 15.50—16.— forint azonnali szállításra, Szerbiai szokás szerinti minőség 9.50—9.75 forint, 100 darabos 11.75—12.— forint, 85 darabos 14.75—15.25 forint, Szilvaizs: szlavóniai... forint, szerbiai 14.—14.50 forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonatorzsda.

Bécs, július 18. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) Jegyzések: Buza észre 8.57 forint, Rozs észre 7.04, Zab észre 5.80. Tengeri szept.—okt. 5.15.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén iparpapírok élénkek. Az irányzat szilárd.

A déli tőzsdén tartottak az árfolyamok. A legnagyobb üzletessend uralkodik.

A zárlat csendes, de tartott.

Bécs, július 18. (Magyar értékek zárlata.) 4% arany járadék 119.10. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 138.25 Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.50. Magyar keleti vasúti állami kötvény 120.—. Magyar leszámlító és pénzügybank 258.—. Rimamurányi vasműrészvény 311.—. Magyar koronajáradék 96.45. 4% os Magyar földterem. kötvény 94.50. Magyar hitelbank részvény 387.50. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegye 161.—. Kassa-oderbergi vasúti részvény 186.—. Magyar kereskedelmi bank 1421.

Bécs, július 18. (Osztrák értékek zárlata.) 4% papírjára 100.45. 4% os osztrák aranyjára 119.20. 1860-iki sorsjegye 139.—. Osztrák hitelsorsjegye 197.—. Angol-osztrák bank 151.75. Bécsi bankjegyek 272.25. Osztrák-magyar bank 910.—. Déli vasút 74.88. Dunagőzhajózási részvény 291.—. Dohányrészvény 142.50. Császári és királyi arany 5.68.—. Német bankváltó 58.90. 4% os ezüst járadék 100.30. Osztrák koronajáradék 100.35. 1864-iki sorsjegye 194.75. Osztrák hitelintézet részvény 378.—. Unionbank 310.50. Osztrák Länderbank 241.75. Osztrák-magyar államvasút 347.—. Elbavölgyi vasút 260.—. Alpesi bányarészvény 239.30. 20 frankos arany 9.55. Londoni váltóár 120.65. Bécsi Tramway 464.—. Az irányzat tartózkodó.

Bécs, július 18. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 378.62 Magyar hitelrészvény 388.—. Angol-Osztrák bank 151.80 Union bank 312.—. Länderbank 241.75. bankjegyek 272.—. osztrák-magyar államvasút részvény 345.—. eszaki nyugati vasút részv. 245.50. elbavölgyi vasút 260.—. dunagőzhajós részv.—. alpesi bányarészvény 239.50. májusi járadék 100.45. osztrák koronajáradék —. magyar aranyj. —. magyar koronajáradék 96.45 német birodalmi márka májusra 58.92. júniusra 58.93. török sorsjegye 63.20. rimamurányi vasmű 311.75 déli vasút —. dohányrészvény 142.50 Napoleon d'or 9.55 Lombard 75.—.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, július 18. (Tőzsdéi tudósítás.) Az attól való félelem, hogy a pénz Londonban tovább is drágul, csekély üzlet mellett az itteni forgalom is béméltog hatott. Készlet-részvények erősen kinyáltak és gyengébbek voltak, bányarészvények ellenben nagy részt szilárdak. Bankrészvényekben kicsiny a forgalom, de elég jó áron keltek. Spanyol értékek Párisra szilárdabban. Londoni dél-afrikai bányarészek eleinte kedvezően hatottak, de a magánleszámlítási kamatláb emelkedése végül ismét csökkentette az árfolyamokat. Magánleszámlítási kamatláb 3% 4%.

Berlin, július 18. (Zárlat.) 4% os papírjára 100.50. 4% osztrák aranyjára 101.—. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajáradék 96.50. Osztrák-magyar államvasút 147.25. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 109.65. Magyar vasúti beruházási kölcsön 102.75. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 166.40. Általános villamosági Edison 268.—. Gelsenkircheni 293.75. Laurakohó 260.60. 4% os ezüstjára 99.99. 4% magyar aranyjára 100.25. Osztrák hitelrészvény 236.60. Déli vasút 33.75. Károly Lajos vasút 100.50. Orosz bankjegy 216.15. 4% os orosz kölcsön 99.80. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 94.10. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 104.80. Harpeni 200.10. Az irányzat csendes.

Hamburg, július 18. (Zárlat.) 4% os ezüstjára 99.90. 1860. sorsjegye 147.75. Déli vasút 33.70. 4% osztrák aranyjára 100.80. Osztrák hitelrészvény 236.60. Osztrák-magyar államvasút 147.25. Olasz járadék 93.95. 4% magyar aranyjára 100.25. Az irányzat szilárdabban.

Frankfurt, július 18. (Zárlat.) 4% os papírjára 100.—. 4% osztrák aranyjára 101.05. Magyar koronajára 96.50. Osztrák-magyar bank 151.30. Déli vasút 33.50. Elbavölgyi vasút —. Londoni váltóár 120.65. Bécsi bankjegyek 272.25. Villamos részvény 156.30. 3% os magyar aranykölcsön —. 4% os ezüstjára 99.95. 4% magyar aranyjára 100.15. Osztrák hitelrészvény 236.70. Osztrák-magyar államvasút 147.30. Északi nyugati vasút —. Bécsi váltóár 109.52. Párisi váltóár 811.83. Unionbank —. Alpesi bányarészvény —. Az irányzat csendes.

Páris, július 18. (Zárlat.) 3% os francia járadék 131.20. Olasz járadék 93.10. Osztrák-magyar államvasút 158.40. Francia törleszt. járadék 100.40. 4% magyar aranyjára 100.05. Török dohányrészvény 310.—. Osztrák Länderbank —. 3% os francia járadék 102.70. Osztrák földhitelintézet részvény —. Déli vasút. —. 4% osztrák aranyjára 102.—. Ottonbanbank 551.—. Párisi bankrészvény 1054. Alpesi bányarészvény —. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok jelentése.

Július 18. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 40—40 1/2— krajcár. Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) 42—42 1/2 krajcár. Fiatol nehez (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 43 1/2—44— krajcár. Fiatol könnyű (páronként 251—320 kilogramm felüli súlyban) 44 1/2—45— krajcár. Fiatol könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 44—45— krajcár. II. Magyar s z e d e t t: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. Közép (páronként 220—280 kilogramm súlyban) — krajcár. Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. III. R o m á n i a i: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. — Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. IV. R o m á n i a i e r e d e t i (S t a e h l): Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. V. S z e r b i a i: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 44 1/2—45— krajcár. — Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 44—44 1/2— krajcár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 44—45 krajcár. Sertésárak szám: 1899. július 16. napján volt készlet 42.701 darab, 1899. július hó 17. napján felhajta-

tott 41 darab, 1899. évi július 17. napján elszállított 425 darab, 1899. július 18. napjára maradt készletben 42.317 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Július 18. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Barajevicz Szvetozár pancerovai állami főgimnáziumi és Geöze Zórad podolini katolikus gimnáziumi helyettes tanárokat az ungvári állami arháelskolához rendes tanárokká, Csukly Mária okleveles polgáriskolai tanítónőt a fehértomplói állami polgári leányiskolához segédintézőnévé, Hegyesi Gizella okleveles munkamesternőt a mohácsi állami polgári leányiskolához segédintézőnévé nevezte ki. — A földművelésügyi miniszter dr. Mauritz Géza Troncsenyvárosi kórházi orvost kincstári erdőzeti orvossá, dr. Bugarszky István városrendkivüli tanári címmel és jelleggel főruházott állatorvosi főiskola segédintézőjé, jelen minőségében, a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába nevezte ki. — A kereskedelemügyi miniszter a magyar királyi központi statisztikai hivatal létszámába Szemrecsányi György ideiglenes minőségű statisztikai hivatali gyakornokot ideiglenes minőségű miniszteri segédfogalmazóvá, Konkolyi Tege Gyula ideiglenes minőségű statisztikai hivatali gyakornokot statisztikai hivatali tisztó nevezte ki. — A marosvásárhelyi ítéltábla elnöke újabb Ipsen Frigyes jogszigorló megyesi lakost díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

Ügyvédi kamara. A szabadkai ügyvédi kamara dr. Lúsztag Nándor ügyvédet Ujvidék székhelyül és dr. Schwarz Henrik ügyvédet, Zsalya székhelyül, az ügyvédekkel közösen lajstromba folytatlag felvette; továbbá Erdélyi Démet jankováci lakos ügyvédet Veszprémbé, a székesfehérvári ügyvédi kamara területére történt átköltözése következtében, az ügyvédek lajstromából töltötte.

Pályázatok. Egy belkalkó és öt bejáró növendék számára fennálló fővárosi alapítványi helyre az Országos Nőképző Egylet budapesti tanintézeténél július 31-éig.

Napirend.

Naplár. Szerda, július 19. — Római katolikus: Paul. Vince. — Protestáns: Rufina. — Görög-orosz: (július 7.) Mal. Tamás. — Zsidó: Áb 12. — A nap két reggel 4 óra 7 percek. — Nyugszik este 7 óra 32 percek. — A hold két délután 4 óra 34 percek. — Nyugszik éjjel 12 óra 8 percek.

A horvát miniszter fogad délután 4—5-ig. Nemzeti Múzeum: Képtára és a néprajzi osztály (Csillag-utca 15.) Nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. Többi társai 1. korona belépőjél mellett megtekinthetők.

Iparművészeti Múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja, nyitva délelőtt 9—1-ig. Technológiai Iparmúzeum nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és d. u. 3—5-ig.

Országos Képtár és a Van Dyck kiállítás a tud. Akadémiaiban, nyitva délelőtt 9—1-ig. Közlekedési Múzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12-ig.

Az összes könyvtárak zárva vannak. Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

A Hódóli Árszéltelvény. Eisenhut Ferenc örösi körképe, látható Városliget, Andrásy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelem-történeti múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár. Keresési-ut 22. 1. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Keresési-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig.

Állatkert nyitva egész nap.

Időjelzés.

— A kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, július 18.

A légnymás Kis-Azsia felől tovább süllyed, míg a magas nyomás a Biscaya-öböl felől Norvégiaig terjedő, aránylag keskeny terület fölött van; északnyugaton is süllyed a légnymás.

Az idő Európában változó felhőzetű. Közép-Európában helyenkint bő zivataros esők voltak, a hőmérséklet csökkenése alig változott.

Hazánkban csupán szórnyosan voltak zivataros természeti esők; Várpalotán tegnap délután heves zivatar volt záporral; a hőmérséklet elég magas, de az éjszakai hűvösök.

Küldés: Továbbra is meleg idő várható zivataros esőkkel.

Vizállás.

Table showing water levels (Vizállás) for various locations like Inn Duná, Scharfing, Passau, Linz, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, Paks, Mohács, Gombos, Ujvidék, Pannocsa, Orsova, Mórva, Vág, Zseliz, Tencsen, Szeged, Rába, Sárköz, Győr, Dráva, Péntau, Zikány, Eszék, Nura, Száva, Látóra, Szamos, Kraszná, Laborca, Ung, Tisza, M.-Sziget, Tekohaza, V.-Nagyeny, Tokaj, Tisza-Püred, Szolnok, Csongrád, Szeged, Török-Bécs, Tittel, Bérfa, Boór, Zemplén, Sajó, Zselica, Hernád, H.-Nemő, Berettyó, Margita, Csúca, B.-Ujfalva, Boroszló, N.-Vár, Balányos, Tenke, Gurahonó, Békés, Gyoma, Gy.-Fehérvár, Branyicska, Soborsző, Causca, M.-Vár, Akad, Temes, K.-Kostály, Béga, Kiszéő, Temesvár, Beeskerek.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
M. KIR. OPERAHÁZ.
NÉPSZÍNHÁZ.
MAGYAR SZÍNHÁZ.
VIGSZÍNHÁZ.
 Szünet.

FOVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

a **Krisztinavárosban.**
 Szerda, 1899. évi július hó 19-én.
 Hegedűs Gyula felléptével
Doktor Szeleburdi.
 Énekes bohózat 3 felvonásban.
 Kezdeté 7 óraker.

VÁROSLEGYÉTI SZINKÖR.

Szerda, 1899. évi július hó 19-én.
Orpeus a pokolban.
 Operetta 4 felvonásban.
 Kezdeté 7 1/2 óraker.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Szerda, 1899. évi július hó 19-én.
Sulamit, Jeruzsálem leánya.
 Keleti opera 4 felvonásban, 7 képpel. Irta: Goldfa-
 den Dávid. Zenéjét szerzerzte: Dávidsohn Emánuel.
 Személyek:
 Monach, Radó S. Abigail Kápolnai
 Sulamit, Kövessyné Zigitang Tukoray
 Absolon, Erzséky Erziel Tarján
 Kezdeté 7 1/2 óraker.

Ös-Budavára.

Ma szerdán 1899. július 19-én

Uj! Alaskas-Armenys „A vig kirándulás” Uj!
 című tréfás jelenés.
The 3 Mackwoods angol knockabouts.

Ezenkívül a nagyszerű júliusi műsorból **Signor**
Ghezzi, Bresina, Cordelly és Hersleb, Trilby,
Du Cane.
 Este 8 óraker bohózat

Megyünk a mamához,

A GÉSA-GIMNÁZIUM,

A HÁZI TANÍTÓ,

Ella Zuila a toronykötélen.
 Belépődij este 7 óráig 30 kr. azután 50 kr.
 Mérsékelt árú belépőjegyek a dohánytözs-
 dékben.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.
 A mulató 16 fokra szellőztetve van.
 e szerint kellemes tartózkodás.
 Kezdeté 1/9 óraker, vége 12 óraker.
 Ma először a legjobb szenzációs
 illúzió: Gyptis vagy a bűvész
 ketrec bemutatja a híres
Gauthier E. tanár
 ezen illúziót a párisi Folies Bergéban
 3000-szor adták szufolt ház
 előtt továbbá még mindig hatásos
 siker GAUTHIER tanár Illúziója egy
 élő embernek lefejezése a közönség
 szeme láttára
 ugymint a nagy júliusi műsor.
 Ma első fellépte
Milton növéreknek
 angol énekesnők és táncosnők.

A kőbányai Királysörfőző Goliát Malátasöre

gyógyhatása mellett a legkellemesebb itató ital.
 Ajánlások: Dr. Korányi, Dr. Kétylly budapesti, —
 és Dr. Benedikt bécsi egyetemi tanár uraktól.

Lampionok. Coriandoli. Juxbazárok.

Kérjen ingyen és bérmentve árjegyzéket minden-
 féle nyári és díszítő-cikkről, tűzijátékokról is
Pichler W. Károly és társától, Bécs,
 VII/l. Mariahilferstrasse 74/B.

Térképek, utmutatók.

**Kirándulóknak, turistáknak, a fő-
 városba kerülő idegeneknek nél-
 külszökön:**

Budapest és környéke. Baedekerszerű utmutató a
 fővárosban és környékén. A főváros és kör-
 nyéke térképével. Irta Palóczy Lipót. Ára pi-
 ros vászonkötésben 80 kr.
 A mai Budapest. Emlék és utmutató a fő- és
 székfővárosban. Számos képpel és egy nagy,
 színes térképpel. Szerkesztette Kahn József.
 Ára 1 frt.
 Budapest tervrajza. Kimorított, pontos tájékoztató
 Ára 30 kr.
 Ugyanaz színezve, a főváros nevezetesebb épü-
 leteinek és emlékműveinek szép nyomású
 képeivel. 50 kr.
 Budapest kirándulási térképe. A főváros és vidé-
 kének turista-térképe. Pompás, színezett. kit-
 ünöten használható térkép. Készítette Hatesk
 Ignác. Ára 50 kr.

Irodáknak, iskoláknak és egyéb intézeteknek, valamint magánosoknak kitűnő szolgálatot tesznek:

Hatesk Ignác. Magyarország nagy vasuti tér-
 képe. A legújabb adatok nyomán. Ára 4 frt.
 Vásznonra huzva 8 frt.
 Gaebler-Cherven: Magyarország nagy fal' térképe
 Ára vászonra felvonva 9 frt 50 kr.
 Európa nagy fal' térképe. Vásznonra felvonva
 Ára 13 frt 80 kr.
 Hatesk Ignác. Megyei térképek. Magyarország
 összes megyéiről, a jellemző népszokások, vis-
 seletek, a megyebeli nevezetességek, ipari-
 és közgazdasági főbb termények színes képek-
 ben való feltüntetésével. Ára a 81 térképnek
 együttvéve, diszkötésben 12 frt.
 Megrendelhetők

a „Budapesti Napló” kiadóhiva-
 talában, József-körut 18.

BUTOR részletfizetésre.

Állami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyház-
 férflak, valamint más hitelképes egyének kedvező
 áratételek mellett kapnak szilárd
 zártmánya asztalos- és kárpitozott
 butorokat.

Dósa Kálmán Bpest, Erzsébet-tér 18. sz.
 Sas-utca sarok, I. em.
 Árjegyzékét 25 kr. levélbéllyeg beküldése ellen bér-
 mentve küld fenti cég B. osztálya. 5197

„Adria“

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság
 Vezérigynöksége: HOFFMANN S. és V.

1899. július havában a következő gőzösök indulnak:

Honnan	Hová	Gőzös neve	1899. július
Fiume	Tanger ¹ , Pernambuco, Bahia, Rio de Jan, Santos*	Nagy Lajos	1
"	Liverpool	Egyptian	1—10
"	Hull, Newcastle o/T.	Kolpino	1—10
"	Bordeaux* St-Nazaire	Zichy	1—10
"	Hamburg	Pergamon	5—15
"	Liverpool	Veria C. L.	5—15
"	Rotterdam,	Deák	5—15
"	Gibraltari*, London	Rákóczy	10—20
"	Antwerpen	Baross	15—25
"	Hull, Newcastle o/T.	Finland	15—25
"	Liverpool	Algerian	15—25
"	Rouen*	-----	15—25
"	Barcelona, Valencia*	Szent-László	25
"	Tanger, Pernamb. Bahia Rio de Janeiro, Santos*	Báthori	29
"	London	Austria	21—31
"	Liverpool	Pavia C. L.	21—31
"	Algeri ¹ , Glasgow*	Zrinyi	21—31
"	Rouen	Mátyás király	21—31

¹ Amennyiben a gőzös elindulása előtt 8 nappal Tanger, Algir és Gibraltari kikötőkbe elegendő rakomány be nem jelentett, az igazgatóság fenntartja magának a jogot e kikötőket nem érinteni.
 A *gal jelölt viszonylatokban a gőzös Fiuméből kiindulva Triestet is érinti.

Honnan	Hová	Gőzös neve	1899. július
Liverpool	Triest-Fiume	Alsatian	1—10
Rotterdam	"	Báthori	1—10
Antwerpen	"	Stefania	1—10
Hullva	Velence	Petőfi	1—10
Hull, Newcastle o/T.	Triest-Fiume	Draco	1—10
Liverpool	Fiume-Triest	Cypria (C. L.)	5—15
London	Triest-Fiume	Wm. Bailey	5—15
Newcastle o/T	"	Jókai	10—20
Liverpool	"	Andalusian	15—25
Rouen	"	Kálmán király	15—25
Glasgow	"	Széchényi	21—31
Hull, Newcastle o/T.	"	Voltura	21—31
Liverpool	Fiume-Triest	Samaria (C. L.)	21—31
London	Triest-Fiume	Narva	21—31
Bordeaux	"	Zichy	25/7 5/8

Középtengeri szolgálat.

Fiume—Malta—Sicília—Marseillei vonal. Fiuméből: Tisza 6-án, Szapary 13-án Árpád 20-án, Andrassy 27-én, indul Marseillebe. — Marseilleből: Árpád 2-án Andrassy 9-én, Adria 16-án, Tisza 23-án, Szapary 30-án indul Fiuméba.

Tyrrhenai vonal.

„Buda” gőzös minden szerdán délebb Marseilleből Genuába, minden esütörtökön este 8 óraker Genuából Nápolyba, minden szombaton d. u. 4 óraker Nápolyból direct Marseillebe.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregmegyei uradalomból.

Dr. Kétylly, dr. Bókai, dr. Than, dr. Widerhoffer
 tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján
 kitűnő sikerrel ajánlatik

A szolyvai gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál, vesebajoknál, cukorbetegség, húgyhomok, epekő, a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomorbetegedéknél.

Kitűnő asztali víz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben és az uradalmi ásványvizek bérleti kezeléségénél Szolyván.
 Ugyanott megrendelhető a gyomorbajok elleni specifikum: **Lnh Erzsébet** és a **polenai** gyógyvíz torok és tüdőszervek bajainál legjobban ajánlva. Elsőrangú élvezeti vizek.

VÉDJEGY. Kitűntetve a legmagasabb díjakkal!

Andél J. tengerentuli pora

biztosan megsemmisíti a:
 SYBBOCARAT, CSÓTÁNYT, MOLYT, POLOSKÁT, BOLHÁT, LEGYET, HANGVÁT, EGYSZÓVAL MINDEN ROVART.
 Eredeti üvege ára: 1 frt 25 kr., 1 frt, 75, 50, 25 kr.
 Magyarországi főraktár: Török József
 gyógyszerháza, Budapest, Király-utca 12. szám.

Olcso árak mellett jó butort

árusit az első erzsébetvárosi asztalos és kárpitos butorraktár
VII. ker., Erzsébet-körut 12. szám, a New-York-kávéház átellenében.
 2 szekrény, 2 ajtó, ó-német, matt 32.—
 1 ágy, ó-német, matt 20.—
 1 éjjeli szekrény, ó-német, matt, márványtal 9.—
 1 mosdó, 2 ajtó, ó-német, matt 13.—
 1 kredenc, 4 ajtó, fülkés, faragott márványtal 44.—
 1 magas szényegágy, ó-német 30.—
 ebédlőasztal, kiluzós, ó-német 12.—
 1 íróasztal, 5 fiókos, matt 17.50
 1 hálószoba, matt, ó-német 95.—
 1 hálószoba, faragott, ó-német 160.—
 1 szalonszék, renaissance, matt 8.—
 1 francia csozol, tükörrel 18.—
 Szalongszék, a leggyorsabb, valamint legfinomabb bel- és külföldi kelmék-
 ből, jól dolgozva, barmulatos olcsó áron. — Dusan felszerelt raktár a legfinomabb
 háló-, ebédlő- és uriszoba-berendezésekben.
 Olcsó és jó butor az első erzsébetvárosi asztalos és kárpitos butorraktárban.
VII. ker., Erzsébet-körut 12. szám, a New-York-kávéház átellenében.
 Árjegyzékét 25 kros levélbéllyeg ellenében bérmentve küldünk.

Tageslicht-Reflektoren.
 BELEUCHTEN DUNKLE RAUME PROSPECTE GRATIS
 KARRACH, Wien.VII., Andreassgasse 9. Telefon 9122

Aláírás

a Magyar Agrár- és Járadékbank Részvénytársaság

12,000.000 korona névértékű

4¹/₂%-os zálogleveleire.

A szelvények negyedévenként február 1-én, május 1-én, augusztus 1-én és november 1-én esedékesek.

A Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság Budapesti alapszabályai 6., 55–60. §§-ai alapján zálogleveleket bocsát ki ingatlan jóságok tulajdonosainak — házakat is ide értve — telekkönyvi bekebelezés ellenében nyújtott kölcsönök alapján.

A jelzálog becsértéke a kölcsön-összegnek és a mindenesetre előzőleg bekebelezett teher-tételeknek legalább kétszeresét kell, hogy képezze. Ezek a záloglevelek, a melyeknek első kibocsátását egy a bécsi Union-Bank, a budapesti Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank és a berlini Berliner Handels-Gesellschaft vezetése alatt álló consortium vette át. A sorozat jelzéssel vannak ellátva, 200 korona, 1.000 korona, 2.000 korona és 10.000 korona névértékű darabokban állítatnak ki, előmutatóra szólnak és a kiállítás napjától a visszafizetésre meghatározott napig február 1-én, május 1-én, augusztus 1-én és november 1-én utólagosan esedékes negyedévi részletekben évi 4¹/₂%-kal kamatoznak.

A kamatszelvevények az 1899. évi XXX. t.-c. értelmében most és a jövőben minden adó-levonás nélkül váltatnak be. A záloglevelek kiállításuk napjától számított 50 éven belül, minden év február 1-én és augusztus 1-én megtartandó félévi sorsolások útján fizettetnek vissza teljes névértékben. A kisorsolt záloglevelek 3 hónappal a sorsolási határnap után válnak esedékessé.

A tőke és kamatok kifizetése bélyeg- és költségmentesen történik. A Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság lemond arról a jogról, hogy ezeket a zálogleveleket 1908. január 1-ig convertálhassa, úgy, hogy a záloglevelek nagyobb mérvű kisorsolása ezen határidőn belül csak a kibocsátás alapjául szolgáló jelzálogos tartozásokra teljesített rendkívüli visszafizetések mértéke szerint történhetik.

A kisorsolt záloglevelek számai a „Budapesti Közlöny“-ben és a hivatalos „Wiener Zeitung“-ban, valamint más bel- és külföldi lapokban közzétételnek, s kamatozásuk az esedékesség napján szűnik meg.

A visszafizetésnél a záloglevelekkel együtt az összes ezekhez tartozó, esedékessé még nem vált szelvények is visszaszolgáltatandók, ellenkező esetben a hiányzó szelvények összege a tőkéből levonatik.

A kamatszelvevények és a kisorsolt záloglevelek beváltása a birtokos választása szerint

Budapestben: a Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaságnál,
a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Banknál,

Bécsben: az Union-Banknál,

Berlinben: a Berliner Handels-Gesellschaftnál,

„ az A. Schaaffhausen'scher Bankverein-nél,

M. m. Frankfurtban: a Deutsche Effecten- und Wechsel-Banknál,

Amsterdamban: az Amsterdamsche Banknál,

„ a Wertheim és Gompertz cégnél,

Londonban: a Glyn, Mills, Currie & Co. cégnél,

esetleg más közléteendő helyeken történik.

Külföldön teljesítendő fizetések a fizetési hely törvényes értékében teljesítettek, a bécsi rövid lejáratu váltók mindenkorí árfolyama szerint.

A záloglevél birtokosának követelési joga elévülés által, a tőkére vonatkozólag a lejáratu naptól számított 20 év, a kamatokra vonatkozólag 6 év elteltével megszűnik.

A Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság záloglevelei az 1899. XXX. t. c. értelmében óvadékképeseknek és a községek, testületek, alapítványok, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek, továbbá gyámoltak és gondnokoltak pénzeinek (1895. évi VI. t. c. 13. §-a), ugyszintén a hitbizományi és letéti pénzeknek gyümölcsöző elhelyezésére alkalmasaknak nyilvánítottak.

Ezen záloglevelek biztosításul szolgálnak a jelzálogul leköötött ingatlan birtokokon kívül az 1876. évi XXXVI. t. c. értelmében alkotott külön biztosítéki alap, legalább 3 millió korona összeggel és a bank egész vagyona.

Az alapszabályok 16 és 56 §§-ai, valamint az 1876. évi XXXVI. t. c.-nek a társaság alapszabályaiba bekelezett 15. § értelmében, a forgalomban levő záloglevelek összege, az ezek külön biztosítására rendelt külön alap huszszorosát nem haladhatja meg.

A Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság 1895. június 1-én alakult meg, alaptőkéje 24 millió korona, mely 60.000 drb. teljesen befizetett 400 koronás részvényből áll.

Az igazgatóság tagjai a következők:

Hieronymi Károly, val. b. t. tanácsos, elnök; **Barta Arnold**, ügyvezető igazgató; **madarasi Beck Miksa**, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank elnöke; **Gróf Boos-Waldeck Fülöp**, val. b. t. tanácsos, a bécsi Union-Bank igazgató tanácsosa; **Bujanovics Sándor**, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület alelnöke; **esetei Herzog Péter**, nagybirtokos, a Herzog M. L. és Tsa cég főnöke; **dr. Králik Lajos**, ügyvéd; **Leipzig Vilmos**, nagyiparos; **Minkus Jenő**, a bécsi Union-Bank igazgatója; **Gróf Széchenyi Gyula**, val. b. t. tanácsos; **Vöröss Sándor** miniszteri tanácsos, a kormány által kiküldött igazgatósági tag (alapszabályok 33. §-a).

Budapest, 1899. július havában.

Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság.

Ezen záloglevelekből: 12,000,000 korona névértékű részösszeget az alulírott bankok a következő feltételek mellett ezennel aláírásra bocsátanak:

1. Az aláírás:

Budapestben:

a Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság-nál,
a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank-nál, és ennek budapesti fiókjánál, továbbá
Pozsonyban: }
Fiumében: } a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank fiókjánál;
Kolozsvárott: }

Berlinben:

a Berliner Handels-Gesellschaft-nál

„

az A. Schaaffhausen'scher Bankverein-nél,

M. m. Frankfurtban:

a Deutsche Effecten- u. Wechsel-Bank-nál,

Amsterdamban:

az Amsterdamsche Bank-nál,

a Wertheim és Gompertz cégnél,

Londonban:

a Coates Son & Co. cégnél,

Bécsben:

az Union-Bank-nál,

„

az Union-Bank váltóüzletében,

Triesztben:

az Union-Bank fiókjánál.

az ezen helyeken közléteendő feltételek mellett.

1899. július 25-én

történik, az illető helyen szokásos üzleti órák alatt.

2. Az aláírási ár 200 korona névértékenként o. é. 99 frt 80 kr-t teszen az átvétel napjáig járó 4¹/₂%-os folyó kamatokkal együtt.

3. Az aláírás alkalmával biztosítékul az aláírt névérték 5%-a teendő le készpénzben, vagy olyan értékpapírokból, a melyeket az illető aláírási hely megfelelőnek talál.

4. Az átengedés, a melynek magasságát minden egyes aláírási hely belátása szerint határozza meg, az aláírás lezárása után, az aláíróknak értesítése mellett lehetőleg rövid idő alatt megtörténik. Az esetben, ha az átengedés kisebb, mint az aláírt összeg, úgy a biztosíték felesleges része haladéktalanul visszaadatik.

5. Az átengedett záloglevelek az aláírási ár fizetése ellenében folyó évi augusztus 1-től kezdve veendőket át és pedig azok egy harmadrésze legkésőbb f. évi szeptember 15-ig, egy harmadrésze legkésőbb f. évi október 15-ig, az utolsó harmad pedig legkésőbb f. é. november 15-ig. Az aláíróknak szabadságukban áll azonban, hogy a nekik átengedett címleteket f. évi augusztus 1-től kezdve egészen, vagy 5000 koronánál nem kisebb részösszegekben az előbbi határnapok előtt is átvehessék. A letéti biztosíték a teljes átvétel megtörténte után számoltatik el, illetve fizettetik vissza.

Budapestben és Bécsben, 1899. július havában.

Magyar Leszámitoló- és pénzváltó-bank.

Union-Bank.

Mesés találmány a „Kosmos“-féle változó Levelező-lapok.

Egy csodagépét vélünk a változó levelezőlapban elrejtve találni, ha kezünkbe vesszük. **Bámulatba** ejti az embert ezen találmány. A levelezőlapon látható alakok éppúgy **mozognak**, mintha eleve volnának. Egy jókedvű clown szemünk előtt emelgeti bohócsapkáját, mozgatja mindkét kezét s felénk öltögeti nyelvét. A másik kép: Egy bájos szépségű szunnyadó leány ábrázol, de íme látogató jelentkezik és csodák csodája, a még az ímént szunnyadó leány mosolygva nyitja föl szeméit. Nem tudunk betelni a képek látásával. Eddig megjelent két sorozat, egy-egy sorozat 10 különféle változó képes levelezőlapokat tartalmaz, elegáns, csinos kivitelű borítékban. — Ára 1 sorozatnak, 10 drb 80 kr., mely összeg bélyegekből is beküldhető, 2 sorozat, 20 drb 1 forint 30 kr. **Vizont elárulítók** 50 drbot 2 frt 50 kr-ért, 100 drbot 4 frt-ért, 1000 drbot 35 frt-ért rendelhetnek. Kapható a főelárulító cégnél **Magyar Keresk. Közlöny, Budapest, VII. ker., Károly-körút 9. sz.**

Salamon Odön

Kocsinés Gyalog

(Szatirikus társadalmi rajzok)

című könyve megjelent

második kiadásban.

Ára: 1 forint.

Megrendelhető a

Budapesti Napló

kiadóhivatalában

Budapest, József-körút 18.

Magyar királyi államvasutak üzemeltetése, Zágráb.

19486/III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Károlyváros állomásán levő vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pályázatot hirdetünk.

A bérlet 1899. évi augusztus hó 1-ével kezdődik és tart ezen időponttól számítandó 3 éven át, vagyis 1902. évi július 31-ig.

Ezen vendéglő bérlettel jár az I.—II. oszt. étteremben és a III. oszt. váróteremben való étel és ital árusítás jogán kívül a vendéglős részére egy szobából, egy konyhából, egy előszobából, két folyosóból és egy padlásból álló lakás.

Mindazok, kik ezen vendéglő üzletet bérbe venni óhajtják, felhivatnak, hogy eziránti zárt ajánlatukat okmányokkal felszerelve és 100, azaz százszáz forint bánatpénznek vagy készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétmenyvezéséről szóló pénztári elismervény mellékelésével a magyar királyi államvasutak zágrábi üzemeltetéséhez címelve legkésőbb 1899. évi július hó 25-iki déli 12 óráig nyújtják be.

A bánatpénz a m. kir. államvasutak zágrábi üzemeltetése gyűjtőpénztárában vagy személyesen, vagy posta útján, de mindenesetre az ajánlatától elkülönítve helyezendő letétbe.

Az egykoronás bélyeggel ellátott ajánlat zárt borítékjára szembetűnő módon irandó: „Ajánlat a Károlyvárosi pályavendéglő bérletére“.

Bánatpénz nélkül, vagy a fentemlített benyújtási határidő után beérkező ajánlatok nem vétetnek tekintetbe.

A m. kir. államvasutak fenntartják maguknak a jogot, hogy a pályázók közül szabadon választhassanak.

A bérlet közelebbi feltételei a zágrábi üzemeltetés-főosztálytól és kereskedelmi osztályától, valamint Károlyváros állomásfőnökénél tudhatók meg.

Zágráb, 1899. július hóban.

Az üzemeltetés.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magyar kir. Államvasutak. Üzletvezet. Zágráb.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Dombóvár állomásán — mely össze nem tévesztendő Új-Dombóvár állomással — levő vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pályázatot hirdetünk.

A bérlet 1900. évi január hó 1-ével kezdődik és tart ezen időponttól számítandó 3 éven át, vagyis 1902. évi december hó 31-ig.

Ezen vendéglőbérlettel jár az I., II. és a III. oszt. váró-étkező helyiségekben való étel és ital árusítás jogán kívül, a vendéglős részére egy nagy és három kis szobából, egy előszobából, két konyhából, egy tálaló szobából, egy éléskamrából, egy pincéből és egy padlásból álló lakás.

Mindazok, kik ezen vendéglőüzletet bérbe venni óhajtják, felhivatnak, hogy eziránti zárt ajánlatukat okmányokkal felszerelve és 100, azaz százszáz forint bánatpénznek vagy készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban való letétmenyvezéséről szóló pénztári elismervény mellékelésével a magyar királyi államvasutak zágrábi üzemeltetéséhez címelve legkésőbb 1899. augusztus hó 18-iki déli 12 óráig nyújtják be.

A bánatpénz a m. kir. államvasutak zágrábi üzemeltetése gyűjtőpénztárában vagy személyesen, vagy posta útján, de mindenesetre az ajánlatától elkülönítve helyezendő letétbe.

Az egykoronás bélyeggel ellátott ajánlat zárt borítékjára szembetűnő módon irandó: „Ajánlat a dombóvári pályavendéglő bérletére“.

Bánatpénz nélkül, vagy a fentemlített benyújtási határidő után beérkező ajánlatok nem vétetnek tekintetbe.

A m. kir. államvasutak fenntartják maguknak a jogot, hogy a pályázók közül szabadon választhassanak.

A bérlet közelebbi feltételei a zágrábi üzemeltetés-főosztálytól és kereskedelmi osztályától, valamint Dombóvár állomás főnökénél tudhatók meg.

Zágráb, 1899. évi június hóban.

(Utánnom. nem díjazatik.) Az üzemeltetés.

GUMMI és halhólyag tucatonként 3, 4, 5 — 10 frtig. Capote americaine (rövid) 1—6 frtig tucatonként. Női különlegesség 1.80—2 frtig darabja. Női övszivecskák tucatra 2—8 frtig. Mintagyűjtemény urak számára (25 drb) 5 forint.

Rendelőnyek rögtön és titoktartás mellett eszközölkötnék.

Rothauser M. Ignác és fiai
Budapest, Király-utca 6/N. sz.

Gyógyszertárain készítményei a párisi, bordeauxi és brüsseli kiállításokon nagy arany érmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve.

Fontos tüdőbetegeknek

Az egyedüli bevált szer a HDS és lélegzési szervezet megbetegedése ellen a **Kaaton pater fenyo-kivonat**. Biztos siker. Számos elism. díjvaló első rangú orvosoktól és orvosi egyénektől. Ára 1 liter 25 frt. — 1/2 liter 12 frt 50 kr. 1/4 liter 6 frt 25 kr.

Aszop foltisztító szappan, eltávolít minden foltot (zsir, szurok, kocsikéreg, tinta) bármely ruhából. Ára darabonként világos ruha részére 2 korona, sötét ruha részére 2 korona. **Storin rozsdá foltív**, eltávolít minden rozsdafoltot a fehérműből a szövet rongálása nélkül. 1 üvegcse 2 korona. Tisztító szereim arztalmatlanságáért és hatásáért jótállók.

Utastás ingyen. **Vatódí egyedül a készítőnél.**
BECKER JÁNOS gyógyszerész.

BILLED, (Torontalmegye.)
Posta, vasút és távirádalomás.

Főraktár: Török Józsefnél, Budapest, Király-utca 12. sz.

HEIM-féle Meidinger-kályhák.

A feltaláló dr. Meidinger tanár által kizárólag jogosított **HEIM H., BUDAPEST ÉS BÉCS,**

cs. és kir. udv. szállító.

Kitűnő hirtvű cs. és kir. kiz. szabad kályhánk

MEIDINGER-OFEN
H. HEIM

eredetiben csakis üzetekben Budapestben, Thonet-udvarban kaphatók.

Aki meg akar tanulni németül írni, olvasni és beszélni,

szerezze meg **RÖDER ADOLF** „Level-szerinti oktatás a német nyelv tanulására“ című munkáját, mely harmadik javított és tökéletesen átdolgozott kiadásban most jelenik meg.

Nyelvmester nélkül, magánúton a **Toussaint-Langenscheidt-féle módszert** követve, tökéletesen megtanít a német nyelvi ismeretere. A magyar irodalomban e nemben a legjobb munka!

Hogy mindenki hozzájuthasson, füzetenként is megszereshető. Egy-egy füzetnek, mely egy-egy levelet foglal magában, ára

→ → → **20 kr.** ← ← ←

Megrendelhető a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában, József-körút 18. szám.

5 füzet 1 frt-tal, 10 füzet 2 frt-tal, az egész munkára (40 füzet) 8 frt-tal előfizetést bármely könyvkereskedés.

Most jelent meg!
Jukker-leány.
Irtta **PEKÁR GYULA.**
Ára 1 frt 50 kr.
Megrendelhető: a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában. Budapest, József-körút 18. szám.

Most jelent meg!
Korhadt fakesztek
Irtta: **Rákosi Viktor.**
A szabadságharc névtelen hőseiről szól ez a kötet, akik korhadt fakesztek alatt, szerteszét az országban alusszák siri álukat. Erdékes, sötélen színezett, fantasztikus novellákban vezet elénk a szerző a nagy nemzeti époszt, s hang, felfogás, feldolgozás annyira új és eredeti, hogy ez a könyv a maga nemében páratlan a magyar irodalomban.
Ára 1 frt 40 kr.
Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.
Megrendelhető: a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában.
József-körút 18.
2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíttetnek.

Eppen most jelent meg!
Vig t. rténetek.
Irtta **Murai Károly.**
Ára 1 frt 50 kr.
Megrendelhető: a „BUDAPESTI NAPLO“ kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.

Uj! Uj!
Páratlan szerdak.
Irtta **Szomaházy István.**
Ára 1 frt 50 kr.
Vidékre postai bérmentes küldéssel 1 frt 60 kr., ha az összeg előre küldöttik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLO“ kiadóhivatalában.

Mindazoknak, kik gyors, alapos és biztos gyógyulást óhajtanak, ezen kitűnő szakorvost a legmelegebben ajánlhatjuk.
Univ. Med. Dr. Czinczár J.
Börgyógyász, bőr-ápolás, nemi- és húgyszervi bántalmak képesített szakorvosa.
gyógyít gyors és biztos sikerrel, kényelmes módon egy nőknél, mint férfiaknál mindenemű a nemi betegségek és gyengeségi állapotok elnevezése alatt összefoglalt bármily régi keletű bántalmakat, továbbá bármilyen bőrbetegségeit és szépséghibát a külföld által elismert legújabb kitűnő módszereivel.
Lakik: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14., I. em.
Rendel: délelőtt 10—1-ig, délután 3—7-ig.
Külön váróteremk hálygek és urak részére.
Levelekre azonnali válasz.

Azok a szenvedő férfiak, kik sok más szerrel való próbálgatás után használták a **Dr. EGGER-féle injectió Hamamelis Virginica-t,** meggyőződtek arról, hogy ezen szer felülmúlja hatásában a többi hasonló készítményeket, mint-hogy belső bántalmakat, legrövidebb idő alatt gyógyít.
Dr. Egger-féle Injectió ára 70 kr. Vidékre a pénz előleges beküldése mellett bérmentve 1 frt 5 kr., két üveg 1 frt 75 kr. Fő- és szétküldési raktár: Gyógyszertár a „NÁDORHÓZ“, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Vizgyógyintézet „Priessnitzthal“
Mödlingben
Bécs mellett, 48 éve áll fenn, 20 év óta Dr. Weiss József vezeti — Kitűnő gyógyszerikerek **belső betegségeknél és idegbajoknál.** — Vízurak — Villamos kurák. — Hízaló kurák. — Mérsékelt árak legjobb ellátással. Prospektusok kívánatra ingyen.

Herczeg Ferenc
új könyve:
Egy leány története.
Disszkötésben 2 frt 80 kr
Ára 1 frt 80 kr.
Megrendelhető a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában.
Budapest, József-körút 18-ik szám.

Minden szó egyesseri beiktatás... 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak válasza szükséges bélyegtel. Tudakozóknak a hirdetés száma a kiadóhivatallal mindig közölni kell

APRÓHIRDETÉSEK

ELŐFIZETÉSEK

BUDAPESTI NAPLO

a kiadóhivatalban

József-körút 18., valamint a következő dohány-társadékokban:

Brauer névvel, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarkán.

Nemesek-féle tőzsde Pesti-utján.

Welfenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrásy-utca 50.

Deutschn Miksáné, Andrásy-utca 28.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesi-utca 1.

Halló Boss!

Your card convinces me that you don't read our paper because I wrote you a few days ago. It is nothing special. I am well and so my younger brother. How is everything with you? Yours Gepy. 6726

Társalkodónők

Levele van. 4601

„Társalkodónő“

levele van. 4602

S. D. A.

Leveledet megkaptam. Mulass jól és gondold rám sokat. Nagyon! 4599

D. L.

Édes jó angyalom! Mi történt? Halgatásá kétségbeesett. Sem éjjelem, sem nappalom, mert aggodalom állapota feljött. Nyugtasson meg édesem, csókolja. 4600

Gazdasszonyi

állást keres egy magányos hölgy, ki a háztartás minden ágában járatos. Cim a kiadóhivatalban. 2424

Mézajutban

lát igazán csak viz volna és egy csepp árzuem sem számomra? Itt van még és nem értesít? Elulazott és nem ír? vagy más oka van? Miért gyötör? vagy gyűlöli? én is gyűlölöm, de imádom a... 4603

Eladó telek

jutányos Áron a Tabánban az Eskü-téri hid irányában. Cim a kiadóhivatalban. 4604

Irodatalajdonosok figyelmébe!

Sürgős alkalmazást kér családos, intelligens egyén, volt hírlapíró és irodatiszt, ki a magyar és német fogalmazásban, levelezésben, irodai teendőkben teljesen járatos. Jó bizonyítványokkal és legkötőbb referenciákkal rendelkezik. Cim a kiadóhivatalban, esetleg levélileg „D. I. tehetséges” jelige alatt. 2423

„Elba“

Édes Imádságom! Drága egyetlen Boldogságom! Mennyországom! Epedve várom az imádot sorokat. Hogy vagy Édes? Gondoloz-e rém? Szeretsz? Életem! Üdvöm! Mindennemű Szeretlek! Imádkol folytatón roád gondolat epedő vágy gyötör édes öleléssé és csókjal után. Je compte les jours les minutes. Isten oltalmaz és áldjon meg! Tied vagyok örökre, tied, egyedül egészen tied. Forró csókol, hévvel ölel imádó „Formosád.” 4557

Kinek kell?

Augusztusra elégszen és kényelemmel butorozott tisztá és féregmentes különbojárú szoba kiadó olesó férrt uralknak vagy hölgyeknek. Legjobb kiszolgálás biztosítva. Vidékiek vagy helybeliek is vélelileg „Féregmentes” jellegével kérdésöködhöhetnek, avagy a címet megtudhatják személyesen is a kiadóhivatalban. 2406

Egy szép fekvésű

telek, mely 2600 □-öl gyönyörű kilátással, jó kocsit, s vízvezetékkel ellátva, a Szemlőhegyen, azonnal eladó; ezen telek már parcellázva külön házhelyeknek is eladó. Cim a kiadóhivatalban. 241

Jó forgalmu

fűszer-üzlet 10 ezer lakossal bíró vidéki városban más vállalat miatt azonnal átadó. A szükségesit összeg 5—600 ft. 2420

Egy fiatal nős

kereskedő kinek jelenleg is üzlete van, keres utazó, rakárnoki, pénzbeszedői vagy más megfelelő állást. Cime a kiadóhivatalban. 2421

Kerékpár,

majdnem új, elegáns és finom kivitelű, igazi amerikai gyármű, betegség miatt azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2418

Lámpákat,

szőnyegeket, függőnyt, mosó service-t s más ilyen szobafelszerelési dolgokat óhajtok venni. Lehet használt is, de jó állapotban. — Ajánlatot „Brio a brae” jellegével kérek a kiadóhivatalba. 2413

Egyszerű ebédet,

de jót keresek a VIII-ik kerületben. Levelet „Jó ebéd” címen kérek e laphoz 2412

Délutáni foglalkozást

keres egy 24 éves, nőtlen fiatal ember, ki a felső kereskedelmi végzettséggel, könyvelő, levelező, (magyar, német) vagy bármilyen irodai munkát keres szerény feltétellel. Leveletet kér „B. L.” jellegével e laphoz. 2402

Kiadó szoba.

A Kerepesi-úton a Nép-színház mellett egy csinosan butorozott két ablakos teljesen féregmentes utcai és egy ugyanyolyan udvari szoba, mindkettő teljesen külön bejárattal a lépcsőházból jutányosan kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2409

Kereskedelmi tanfolyamot

végzett kisasszony pénztárhoz, esetleg könnyebb irodai teendők végzésére ajánljok. Cim a kiadóhivatalban. 2404

Keresetiek

azonnali felvételre 2000 frittal bíró házmeester, esetleg házfelügyelő 20 ftt havi fix fizetéssel és ingyenes lakással egy három emeletes új házhoz. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2405

Született angol

hölgy francia és angol lelkéket ad mérsékelt árt. Megkereséseket „Albion” jellegével e laphoz kér, hol esetleg címe is megtudható. 2387

Egy I. emeleti

szép udvari szoba, konyha, pince, padlás és élektamárval augusztus hó 1-ére kiadó. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal. 2386

Házmeester

fiatal gyermektelen házasság, kaucióképes, épület- és műasztalos alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 2345

Lant

Biblia.

Hevess Kornél (szolnoki rabbi)

verses könyve. Ára 1 ftt 20 kr. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában. József-körút 18.

Köhögésnél,

rekedszégénél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle pemető-füvenkorkát.

Hogyan kell befözni

gyümölcsöt, főzeléket, salátát épen eltartani: ezt tanítja Zilahy Ágnes kitcheni ú kötet a Beföztek könyve. Árs kötve 60 kr. 70 kr. Előleges utalványozással esetén bérmentve küldi a könyvet Singer és Wolfner könyvkereskedés Budapest, Andrásy-utca 10. sz.

Olesó arany és ezüsteladás,

valamint a legszebb ékszertárgyak, u. m.: arany férfi láncok kőlogóval grammja 85 kr., arany férfifórák 18 ftt, arany női órák 10 forint, gyémánt-égyűrűk, fülbevalók, broszok, 6 ftt 50 krtól kezdve, 12 darab vadói ezüst evőeszköz 6 ftt 25 kr., étkezőszervizek 12 személyre 140 ftt, 6 személyre 75 fttől kezdve. Girandolok, gyertyatartók, tálcák és e szakmába való cikkek grammja 6 kr, minden darab hivatalos fényképpel van ellátva. Veszünk zalogozási cédulákat.

Grünberger A. Béla örökesei

Budapest, Városház-tér 9. (Haris-bazár) I. em., ajtó 23. Képes árjegyzék in. gy. és bérmentve.

Tanonenak

ajánljok egy 4 polgári iskolát végzett jó házból való fiu. Cime megtudható a kiadóhivatalban. 2425

Született francia,

ki felnőttet jutányosan tanítana, kerestetik. Levél „Szorgalom 516” alatt köretik. 2407

VALÓ.

di francia különlegességek (gummi és halhólyag, ugyszintén összes női övszerek) F. Bergerand filis legihmevesebb párisi fogarostól egyelőnyben beszereszetők: POLGÁR SÁNDOR-nál BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50

Részletes képes árjegyzék ingyen, zárt borítékban. Ezaz hirdetés beállítására azonnal kérem meg. -Kivágatott: a „Budapesti Napló”-ból.

Több észak- és délnémet-honi nevelőnőt.

zene nyelvismerettel, angol és francia, tanítóóket s bonneok at zonnai belépésre ajánl. Magyar oklev tanítóóket zene és nyelvismerttel vagy anélkül sürgösen keres. Szegehné S. Luja most Budapest, Erzsébet-körút 30.

85 százalék

pénzelőlet mindenféle sorsjegyre: Jászai, Bazilik, magyar, osztrák, orosz, vöröskereszt-sorsjegyre olesó kamatokra 3-6 hónapra: WOHL. bankkötletben osztályosjegyre felruolusító Budapest, V., Dianafürdő. 2388

Olvasóink figyelmébe!

„MIRJAM”

Irta: Dr. KISS ARNOLD. veszprémi főbbíró. Remek nyelvezettel nők számára írott magyar nyelvű zsidó

Imádságos Könyv.

ARA: Vászkonkötésben 2 ftt 50 kr. Bőrötés 3 ftt 50 kr. Bőrötés, igen díszes csattal 6 ftt. Csont-utazatú kötés 3 ftt 50 kr. Elefántcsont kötés, igen díszes 6 ftt. Kapható „Budapesti Napló” kiadóhivatalában. József-körút 18. szám.

Magyar kir. államvasutak.

97.009/1899. C. IV. Hirdetmény. Mérsékelt áru menettéri jegyek életheptétese a fehér-és tolnamegyei h. é. vasuton.

A nagy kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint folyó évi július hó 15-től kezdve egyrészt Budapest k. p. u. Bpest—Ferenzváros és Budapest—Kelenföld állomások és a fehér-és tolnamegyei h. é. vasut alább megvevezt állomások között 24 óráig érvényes menettéri jegyek fognak kiadni a következő mérsékelt menetáron. Duna-Adony, Duna-Pentele és Rác-Almás állomásokra I. osztban 7 korona 60 fillér, II. osztban 4 korona 80 fillér, III. osztban 3 korona 20 fillér. Nagy-Venyim, Herceghalpa állomásokra az I. osztban 8 korona 20 fillér, II. osztban 5 korona 40 fillér, III. osztban 3 korona 40 fillér. Barcs-Ménfőcsanak, Előszállás és Dunaölvár állomásokra az I. osztban 8 korona 60 fillér, II. osztban 5 korona 80 fillér, III. osztban 3 korona 60 fillér. Böleke állomásra az I. osztban 10 korona, II. osztban 6 korona 40 fillér, III. osztban 4 korona 20 fillér, végül Duna-Komló és Paks állomásokra az I. osztban 11 korona 60 fillér, II. osztban 7 korona 40 fillér, III. osztban 4 korona 60 fillér. Budapest, 1899. évi július hó 5. Az igazgatóság. (Utánnyomás nem díjazatik.)

Gyermeektelen házaspár

magányos úrnál lakásért takarított elvált. Cim a kiadóhivatalban. 2394

Vasalónő,

ki nagyon szépen vasal, elfogad háznál és házon kívül olesó díjért vasalni való fehérneműt. Cim a kiadóhivatalban. 2396

Kiss József

összes költeményei.

Első teljes kiadás, mely a Jehova és messe a varrógép-ről című hosszabb költeményeket is tartalmazza. Ara a kött aerkpével díszes vászonkötésben 1 ftt 50 krajcár.

Ez a legszebb, legolcsóbb s legkedveltebb ALKALMI

ajándék. Vidékre postai permentes küldéssel 1 ftt 60 kr. ha ez összeg előre keltetik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatalában

Legolcsóbb, legszebb vizsgálati jutalomkönyvek.

Filléres könyvtár.

Egy-egy kötet ára 25 kr. Elbeszélések, tört. elbesz., mesék, regék, versek, fluknak és leányoknak. A kötetek igen szépen, mutatósan vannak bekötve és egy a tartalom, mint pedig kiállítás és ár tekintetében páratlanok a maguk nemében.

- 1. Mikszáth Kálmán Huszár a teknőben és egyéb elbeszélések. Képekkel 25 kr. 2. Bárony István J6 az Isten. Elbeszélések. Képekkel 25 kr. 3. Bodonyi Nándor Matyi meg Kati. Mese. Képekkel 25 kr. 4-5. Madarassy László A kis hadsereg. Történelmi elbeszélés. Sok képekkel 50 kr. 6. Pósa Lajos Hazza. Szabadság. Hazafias költemény és szavalmányok. Képekkel 25 kr. 7. Fáy J. Béla A kinn órás. Az aranytollak. Két mese. Képekkel 25 kr. 8. Margitay D. Illés gróf és Olga grófkisasszony. Képekkel 25 kr. 9. Murai K. Komédiás Palkó. Róka Pál farsangjai. Két tréfas történet. Képekkel 25 kr. 10-12. Jókai M. A medvék országában. Elbeszélés. Képekkel 75 kr. 13. Hetyei Gábor. Mondák. Regék 25 kr. 14. Szalai Emil A zöld madár. Mese sok képpel 25 kr. 15. Bodonyi N. A kistorvány lelkes. Elbeszélés. Képekkel 25 kr. 16-17. Madarassy L. Hare az állatokkal. Elbeszélés. Képekkel 50 kr. 18. Magyar Kültök Írták többen. Arcképekkel 25 kr. 19. Gyermekszínház Három egyfelvonásos szindarab 25 kr. 20. Gárdonyi Géza Tarkabarka történetek. Képekkel 25 kr. 21-23. Gaál Mózes. Mindent a házartól. Történelmi elbeszélés 75 kr. 24. Tábory Róbert Vidám történelm. Vig elbeszélés képpel 25 kr. 25. Árpád népe. Képek hazánk ezredes múltjából. Írták: Sebök Zs. Pósa L., Tábory R., Gaál M., Kemeceby J., Egri Gy., Tusek A. Sok képpel 25 kr.

Jósolás

kézből.

Több külföldi író nyomán írta: Ifj. Lónyay Sándorné. Ara 1 forint.

Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában, József-körút 18.

A Sárga Dominó.

Irta: PREVOST MARCEL. Fordította: Dr. Bethlen Oszkár. Ara: 50 krajcár.

Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

Legolcsóbb, legszebb vizsgálati jutalomkönyvek.

Filléres könyvtár.

Egy-egy kötet ára 25 kr. Elbeszélések, tört. elbesz., mesék, regék, versek, fluknak és leányoknak. A kötetek igen szépen, mutatósan vannak bekötve és egy a tartalom, mint pedig kiállítás és ár tekintetében páratlanok a maguk nemében.

Szerkesztői Pósa Lajos.

- 26-28. Malonyai D. A Nilus országából. Sok képpel 75 kr. 29. Herman Ottóné. Sok vers, sok kép Gyerekek-ről-gyerekeknek 25 kr. 30. Kacziány Ödön. Három ajándék. Sok képpel 25 kr. 31. Tábory Róbertné Hét mese 25 kr. 32. Sebök Gyula. Egér a kasztyújában. Sok képpel 25 kr. 33. Tábory Róbert Gábor Áron. Történelmi elbeszélés. Sok képpel 25 kr. 34-35. Herman Ottóné A Csóri és a Móri. Történetek az állatvilágból. Sok képpel 50 kr. 36. Herman Ottóné Szerégy kisasszony emlékiratai. Képekkel 25 kr. 37. Herczeg Ferenc Az új nevelés. Elbeszélés. Képekkel 25 kr. 38-39. Madarassy László Mari és Tamás. Elbeszélés. Képekkel 50 kr. 40. Sas Ede Cirmos Cica királysága. 3 képpel 25 kr. 41. Gegus Ida Mesék 1 képpel 25 kr. 42. Benedek Elek Kis Miklós. 1 képpel 25 kr. 43. A szabadság hősei Képek az 1848-49. szabadságharcból. Képekkel, szerkesztette Pósa bácsi 25 kr. 44-45. Andrassy Lidike Tarka könyv. Mesék, elbeszélések, versek 1 képpel 25 kr. 46. Gárdonyi Géza Mindentudó Gergely bácsi első könyve 1 képpel 25 kr. 47. Egri Győry Karika király haragja 1 képpel 25 kr. 48-50. Gaál Mózes Balassa vidék. Történelmi elb. Képekkel 75 kr. 51. Gauss Viktor Hegyen-világra. Képek az állatvilágból 25 kr. 52. Lőrinczy György Kis falum. Elbeszélés. 1 képpel 25 kr. 53. Sebök Zsigmond Erzsébet királyné 25 kr.

Minden kötet külön is kapható. — A gyűjteményt folytatjuk. Megrendelésnél legolcsóbb minden számért 25 krt, és 2 krt portóra postautalványon előre beküldeni, ebben az esetben bérmentve küldjük meg a rendelt példányokat Husz kötetért 5 ftt. Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18.

Chrysant heme

asszonyság.

Irta: Francia eredetiből fordította: IFJ. LONYAY SÁNDORNE.

Ára 1 ftt 20 kr. Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, VIII. ker. József-körút 18. s szám.